Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi
2005

KOMÜNAR

Sosyalizmden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

Mart-Nisan-Mayıs 2015
Yıl-10 Sayı 64

Üç Aylık İdeolojik-Teorik Dergi

dünü ve bugünüyle

İÇİNDEKİLER...

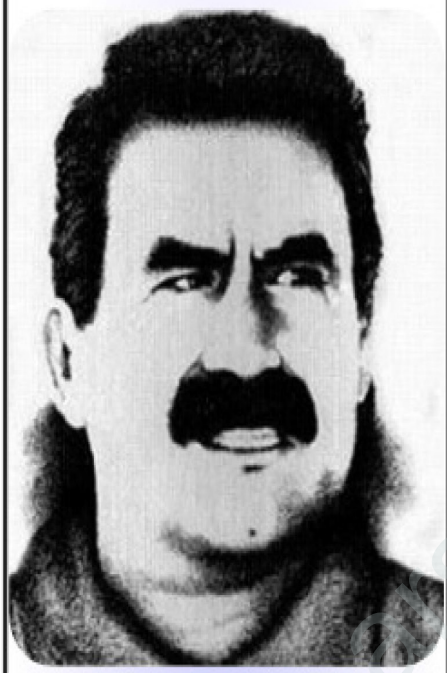

Tarihte felsefe ve ahlaki öğretiler, tüm erdemli bilgelikler, dönemlerindeki modernite sorunlarına yanıt olmak için geliştirilmişlerdir

Ortadoğu Bunalımında Demokratik Modernite Çözümü.....4

EVRENSEL TARİH VE ORTADOĞU.....12

ORTADOĞUNUN DEMOKRATİKLEŞMESİNDE KÜRTLERİN YERİ VE ÖNEMİ.....22

ÇÖZÜM MODELİ OLARAK ROJAVA DEVRİMİ.....28

ORTADOĞU'DAKİ SAVAŞIN ÇİZGİSEL BOYUTLARI VE KARAKTERLERİ.....36

İSİS'İN YÜZÜNDEKİ ÖRTÜYÜ KALDIRMAK İÇİN.....48

PKK ÖNCÜLÜĞÜNDE TÜRKİYE'DEKİ DEMOKRATİK DEVRİM SÜRECİ VE DEVRİM DİNAMİKLERİ.....56

Newroz'un direniş ruhuyla birleştirerek 2015 yılını zafer yılı yapalım.....66

www.asiyakurdi.org

KOMÜNARDAN

Merhaba Sevgili Komünar okuyucuları,

Ortadoğu konulu bir dosyayla ve Komünar'ın yeni bir sayısıyla tekrardan sizlerle birlikte olabilmenin heyecanını yaşıyoruz. Önemli gelişmelerin, ciddi çatışmaların ve tarihi direnişlerin olduğu bir zamanda, tüm bunların yaşandığı bu mekanı ele almaya çalıştık bu sayımızda. Tüm ilk'lerin merkezi olan ve toplumsal hayatın rahmini oluşturan Ortadoğu'nun tüm detaylarını elbette yazamadık! Konu bir derya kadar geniş, önemli ve tarihten günümüze neredeyse bütün önemli olayların üzerine kocaman bir mercekle gidilmeli.

Biz de komünar olarak böylesine çarpıcı ve müstesna bir dosyanın üzerinde en fazla girizgah babında olsa da, hazırladığımız yazıları sizlerle paylaşmaya çalıştık. Evrenselin tarihinde ortadoğu'yu ele alırken, din ve egemen ideolojileriyle günümüze kadar nasıl bir evrim içinde olduğunu yorumlamak istedik. Yine bunun yanı sıra Kürtlerin ve diğer bölge halklarının bu evrensel ve meşakkatli tarihteki yerini günümüz ile birlikte harmanlayarak serimlemek istedik. Rojava gelişmeleri yanı sıra diğer gelişmeleri de değerlendirerek, ortadoğu'nun günceline nasıl cevap olabilirizi anlatmaya çalıştık.

Yanı başımızda tutunacak kadar yakın, umarsız bir kayıtsızlığın girdabında yok olacak kadar uzak bir coğrafyanın dününü, bugününü anlatmak-anlamak günümüz mücadelecilerinin temel görevi olmaktadır. İşte bu bilinçle farklı bir komünarda tekrardan buluşmak dileğiyle,

Kavgayla, sevgiyle ve özgürlükle yürüyoruz.

Devrimci Selam ve Saygılarımızla

KOMÜNAR

www.arsivakurdi.org

ORTADOĞU BUNALIMINDA DEMOKRATIK MODERNITE ÇÖZÜMÜ

Toplumsal olgular esnektir. En bunalımlı olanlarında bile çoklu çözüm olasılıkları hep vardır. Sorun çözümlerin dayandırılacağı tasarımların toplumsal hakikatle bağlantılı olmasından kaynaklanmaktadır. Toplumsal olgular herhangi bir fiziksel veya kimyasal olgu gibi ölçülüp kanunlara bağlanamaz. Hakikat sahibi bireyin kendisini belirleyen toplumdur. Hiçbir birey ya da hakikat sahibi bağlı olduğu toplumsallık göz ardı edilerek kavranamaz. Bu yüzden sosyoloji en geç gelişen bilim olduğu gibi, sıkça yetkinleşme ihtiyacı duyan bilimlerin de başında gelmektedir. Toplumları anlamadan, yaşadıkları sorunlara ilişkin hakikat payı yüksek çözümler tasarlanamaz. Toplumsal bunalımları anlayabilmek için de toplumların hakikat algısına daha çok ihtiyaç vardır. Bunalım anları toplumların çözüldüğü, dolayısıyla hakikatlerinin değişime uğradığı anlardır. Bunalım eski topluma dayalı bilgilerle -ki, bunlar çoğunlukla mitolojik, dinsel ve bilgelik türü bilgilerdir- çözümlenemez. Çözümlenemedikçe, çözümde doğruluk payı olan alternatifler de geliştirilemez. Sonuçta çözümü belirleyecek olan, kapsadığı hakikat payıdır. Diğer bir deyişle toplumsal eylemde başarıyı belirleyen taşıdığı hakikat gücüdür. Hakikatin kendisi ise, toplumsal olgunun içerdiği anlam ve yaşam güçlerinin ifade edilme paylarıdır. Hakikat payı yüksek ifadeler toplumsal olgunun ihtiva ettiği anlam ve yaşam gücünün temsiline bağlıdır.

Kapitalist modernitenin Ortadoğu'yu fethetmesi, son tahlilde kendi toplumsallığının Ortadoğu'daki toplumsallıklar karşısında ihtiva ettiği hakikat temsilinin üstünlüğünden ileri gelmektedir. Kapitalist modernite karşısında artık geleneksel toplum durumuna düşen Ortadoğu kültürünün hakikat temsilcileri, modernitenin hakikatleri karşısında başarıları mümkün olmayan bir konuma sürüklenmişlerdi. Kısacası Batılı hakikat karşısında Doğulu hakikat zayıftı ve yenilmeye mahkûmdu. Yenilgi tüm topluma mal edilemezdi. Yenik düşenler hakikatin resmi temsilcileri, yani iktidar ve devlet sahipleriydi. Çünkü hâkim hakikat onların temsil ettiği hakikatti. Yenilgi kendi devlet sistemini var eden tüm alt ve üstyapı kurumlarında yaşandı. Yenilenler ölümüne direnmedikçe, yeni hakikat temsilinde artık hegemonik güce bağlı olarak yaşamak durumundadır. Kendi toplumlarının zihniyetini ve yaşam iradesini artık bu güçler belirleyemez. Hegemonik gücün işbirlikçileri ve ajan

www.arsivakurdi.org

kurumları olarak, bunlar yaşamlarını garantiye alma karşılığında hizmetlerini sunmakla mükellefler. Fakat geriye başsız kalan gövde misali bir toplumsal beden yerinde kıvranmaktadır. Bahsettiğimiz gibi, bu kıvranmayla ya çürüyüp çözülerek modernitenin yeni toplumsallığında, iktidarında eriyip yok olacak, ya da esnek karakterinden ötürü teslim olmayan bedenine ilişkin özgür bir zihniyetle özgür yaşam kararlılığını ortaya koyacak, yani bunalımdan daha özgür bir zihniyetle çıkış yapacaktır. Şüphesiz bu yeni zihniyet öncülüğündeki çıkış, taşıdığı yeni hakikat payıyla bağlantılıdır. Kapitalist modernitenin fethini mümkün kılan bilimi, felsefeyi, sanatı, ideolojiyi ve ekonomik üretimi aşan yeni bir bilim, felsefe, sanat, ideoloji ve ekonomik üretim bu çıkışın başarısını tayin edecektir. Bu ise yeni bir modernite anlamına gelmektedir. Ancak yenilmiş geleneksel toplumdan yengiye doğru giden bir toplum kapitalist moderniteyi aşan alternatif moderniteyle bunalımdan başarılı bir çıkış gerçekleştirebilir.

Reel sosyalist toplum kendisini farklı bir modernite haline getiremediği için çözüldü. Kapitalist modernitenin üç unsurunu da aşamadı. Aşmak şurada kalsın, bürokratik kapitalizmle her üç unsurun daha da aşırı bir kullanımına gitti. Sonuçta inşa ettiği toplumsal yapıların ihtiva ettiği hakikat payları liberal kapitalist modernitenin hakikat payından zayıf kaldığı için yenilmekten ve çözülmekten kurtulamadı. Burada yenilen, liberal kapitalizme karşı bürokratik kapitalizmdi. Bürokratik kapitalizm kendini farklı bir modernite olarak tasarımlayamadığı gibi, liberal kapitalist moderniteyi aşan yeni bir kapitalist modernite haline bile getiremedi. Ancak sapkın hareketler olarak tanımlanabilecek iktidarcı ve devletçi İslâmcı hareketler, reel sosyalizmden çok daha geri hakikat paylarıyla daha ideolojik haldeyken yenilmekten kurtulamayacak çarpık olgulardır. Kendilerini daha çok Mısır'daki El Ezher Üniversitesi'nde Sünni geleneğin, İran'ın Kum kentindeki medreselerde de Şia geleneğinin modernleşmesi olarak sunan ideolojik ve toplumsal yapılanmalar, taşıdıkları hakikat paylarıyla liberal kapitalist modernitenin eşiğine bile varamazlar. Onca çabalarına ve direnişlerine rağmen, Batı kapitalist modernitesinin hegemonik çekirdeği olan İsrail karşısında birleşseler bile yenilmekten kurtulamazlar. Bunun nedeni İsrail'in nükleer silah veya teknolojik üstünlüğü değildir; son tahlilde karşıtların taşıdığı hakikat paylarıyla ilgilidir. İsrail'in örgütlediği hakikat payı karşısındakilerin toplamından katbekat fazladır. Kendilerini farklı bir dünya olarak sunmak istediklerinden kuşku duyulmasa bile, farklı bir dünya ancak kapitalist modern dünyayı hakikat payı bakımından aştığında hakikat payı daha yüksek bir toplumsal yaşamı ve dolayısıyla moderniteyi temsil etme hakkını idea edebilir. Bu olmayınca, farklı

Reel sosyalist toplum kendisini farklı bir modernite haline getiremediği için çözüldü. Kapitalist modernitenin üç unsurunu da aşamadı. Aşmak şurada kalsın, bürokratik kapitalizmle her üç unsurun daha da aşırı bir kullanımına gitti. Sonuçta inşa ettiği toplumsal yapıların ihtiva ettiği hakikat payları liberal kapitalist modernitenin hakikat payından zayıf kaldığı için yenilmekten ve çözülmekten kurtulamadı.

www.kurdishstudies.org

modernite ideası boş bir idea olmaktan öteye gidemez. Olsa olsa kendine modern maske takmış geleneğin bir varyantı olabilir. Kısacası İslâm kültürel geleneğini farklı modernite olarak sunmak, kalpazanlarıneski eserlerin kopyasını hazırlayıp satmalarından farklı olmayan bir uğraştır. Özellikle günümüzdeki İran resmi iktidarının bu yönlü modernite ideası, mevcut haliyle kalpazanlıktan öteye anlam ifade etmez ve yaşam şansı sunmaz.

İmralı'da yaptığımız ilk savunmada tartışmaya çalıştığımız demokratik moderniteyi bu eleştiriler ışığında daha doğru tanımlayabiliriz. Öncelikle demokratik modernitenin reel sosyalizmi eleştirisi doğru anlaşılmalıdır. Bu eleştiri ne sosyalizmin reddi ne de dogmatik kabulüdür. Bir deneyim olarak çözümleyip içerdiği anti-kapitalist modernite hakikatini özümler. Teori ve pratik olarak reel sosyalizmdeki anti-modernizmi değerlendirir, yanlışlıklarını aşar, doğrularını özümser. Ortadoğu'nun geleneksel kültürünün bilimsel çözümlemesini yaparak, ondaki hakikati de en önemli kaynak olarak güncelleştirir. Demokratik modernite sadece geleceğe ilişkin bir ütopya değildir. Ayağı daha çok binlerce yıllık kültürel geleneğe dayalıdır. Bu kültürün güncel gerçeği var olan toplumudur. Bu toplum ne kadar çözümsüz ve çaresiz bırakılmış olursa olsun yine de bir gerçekliktir. Gerçeklik olduğu için de önemli bir hakikat payı vardır. Çözümlenmesi bu payı ifadelendirir. Geleneği muhafazakârlıkla karıştırmamak gerekir. Tutuculuk olarak muhafazakârlık toplumsal geleneğin kendisi değildir; aslında liberalizm karşısında tutunmaya çalışan yenilmiş hâkim gelenek temsilciliğidir. Ayağını geleneğe dayamayan demokratik moderniteden bahsedilemez. Toplumsal gelenek demokratik modernitenin tarihsel gerçekliğidir. Tarihsiz toplum olamayacağına göre, tarihsiz demokratik modernite de olamaz.

Ekolojist ve feminist hareketlerin kapitalist moderniteye yönelik eleştirilerini de önemsemek gerekir. Ekoloji zaten endüstriyalizmin kurban ettiği çevrenin bilimi olarak anti-kapitalisttir; demokratik modernitenin vazgeçilmez diğer temel kaynaklarından biridir. Feminist çıkış, tüm yetmezliğine rağmen, kadın hakikatine katkısı oranında değerlidir. Demokratik modernitenin kendisi de kadın gerçekliğini bizzat çözümleyerek kendini hakikatleştirir. Bununla birlikte feminist eleştiri ve hareketini kendisinin vazgeçilmez bir parçası kılmak için yaklaşır. Parça demek belki doğru olmaz; özgür kadını temel yaşam öğesi olarak sistemine katar.

Modernite tartışmaları ve çatışmaları bağlamında kapitalist modernitenin Ortadoğu kültüründeki kaderini kestirebilmek kolaylaşır. Yaptığımız tüm çözümlemeler bu kaderinkendiliğinden belirlenmeyeceğinigöstermektedir. Kapitalist modernitenin hakikat ideası ancak ondan güçlü alternatif modernite tasarımlarıyla aşılabilecektir. Bu da demokratik modernitenin kapitalist modernitenin temel unsurlarına yönelik eleştirileriyle birlikte, ona karşı yapılan ancak onu aşamayan geleneksel kültür, reel sosyalist, ekolojist ve feminist hareketlerin eleştirilerini bütünleştirerek demokratik modernitenin temel unsurlarının çözüm gücünü sergileyebilmekle mümkündür. Bütün bu konularda söylenenleri Ortadoğu toplumsal bunalımına uyarladığımızda çözüm olasılıklarınıkestirebiliriz.

Demokratik ulus kuramı demokratik modernitenin başta gelen çözümleyici unsurudur. Demokratik ulus kuramı dışında, kapitalist modernitenin ulus-devlet kuramının kasaplar gibi doğradığı evrensel insanlık toplumunu yeniden bütünleştirip özgürlük içinde yaşatacak bir toplumsal kuram yoktur. Öteki toplumsal kuramlar günümüz sorunları karşısında marjinal bir rol oynamaktan öteye anlam ifade edemezler. Kapitalist liberal kuramlar, kapitalizmin insanlığa yaşattığı en süreğen ve kanserolojik hastalıkları çözmek ve toplumu sağlığına kavuşturmaktan ziyade, ancak bazı ilaçlarla biyolojik kanserli hastanın ömrünü uzatacak tarzda etkide bulunabilirler. Bu kuramların önerdikleri tüm çözümler sorunları devleşti-

rip kapitalist modernitenin ömrünü biraz daha uzatmaktadır. Ortadoğu'da son yüzyıl içinde olup bitenler bu yargımızı iyice doğrulamaktadır. Tarih boyunca, hatta on binlerce yıl ötelerden beri kültürel bütünlük içinde bir yaşam inşa eden Ortadoğu toplumu, Birinci Dünya Savaşının sıcak ateşi içinde kapitalist modernite güçlerince bir kasabın doğramasına benzer biçimde doğranıp, ulus-devlet denen canavarların insafına terk edildi. Ulus-devletler, gerçekten Kutsal Kitap'ta devletle özdeşleştirilen Leviathan'ın en somut hali olarak, iç ve dış politika denen yalanlarla toplumsal gerçekleri parçalayıp yutmaktan öteye bir rol oynamadılar. Modern ulusal toplum dedikleri şey, tarihin muazzam bütünlük arz eden birikimli toplumsal kültürünü parçalara bölüp inkâr ve imhaya yatırma ameliyesinden başka bir şey değildi. Tarihi ve toplumsal kültürü ne denli parçalayıp inkâr ve imha etmişlerse, kendilerini o denli başarılı saydılar. Kapitalist modernitenin kasapları rolünü oynayan ulus-devletler, geçmişin inkâr ve imhasını başardıkları ve yerine sistemin ajan kurumlarını ve oryantalist zihniyetlerini egemen kıldıkları oranda, kendilerini yeni efendileri karşısında başarılı ve mutlu saydılar. Ortadoğu kültürü açısından son yüzyılda ulus-devlet bölünmeleri ve iç-dış politika denilen uygulamaları genel anlamda bir kırım hareketidir. Zihniyetten tutalım ekonomik dünyasına kadar yaşatılanlar, bütünsel gerçekliğin parçalanıp kapitalist modernite unsurlarınca yenilip yutulur hale getirilmesidir. Sadece günümüz Irak'ında olup bitenler son yüzyılı değerlendirmemiz için hayli öğreticidir.

Demokratik ulus kuramı her şeyden önce bu kasap tarzı kültürel bütünlüğü parçalayıp doğrama hareketinin, yani ulus-devletçiliğin durdurulması ve bütünlüğün yeniden başlamasının zihniyet dünyasının kurgulanmasıdır. Demokratik ulus kuramı, Ortadoğu'nun kültürel dünyasını Demokratik Uluslar Birliği kavramı altında bütünleştirmeye ilkesel bir değer ve öncelik atfeder. İnşa edildiği tüm tarih çağları boyunca olanca çeşitliliği içinde bütünlük arz eden kültürel dünyamız, kapitalist moderniteye alternatif olarak bu kavram altında bütünleştirilmek durumundadır. Son yüzyıla bakalım: Gidişat hep parçalanmaya doğru evrilmiştir. Arap kavmi sadece yirmi iki ulus-devlete bölünmemiştir; birer pro-ulus-devletçik olarak habire birbirlerine zıt yüzlerce çelişkili zihniyete, örgütlenmeye, aşiret ve mezhebe bölünmektedir. Liberal felsefenin amacı da sömürgesel anlamda budur. Kapitalist bireyciliğin toplumu atomlaştırma potansiyeli sonsuzdur. Dolayısıyla demokratik ulus kuramı yeniden özgür ve demokratikçe bütünleşmeye giden yolda temel ilkesel bütünlüğü ifade eder.

Demokratik ulus kuramı her şeyden önce bu kasap tarzı kültürel bütünlüğü parçalayıp doğrama hareketinin, yani ulus-devletçiliğin durdurulması ve bütünlüğün yeniden başlamasının zihniyet dünyasının kurgulanmasıdır. Demokratik ulus kuramı, Ortadoğu'nun kültürel dünyasını Demokratik Uluslar Birliği kavramı altında bütünleştirmeye ilkesel bir değer ve öncelik atfeder.

Demokratik ulus kuramını öteki ciltlerde çözümlediğimiz için içeriğini fazla açmayacağız. Özcesi, bu kuram ulus ol-

www.arsivakurdi.org

mak için katı siyasi sınır anlayışı olmayan, aynı mekânlarda ve hatta kentlerde farklı ulusları çeşitli bütünlükler içinde daha üst ulusal topluluklar halinde inşa etmeyi mümkün kılan bir ulus anlayışını öngörür. Böylece birbirleriyle sınırlar yüzünden sürekli savaştırılan büyük ulusal topluluklarla daha küçük olan ulusal toplulukları, azınlıkları aynı ulusal bütünlük içinde eşit, özgür ve demokratik kılar. Sadece bu ilkenin uygulanması bile hegemonik sistemin 'böl-yönet' ve 'tavşan kaç, tazı tut' politikalarını boşa çıkarmaya yeterlidir. Bu ilkenin muazzam barışçı, özgürlükçü, eşitlikçi ve demokratikleştirici değeri, sadece bu yönleriyle bile ulus-devletçi fesadın bütün savaşçı, köleleştirici, katmanlaştırıcı ve despotik faşist uygulamalarını boşa çıkarmak suretiyle üstün çözümleyici rolünü kanıtlar. Tekçi ve mutlaklaştırıcı ulus-devletçi milliyetçilik ancak demokratik ulus zihniyetiyle durdurulabilir. Sadece Arapların sonsuz bölünmelerini ve parçalanmalarını değil, Türklerin de benzer bölünmelerini ve parçalanmalarını durdurucu en uygun kuram ve ilkedir. Balkanlardan Kafkaslara, Orta Asya'dan Ortadoğu'ya kadar dünyanın birçok yöresinde Türk dünyası da yaşadığı bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı, körce ulus-devletçilik tanrısına tapınmayı, oryantalist pozitivist ve metafizik zihniyetler temelinde birbirleriyle boğuşmayı ancak demokratik ulus kuramıyla aşabilir ve böylece yeniden eşit, özgür ve demokratik ilkelerde bütünleşebilir.

İran gibi her an parçalanmaya ve bölünmeye uygun potansiyele sahip bir ülke için ulus-devletçilik, dibine yerleştirilmiş atom bombası gibidir. Sürekli ulus-devletçiliği daha da katılaştıran Şia milliyetçiliği de, tüm modernite cambazlıklarına rağmen, İran'ın bölünmesini ve parçalanmasını durduramayacağı gibi daha da hızlandırır. Özellikle İran için demokratik ulus kuramı günlük kullanılması gereken bir ilaç gibidir. Kapitalist moderniteye karşı oldukça direngen olan İran kültürü ve halkını tarih boyunca peşinde koştuğu eşit, özgür ve demokratik bir dünyaya ancak demokratik ulus zihniyeti taşıyabilir. Önündeki çatıştırıcı ve savaştırıcı ulus-devletçi komplo ve suikastları boşa çıkartıp onurlu bir barışa kavuşturabilir.

Ulus-devletçilik çıkmazının en büyük felaketlerinden birisi günümüzde Afganistan-Pakistan hattında yaşanmaktadır. Ayrıca bununla bağlantılı olarak yaşanan Keşmir sorunu da tamamen ulus-devletçilikten kaynaklanmaktadır. Pakistan-Hindistan, Pakistan-Bangladeş sorunları aynı milliyetçi zihinlerin sonucu olarak yaşanmıştır, halen yaşanmaktadır. Doğası gereği, ulus-devlet çözümleri ve barışları, çözümsüzlük ve savaş doğurur. Bu somut örnekler de bu gerçeği oldukça açıklayıcı niteliktedir. Afganistan'a ulus-devletçiliğin hem cumhuriyetçi, hem kralcı, hem de reel sosyalist modelleri uygulanmak istendi. Sonuç çığırından çıkmış, hiçbir ilkesi olmayan bir kör şiddet ortamında, çözülmüş ve kendini sürdürme yeteneğini kaybetmiş bir Afganistan toplumudur. Demokratik ulus kuram ve kavramları dışında bu toplumları yeniden toparlayıp daha özgür ve demokratik bir yaşama kavuşturacak başka bir zihniyet ve irade düşünülemez. Toplumsal sorunlar zihnen çözümlenmedikçe, yapısal olarak

Kapitalist moderniteye karşı oldukça direngen olan İran kültürü ve halkını tarih boyunca peşinde koştuğu eşit, özgür ve demokratik bir dünyaya ancak demokratik ulus zihniyeti taşıyabilir.

www.sosyalkurdi.org

da çözüme kavuşamazlar. Demokratik ulus zihniyeti Orta Asya'dan Hindistan'a kadar çok büyük bir çeşitlilik gösteren kültürler ve halklar için en uygun bütünleştirici çerçeveyi oluşturmaktadır. Kaldı ki, bu mekânlardaki kültürler ve halklar tarih boyunca konfederal türden ortak siyasi çatılar, imparatorluklar altında yaşayarak, ideal olmasa da varlıklarını ve özgünlüklerini koruyabilmişlerdir. İster dincilik ister laik milliyetçilik tarzında olsun, ulus-devletçilik zihniyeti devam ettikçe, bu toplumların daha da çözülmeleri ve çatışmaları kaçınılmazdır. Çokça bağlı olduklarını iddia ettikleri İslâmiyet'i de bir terör ideolojisi olarak sunarak, bu geleneği de oldukça olumsuzlamaktadırlar. İran için olduğu gibi bu geniş coğrafyalar için de önce bölgesel, onunla iç içe olacak şekilde demokratik ulusal birlikleri Ortadoğu çapında geliştirmek gerekir. Özellikle Pakistan türü ulus-devletlerin daha şimdiden yaşadığı yoğun çözülüşün en uygun alternatifi, Ortadoğu çapında geliştirilecek bir Demokratik Ulusal Birlik projesidir.

Ulus-devletin hegemonik çekirdeği olan İsrail gerçeği açısından da demokratik ulus kuram ve kavramları hayati ölçüde çözümleyici rol oynar. İsrail'in geleceği için iki yol vardır. Birinci yol, mevcut çizgisiyle hegemonyasını sürdürmek için sürekli savaşlar çıkararak bölgesel bir imparatorluğa dönüşmesidir. İsrail'in Nil'den Fırat'a kadar, hatta daha ötelere ilişkin bir hegemonik projesinin olduğu bilinmektedir. Osmanlı İmparatorluğu sonrası için geliştirilen bir projedir bu. Bu projenin uygulanmasında oldukça mesafe alınmışsa da, amacına ulaşma konusunda henüz yetersiz durumdadır. Son zamanlarda karşısına çıkan İran'ın da benzer hegemonik hesaplarının olması aralarında gerginliğe yol açmaktadır. Türkiye ile de ne kadar ciddi olduğu bilinmeyen benzer bir gerginliği yaşamaktadır. Dolayısıyla oldukça çatışmalı geçecek bir bölgesel hegemonik mücadele süreci de söz konusudur. Daha da büyümesi kaçınılmaz ulus-devlet kaynaklı sorunları bizzat bu karşılıklı hegemonik hesaplar doğurmaktadır. İsrail ve Yahudi halkı için ikinci yol, etrafı habire düşmanlarla kuşatılan bir çember içinde olmaktan çıkıp Ortadoğu Demokratik Uluslar Birliği projesine katılmak, bu temelde çıkış için olumlu inisiyatif almaktır. İsrail'in arkasındaki entelektüel ve maddi sermaye Demokratik Uluslar Birliği projesi için çok önemli rol oynayabilir. Hem kendini demokratik bir ulus halinde daha da sağlamlaştırır, hem de bunu Ortadoğu çapında geliştirilmiş demokratik uluslar birliği kapsamına alarak, çok muhtaç olduğu kalıcı bir barışa ve güvenliğe kavuşabilir.

Anadolu ve Mezopotamya'da erken milliyetçiliğin tuzağına düşen Helen, Ermeni, Süryani ve Kürt halkları, tarihin en eski yerel kültürlerini temsil etmelerine rağmen, ulus-devletçiliğin son yüzyıllık deneyimleri kendilerini tasfiyenin eşiğine kadar getirdi.

Ulus-devletçiliğin yol açtığı en büyük felaketler Ortadoğu'nun soykırım yaşayan halklarına ilişkindir. Anadolu ve Mezopotamya'da erken milliyetçiliğin tuzağına düşen Helen, Ermeni, Süryani ve Kürt halkları, tarihin en eski yerel kültürlerini temsil etmelerine rağmen, ulus-devletçiliğin son yüzyıllık deneyimleri kendilerini tasfiyenin eşiğine kadar getirdi. Egemen ulus milliyetçiliğinin katı sınırlar dahilinde homojen ulusal toplum yaratma çılgınlığı, bu halklar için gerçek anlamda bir felaket oldu. Kapitalist modernitenin ulusçuluk anlayışı olmasaydı, bu büyük felaketler yaşanmazdı. Beyaz Türk

elidini yaratan kapitalizmdir. Homojen ulus yaratma programları sermaye birikimi ihtiyacından bağımsız düşünülemez. Soykırımdan sorumlu tutulması gerekenler kategorik olarak Türkler değil, tıpkı Almanlarda yaşandığı gibi bir dönem milli kapitalizm peşinde koşan marjinal bir gruptu. Bunda sadece egemen ulus milliyetçileri değil, ezilen ulus milliyetçileri de ulus-devlet canavarını uyandırmaları nedeniyle sorumlulukta pay sahibidir. İmha edilmişleri diriltmek artık mümkün olmadığına göre, geriye kalan azınlık halleriyle bu halkları ancak demokratik ulus zihniyeti ayakta tutabilir. Örneğin İstanbul'a Beyaz Türk ulus-devletçiliği egemen kılınmak istendiğinde, bu kentteki tüm tarihsel kültürler için ölüm fermanı çıkarılmış veya ölüm çanları çalınmış olur. Sürekli kültür tasfiyeciliği yaşanmasıyla geriye kalan tek kültürlü bir Beyaz İstanbul olur ki, o da kültürel faşizmden başka bir şey olmayacaktır. Demokratik ulus zihniyetinin yaşandığı İstanbul ise, açık ki tarihsel kültürel zenginlik içindeki İstanbul olur.

Anadolu ve Mezopotamya kültürlerine de bu açıdan bakılabilir. Ancak demokratik ulus zihniyeti tüm tarihsel kültürleri barış, eşitlik, özgürlük ve demokrasi içinde bir arada tutabilir. Her kültür bir yandan kendini demokratik ulusal bir grup olarak inşa ederken, öte yandan iç içe yaşadığı diğer kültürlerle daha üst düzeyde demokratik ulusal birlikler içinde yaşayabilir. Tekçi ulus anlayışı aşıldıktan sonra birbirini eritmeye ihtiyaç kalmaz. Bunun yerine kültürel bütünlükler halinde tarih boyunca yaşandığı gibi yaşanır. Artık Ermeniler, Helenler ve Süryaniler kendileri için ulus-devletçi sınırlar çizemeyeceklerine ve varlıklarını da sürdürmek zorunda olduklarına göre, en uygun seçeneğin demokratik ulusal birliktelik zihniyeti ve demokratik özerklik yapılanması olduğu açıktır. Demokratik modernite geç de olsa bölgenin her tarafındaki benzer süreçleri yaşayan kültürel gruplar ve halklar için bir zihniyet sığınağı, demokratik özerklik ise uygun yeniden bedenlenme modelidir.

Bölgede zengin bir miras teşkil eden sadece etnik ve ulusal varlıklar değildir. Dinler ve mezhepler de geniş bir gruplar yelpazesini teşkil eder. Geleneksel ve modern biçimleriyle dinlerin ve mezheplerin aldığı yeni görünümlerin temsili ciddi bir sorundur. Ulus-devletçilik bunların da büyük kısmını tasfiye etti. Fakat artık kendisi aşındığı için, tarihsel kültürün bu zengin mirasları için kendilerini ifade etmek ancak demokratik ulus kuram ve kavramları çerçevesinde mümkündür. Hem zihniyet algılamaları hem de yapılanmaları için demokratik ulus ve demokratik özerklik en uygun modeldir. Tarihsel-toplumun benzer tüm alanları için ulus-devlet felaketine karşı demokratik ulusal toplum modelibarışın, eşitliğin, özgürlüğün ve demokratik yaşamın güvencesidir.

Ortadoğu'da ulus-devletçiliğin parçaladığı, her parçasında değişik imha ve asimilasyonları dayattığı Kürtlerin durumu tam bir felakettir. Ne tam fiziki ne de kültürel tasfiyeleri hemen gerçekleştirilebilmektedir. Kürtler âdeta uzun süreli can çekişmeyi yaşayan bir varlık konumundadır. Dünyada bir benzeri daha olmayan halktır. Sadece zihnen sakatlanmış değildir, beden olarak da parçalanmıştır. Toplumsal yaralı olmak bir yaşam tarzı haline getirilmiştir. Ne eski geleneksel yaşam ne de modern yaşam geçerlidir. Zaten tercihte bulunma şansı son döneme kadar elinden alınmıştı. Şüphesiz bu durum kapitalist modernitenin kurduğu hâkim ulus-devletlerden kaynaklanmaktadır. Kürtlerin ulus-devletçilik doğrultusundaki girişimleri ise aynı başarı şansını yakalayamamış, kapitalist modernitenin çıkarlarına denk düşmediği için şansı yaver gitmemiştir. Günümüzde Irak Kürdistan'ında geliştirilmek istenen ulus-devletçilik ise, kapitalist modernitenin hegemonik hesaplarıyla yakından bağlantılıdır. Minimalist bir Kürt ulus-devletçiliği sistemin çıkarına olabilir. Tehlike şuradadır: Sistem "Çıkarıma göre değildir" dediğinde, her an yeni soykırımlar ve katliamlara da yol açabilir. Savunmanın büyük kısmını Kürt olgusu, sorunu ve çözümüne ayırdığımızdan, kısaca yeni-

den tanımladığımız bu vahim statü veya statüsüzlükten kurtulmanın en uygun modelinin demokratik ulus olduğu açıktır. Zihniyet ve yapılanma olarak demokratik ulus ve demokratik özerklik, mevcut ulus-devletleri de yıkıma götürmeden, dünya genelinde de yoğunca yaşandığı gibi yönetimleri paylaşarak bir arada yaşama imkânını sağlar. Bunun için gerekli olan demokratik anayasal rejimdir.

Kürtlerin amentüsü, 'Bağımsız, Birleşik Kürdistan Cumhuriyeti'ne alternatif olarak, mevcut sınırlara dokunmayan, tersine bu sınırları Ortadoğu'nun Demokratik Ulusal Birliği'nin gerekçesi yapan, 'Demokratik Konfederal Kürdistan'dır. Bu model içinde birçok kültür ve halk grubu kendilerini federe birlikler halinde örgütleyebilir. Aynı yerelde, aynı kentte her türlü etnik, dinsel, mezhepsel ve cinsî açıdan eşit, özgür ve demokratik gruplar barış içinde bir arada yaşayabilirler. Demokratik Konfederal Kürdistan kendi demokratik ulus modelini geliştirdikçe, her parçasının birlikte yaşadığı komşu toplumlarla da benzer birliklere rahatlıkla gidebilir. Benzer oluşumların Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de geliştiğini düşünürsek, belirtmeye çalıştığımız Demokratik Konfederal Kürdistan'ın Ortadoğu Demokratik Ulusal Birliği'nin çekirdeği olacağı açıktır. Her iki olgunun iç içe gerçekleşme şansı da vardır. Zaten Ortadoğu'nun tarihsel-toplumsal bütünlüğü de bunu gerektirir.

Buna karşı son zamanlarda ABD'nin gündemleştirmek istediği Büyük Ortadoğu Projesi'nin başarı şansı pek yoktur. Zaten bu proje ulus-devletlere dayalıdır. Benzer birçok proje Ortadoğu'yu daha çok karışıklığa itmiştir. Son projenin yol açtığı durumlar da farklı olmamıştır. Ulus-devletçilik mantığı aşılmadıkça, hiçbir proje Ortadoğu'yu yaşadığı derin bunalımlar ve sorunlardan kurtaramaz, çatışmalar ve savaşlardan alıkoyamaz. Gerek var olan Arap Birliği gerekse İslâm Konferansı örgütleri aynı ulus-devlet mantığıyla sakatlanmış oldukları için, hiçbir sorunu çözümleyici rolleri olmamıştır. Mevcut zihniyet ve yapılanmalarını aşmadıkça çözüm şansları da olamaz. Ayrıca ABD ve yerel hegemon güç İsrail'e karşı gerek İran'ın gerekse Türkiye'nin Hizbullah ve El Kaide üzerinden yürüttükleri nüfuz savaşları, sorunları daha da içinden çıkılmaz hale getirmekten başka bir rol oynayamaz. Pay koparma hesapları da her an ters tepebilir. Tüm bu eski ve yeni ulus-devlet oyunlarının Ortadoğu'yu getirdiği durum gözler önündedir. "Sorun çözüyoruz, sıfır sorun diplomasisi uyguluyoruz" adı altında, daha da büyümüş ve içinden çıkılmaz bir hal alan sorunlar yumağı haline getirilmiş Ortadoğu'nun bu durumu, bütün açıklığıyla sergilediğimiz gibi yapısaldır ve bu da ulus-devletçilikten kaynaklanmaktadır. Aynı açıklıkla belirttiğimiz gibi, demokratik modernitenin demokratik ulus zihniyeti ve demokratik özerklik yapılanması, bu kaotik durumdan çıkışın en uygun eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik modelidir, yeni paradigmasıdır. Herkese, her topluma kalıcı barışın ve güvenliğin yolunu gösteren bir modeldir.

Kürtlerin amentüsü, 'Bağımsız, Birleşik Kürdistan Cumhuriyeti'ne alternatif olarak, mevcut sınırlara dokunmayan, tersine bu sınırları Ortadoğu'nun Demokratik Ulusal Birliği'nin gerekçesi yapan, 'Demokratik Konfederal Kürdistan'dır.

www.arsivakurdi.org

EVRENSEL TARİH VE ORTADOĞU

www.solvakurdi.org

Doğru yaşam doğru bir teoriyi gerektirir. Adorno'nun 'yanlış hayat doğru yaşanmaz' belirlemesi bu açıdan oldukça önemlidir. İnsanların doğal toplumdaki her eylemi özgürleştirici olduğu halde, özellikle hiyerarşinin çıkışından sonra insanların her faaliyeti toplumu özgürleştirme temelinde olmamıştır. Hiyerarşi ve sonrası dönem toplumun parçalara bölündüğü, toplumun içinden iktidar odaklarının çıktığı dönemdir. Bu iktidarların hem korunması hem de daha da büyütülmesi için toplumla önemli ölçüde oynanmıştır. İnsanın yaratıcı gücü toplumu geliştirme için değil de iktidarı daha da büyütmek için kullanılmıştır. Bu, doğru yaşam için gerekli olan teoriyi bulanıklaştırmış, yoldan çıkarmış, saptırmıştır. İnsanların zihniyetiyle oynandığından da sisteme karşı olanlar bile bu iktidar odaklarının etkilerinden tümden kurtulamamıştır.

Jerontokrasi ile daha hiyerarşi döneminden beri kendilerini bilgi tekeli haline getiren egemenler, tüm gerçeklere hükmetmek için her şeyi kendi çıkarları temelinde ele almışlardır. Özellikle Sümerlerle başlayan devletli tarih boyunca tüm gerçekleri tersyüz etmişlerdir. Egemenler tanrı şahsında kendilerini doğanın, maddi zenginliklerin ve yaşamın yaratıcısı kılmışlardır. Bunu da insanların zihnine adeta nakşetmişlerdir. Onlar olmadığında ya da kızdırıldıklarında insanlar için felaketlerin olacağını insanlara yedirmişlerdir. Kendilerini olmazsa olmaz kılan bu egemenlikçi kesimler, sonrasında da her şeyi kendilerine mal etmiş ve kendilerinden başlatmışlardır.

Halklar adına herhangi bir şeyin yazılmamasına özen göstermişlerdir. Tarihte kadın, etnisite, devlet dışı toplumsallık tamamen unutturulmuştur. Bu yönüyle mevcut tarih okutmaları ve yazımları erildir, devletçidir, egemenlikçi ve toplum karşıtıdır. En belirgin özelliği de parçalı oluşudur. Pek çok tarih okuması, tarihi tüm sistematiği içinde ele almaz.

Egemenler her şeyi kendilerinden başlattıkları gibi, tarihi de kendilerinden

başlatırlar. Bu tüm egemenlikçi sistemlerin ortak özelliği olsa da bunu en çarpıcı biçimde Aristo'dan beri Avrupa merkezli bakış açısında görmekteyiz.

'Tarihin Babası' diye tanımlanan Heredot kronolojik bir şekilde kişilerin etrafında gelişen bir olaylar yığını olarak görür tarihi.

Hegel ise kendi dönemindeki tarih bilgisine dayanarak, tarihi Yunan'da devletin ortaya çıkmasıyla başlatırken, Napolyon ile sistem kazanan ulus-devlet ile sonlandırır.

Marks da tarihi sınıf mücadelelerinin tarihi olarak görür. Daha da arttırılabilecek bu ele alışların ortak özelliği tarihin hakikatini parçalayarak ele almalarıdır. Yani her biri tarihteki yaşanmışlıklardan sadece birisini tarihin temel yaratıcı gücü olarak görür. Oysaki hakikat bütündür ve parçalanamaz. Bu en çok da tarih için geçerli bir husustur. "Olan tarihin, tamamen uygarlık sistemlerinin ideolojik süzgecinden geçirilmiş resmi tarih olduğu çok iyi bilinmeden, tarih okumaları zihni, dolayısıyla yaşamı, anlamlı toplumsal yaşamı sadece zorlamaz, olanaksız hale getirir. YANLIŞ TARİHLE DOĞRU YAŞANMAZ. KENDİ ÖZGÜRLÜK TARİHLERİNİ DOĞRU YAZAMAYANLAR ÖZGÜR YAŞAYAMAZLAR." Önderlik

Evrensel Tarih Olarak: İNSAN

"İnsan dışında olup da insanda yeniden bir araya gelip yapılaşmayan, duygu ve düşünce haline gelmeyen hiçbir evren parçası, madde ve enerji bütünlüğü yoktur. Birincisi, evrensel tarih diyorsak, bu gerçek kastedilmektedir. Panteizmin de fark etmeye çalıştığı şey bu gerçekliktir." Önderlik

Tarihi bilmek kendini bilmektir. Kendini bilmeye çalışanların yapacağı en öncelikli şey, neyin ürünü olduklarını bilmeye çalışmalarıdır. Evrensel tarih esasında insanın kendi tarihidir. Evrensel akış, evrensel oluş 'kendini düşünen' ikinci doğa olarak insanda en mükemmel halini almıştır. Bu durum insansal oluşu, tüm canlı türleri içinde farklılaştırır. Hayvan veya bitkide evrensel tarihin her aşamasını göremeyiz, ama insansal var oluşta evrensel tarihin tümünü görmek mümkündür. Zaten o nedenledir ki insana 'mikro kozmos' denilmektedir. İnsan ana karnında geçirdiği dokuz aylık sürede, ortalama yirmi milyar olarak hesaplanan evrenin oluşumunun tüm evrelerini yaşar. Anne karnındaki geçen her süre, evrenin milyarlık zamanı içinde çok uzun zamanlara tekabül eder. Özcesi insan evrenin çocuğu olduğu gibi özetidir. Annenin rolü evrenin milyarlarca yıl oluşturduğunu dokuz aylık sürede yaşar hale getirmektir. Oluşumdaki bu muhteşemliği insan dışındaki diğer canlılarda göremeyiz. Zira insanda hayvandan kalan, bitkiden kalan, atom altı dünyadan kalan şeyler vardır, ama diğerlerinde insana ait bir şey yoktur. Yani insanda hayvanlık vardır, ancak hayvanda insanlık yoktur. Bu nedenledir ki evrenin kendini var etmesinin tarihi anlamında evrensel tarih, özü itibariyle insanın tarihidir.

Evrensel tarih esasında insanın kendi tarihidir. Evrensel akış, evrensel oluş 'kendini düşünen' ikinci doğa olarak insanda en mükemmel halini almıştır. Bu durum insansal oluşu, tüm canlı türleri içinde farklılaştırır.

'Tüm Bilimlerin Tanrıçası: Toplumsal Bilim'

İnsan evrensel tarihin bütününü ifade eder. Diğer canlılar ya da evrenin diğer bileşenleri evrensel tarihin bir parçasını ifade ederler. Evrenin kendilerinde dile geldiği, oluştuğu döneme kadarki evrensel tarihi ifade ederler. Evrensel akış devam

ederek insanlaşmaya doğru evrildiğinden, onlar evrensel tarihin kendilerinden sonraki dönemlerini ifade etmezler. Yeni'de yaşarlar, ama o 'yeni' onların aynısı değildir, 'yeni' yani doğal evrimsel akışta kendilerinden sonrası, onlardan daha donanımlı olarak devam eder. İşte bu nedenledir ki Önderliğimiz "Toplumsal bilimi… Tüm bilimlerin ana kraliçesi veya tanrıçası mesafesinde değerlendiriyorum. Toplumsal bilime dayanmayan tüm bilimlerden şüphe ettiğimi yine önemli bir tespit olarak belirtmeliyim. Diğer tüm bilimlere doğru giden yol toplumsal bilimi gerçekleştirmemizden geçecektir. Maddenin atom-altı parçacıklarından tutalım halen genişlediği idea edilen kozmik evrenin bilgisine ancak toplumsal bilimin gelişimi ölçüsünde varabiliriz." demektedir. Evrenin bütünü anlamına gelen insanı bilmek, bu yönüyle 'gerçek'i bilmektir. 'Kendini bil!' en çok da burada devreye girer. İnsan şahsında dile gelen 'kendi' sadece bir insan değildir, insanın tüm öncesidir, yani evrenin evrensel tarihidir.

Bağlantılı bir diğer önemli husus da tüm bilmelerin yaratıcısının insan olmasıdır. Kendini düşünen doğa olma, var oluşunun farkına varma, farkındalık evrende sadece insana has bir özelliktir. Bu da kendi şahsındaki evreni tanımayı olanaklı kılar. Diğer canlılarda bu durumu gözlemek mümkün değildir. O nedenle de insan kendini tanımaya çalışınca, esasında evreni tanımaya çalışıyor demektir. Kendini bilen evreni de biliyor demektir. Evreni bilmenin düzeyi kendini bildiğin kadardır. Kendini bilmeyen çevresini, var oluşsal gerçekliği de bilmiyor demektir. İşte bu nedenlerledir ki sosyal bilim tüm bilimlerin esas alması gereken bilim oluyor.

Çağın hakim yaklaşımını belirleyen modernist paradigmada durum böyle değildir. Sosyal bilimin tanrıçalık rolünün yerini, fizik biliminin tanrılığı almıştır. Daha çok fizikteki gelişmeler temel belirleyici bilim olmuştur. Çünkü fizik 'doğayı bilmenin bilimi' olarak 'görüngü'nün bilimidir. İnsan ve onun yaşam tarzı olma anlamında toplumsallık da aynı zamanda bir 'görüngü' olarak ele alındığından, fiziğin maddeye ilişkin ulaştığı sonuçlardan yararlanmak, toplumu ve insanı anlamak için gerekli görülmüştür. Newtoncu fizik bu konuda oldukça iddialıdır. Doğayı tümüyle anlaşılır kıldığından ve geleceği de bildiğinden emindir. Onun bu eminliği ve ortaya koyduğu her yerde 'geçen' 'evrensel' yasaları olduğu gibi topluma uyarlanmıştır. Bu da büyük yanlışlıkların, kendini aldatmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yani esasında evrimsel akışta geride olanın işleyiş esasları (insan öncesi doğa), daha gelişkin olana (insan ve topluma) uyarlanmaya çalışılmıştır ki, bunun yanlış sonuçlar vermesi kaçınılmazdır. Halbuki esas olan insanın başka hiçbir şeye indirgenemeyeceği, benzeştirilemeyeceğidir. Toplumsal bilimin tüm bilimlerin anası olması, insanın tüm evrenin bir özeti olması gerçekliğinden kaynaklanır. Özeti bilindiğinde kendisi de bilinmiş olacaktır. Bu nedenle evreni bilmek, onun tüm bileşenlerini ve geçirdiği aşamaları tek tek ele almayı gerektirmez. Zaten buna ne ömür yeter ne de o haliyle bu mümkündür. Bu durumda tüm evreni insanda bilmeye çalışmak, insanın donanımından dolayı mümkündür. Bu haliyle insan hem bilginin öznesi hem de tüm bilmelerin kaynağı olmaktadır. Önderliğimiz zaten insanı "… büyük patlamadan bu yana tüm evrene yayılmış gerçekliğin toplamı" olarak tanımladı.

İnsanı evrensel tarihin kendisi olarak ele almak, tüm tarihi insanda ve toplumda gözlemleyebilmek, oluş'un geçmişi anlamına gelmek üzere tarihi ve insan-toplumu bilmenin bilimi olarak da sosyolojiyi iç içe kılar. Merkezine sosyal bilimi alan bir uğraş, tarihi tüm sistematiği içinde değerlendirebilecektir. Braudel'in 'Tarih sosyolojikleşmeli, sosyoloji tarihselleşmeli' sözü burada anlamına kavuşmaktadır.

Evrensel Tarihte Süreler

Evrensel tarihe daha farklı açılardan da bakmamız gerekir. "Evrensel tarih de-

yince anlaşılması gereken ikinci tür anlatım, İkinci Doğa olarak da adlandırılan toplumsal doğanın maddi ve manevi kültürel gelişimidir. Bu tarihi bir nevi toplumun kök hücresi olan klanlardan alıp günümüze kadar toplumların ana nehir akışları biçiminde değerlendirmek de mümkündür. Bu tarih anlatımında ana nehir kavramı önemlidir… Evrensel tarihten anlaşılması gereken tüm toplumların düşündükleri ve pratikleştirdikleri benzer özne-nesne halkalarıdır. Başta ulus tarihleri olmak üzere, tüm mikro tarih anlatımları eğer evrensel tarih içine oturtulmazlarsa, ancak öykü değerinde anlam ifade ederler." Önderlik

Önderliğimiz toplumsal tarihteki evrensellik ve tikellik ayrımlarını doğru yapabilmek için Braudel'in de kullandığı süre'leri kendine özgü bir şekilde kullanmaktadır.

En uzun süre: Bu kavramlaştırma ile klan toplumundan başlamak üzere tüm toplumsal tarih boyunca geçerli olan kastedilmektedir. Temel Kültür Sosyolojisi olarak da adlandırılan bu dönemde, gerçekleşenlerin tüm zamanlarda geçerli olması temel kıstastır. Yine insan için olmazsa olmaz olması, esas belirleyici yöndür. En uzun süre'de gerçekleşenler eğer insanlık yeniden aynı şeylere başlangıç yapmak zorunda kalmazsa, örneğin bir doğal afet olmazsa, toplum ortadan kalkmazsa, toplumsal akışta hep belirleyici olan faktörleri kapsar. İnsan için dilin gelişimi, etnisiteli toplumsal formlar, temel kültürel etkiler olarak ahlak ve politika vb bu kapsamdadır. Verimli Hilal'de gerçekleşen neolitik toplum, özcesi Aryenik kültür insanlık için böylesi bir önem taşımaktadır.

Uzun süre: Yapısal süre olarak da tanımlanan bu süre'de daha çok yapıların oluşum, gelişim ve yıkım süreleri ele alınır. Bundaki temel kıstas insan toplumunda her zaman olmayan ama uzun bir sürede de olan temel toplumsal kurumlaşmalardır. Marksist tarih anlayışında görülen neolitik, köleci, feodal, kapitalist, sosyalist kurumlaşmalar buna girer. Devletin tüm tarihi boyunca gerçekleştirdiği kurumlaşmalar yapısal süre kapsamında değerlendirilebilir. Böylelikle devletin tüm insanlık tarihi boyunca olmayan, tarihin belli bir kesitinden sonra ortaya çıkan bir şey olduğu anlaşılmış olur. Tabi burada yapısal süre kapsamında sadece devletli dönemin kurumlaşmalarından bahsedilmektedir, neolitik toplumun kendisi de bir dönemin yapısı olarak ele alınabileceği gibi, onun içinde değişik dini yapılar, düşünsel yapılar, maddi yapılar da mevcuttur. En uzun süre'den farkı, en uzun süre'nin hala yaşıyor oluşu ve yaşayacak olmasıdır. Önderliğimiz bu yapısal süre'yi araştıracak sosyolojinin dalı olarak da Yapısal Sosyoloji ismini kullandı.

Devletin tüm tarihi boyunca gerçekleştirdiği kurumlaşmalar yapısal süre kapsamında değerlendirilebilir. Böylelikle devletin tüm insanlık tarihi boyunca olmayan, tarihin belli bir kesitinden sonra ortaya çıkan bir şey olduğu anlaşılmış olur.

Orta ve kısa süre: Bununla da toplumsal tarihteki sayısal olarak görülen olay ve olgular değerlendirilir. Kısa ve orta sürelerde toplumdaki temel kültürel ve yapısal değişimler inceleme konusu yapılır. Bunlardan orta dönem, görece biraz daha uzun süre'de olanları kapsarken, kısa süre, kısa süreli olay ve olguları konu edinir. Örneğin bir Fransız İhtilali ve sonrasında yaşananlar orta süre kapsamına girerken, bireyin her türden toplumsallaşma faaliyetleri, kısa zaman kapsamındadır. Yapısal kurumdaki tüm günlük olaylar da kısa süreye dahildir. Böylece

www.komunarvakfi.org

yukarıda eleştiri konusu yapılan tarihin bireylerle, kahramanlarla, çoğunlukla da krallarla, sultanlarla izah edilmesi tarihsel toplumda yerli yerine oturmuş olacaktır. Başlı başına bir tarih olmak yerine, toplumsal tarihte ağırlığı kadar yer almış olur. Önderliğimiz kısa ve orta süre konularını araştıran sosyolojinin dalına da eleştirilerini saklı tutmak kaydıyla, Pozitif Sosyoloji yani Auguste Comte Sosyolojisi dedi.

En kısa süre: Yaratılış anı da diyebileceğimiz bu anlar, tüm evrensel oluşumların gereksinim duydukları kaotik ortamı veya kuantumik anı ifade eder. Tüm uzun, orta ve kısa süreli oluşumların en kısa süre'de gerçekleşene ihtiyaç duyduğu yargısından yola çıkar. En kısa zamanda oluşmayı ilgi noktası olarak belirlemiş olan bu sosyoloji dalına Önderliğimiz 'Özgürlüğün Sosyolojisi', 'Yaratılış Sosyolojisi', 'Zihniyet Sosyolojisi' adlarını vermektedir. İnsan zihninin sahip olduğu esneklik ve yetenek nedeniyle 'kısaların kısası'nda yaratıcı özellik gösterdiğinden ve toplumsallıkla insanın kendini inşa süreci hep sürdüğünden, Özgürlük Sosyolojisi en çok da insan toplumu için gerekli bir sosyoloji olmaktadır. Bununla insanın farkı ortaya konularak temel yaratıcı özelliklerini açığa çıkarması amaçlanır. Önderliğimiz bu gerçeği de "bilme anında oluşuyorsun" sözüyle özlü olarak değerlendirdi. İnsanın kendi doğası olan ahlaki ve politik kriterler temelinde yaptığı her türden etkinlik, özgürlük sosyolojisi kapsamına girer. Herhangi bir canlı kendi topluluğunun dışında bırakıldığında da o türünün tüm özelliklerini kodlanmış olduğundan türüne uygun yaşayabilir. İçinde yaşadığı eko-sistemdeki değişimlere ayak uydurarak, gerektiğinde kendisinde de değişiklikler yaratarak varlığını sürdürür. Ancak insan türü toplumdan kopartılarak büyütüldüğünde, insan toplumunun özelliklerini gösteremez. Örneğin tek başına simgesel dili geliştiremez, ahlak kuralları koyamaz… Biyolojik olarak insandır, ama henüz insanlaşmada yeterince mesafe almamış biridir o. Dolayısıyla insanlaşma temelinde – ahlaki ve politika- yapılan her tür insan edimi bir özgürlük edimidir. İnsan ve toplumu yaratılmış gerçeklikler olduğundan her an kendilerine dönük yapım-yaratım işlerinin sürmesi gerekmektedir. İşte bu durum insan için an'da oluşmayı gerekli kılar. İnsandaki esnek zekâ yapısı, yaratıcılığın gücü ve insanın evrenin bir özeti olacak denli potansiyelli oluşu, insanda kuantum anı'nda oluşmayı mümkün kılmaktadır. Diğer canlılardaki kendini yapım zamanı hayli uzun zaman alır. Hatta bir neslin ömrü istenilen türden değişimleri yapmaya yetmez.

En kısa zamanda oluşmayı ilgi noktası olarak belirlemiş olan bu sosyoloji dalına Önderliğimiz 'Özgürlüğün Sosyolojisi', 'Yaratılış Sosyolojisi', 'Zihniyet Sosyolojisi' adlarını vermektedir.

Astronomik süre: Daha çok evrendeki büyük göksel oluşumların karakterlerini konu edinen ve henüz içeriği yeterince doldurulmamış süre'dir. Evrenin genişlemesi, gök cisimlerinin oluşumu, karşılıklı etkileşimleri konuları arasındadır. Bununla da insanın biyolojisinin ötesine geçilerek onun evrensel oluşumlarla bağlantısının açığa çıkarılması amaçlanır.

Bu süre ayrımlarıyla amaçlanan tüm toplumsal tarih boyunca geçerli olan ile olmayanı birbirinden ayırmak ve yine tüm zamanlarda toplum için gerekli olan ile olmayanı ayrıştırmaktır. Böylelikle de her tikel anlatımı, parçalı olanı evrensel tarihin içinde yerli yerine oturtarak, özellikle egemenlikli bakışların kendilerini esas haline getirmelerinin önüne geçmektir. Yanı sıra tarihin dışına itilmişlerin

tarihini yazmayı mümkün hale getirmektir. Özcesi hakikati açığa çıkarmaktır.

Evrensel Tarihte Ortadoğu

Evrensel tarih ve süreler bağlamında Ortadoğu'ya baktığımızda bu bölgenin gerçek anlamda tarihsel toplumda belirleyici bir yerinin olduğunu görürüz. İlk insan olan Homo Habilis (Yetenekli İnsan)'in dışındaki tüm evrimsel süreçlere beşiklik eden bir bölge olduğu tarihi verilerden bilinmektedir.

Homo Erectus döneminde Doğu Afrika'dan dünyaya yayılma esas olarak Süveyş ve Doğu Akdeniz üzerinden Toros-Zagros kavisine doğru yapılan göçtür. Büyük Sahra ve Arabistan çölleri bu güzergâhı daha uygun hale getirmiştir. Bir diğer göç yolu olan Güney Akdeniz'den Cebelitarık Boğazı üzerinden İspanya ve Avrupa'ya yayılım gerçekleşir. Ancak bu güzergâh coğrafik koşullar ve besin sorunları itibariyle Doğu Akdeniz hattı kadar verimli değildir. Göç için en ideal yol, hem besin kaynakları hem korunma olanakları hem de iklimi nedeniyle Mezopotamya üzerinden gerçekleşen güzergâhtır.

Mezopotamya Homo Erectus'tan beri insan türünü barındırmaktadır. Bu, Verimli Hilal'de milyonlarca yıldan beri insan türünün yaşadığı anlamına gelir. Bunda en temel etken coğrafik elverişliliktir. Zaten coğrafyasının bu elverişliliği nedeniyledir ki mezolitik dönemden hemen sonra tarihin en büyük devrimi olarak tanımlanan Tarım ve Köy Devrimi'ni de gerçekleştiren coğrafya olacaktır.

Yeni Bir Mekân ve Gelişen Toplumsal Sıçrama

Mekân özellikleri çok büyük ölçüde değiştirici ve dönüştürücüdür. Nasıl ki buzun üzerinde yumurtadan civciv çıkarmak mümkün değilse, uygun koşullara sahip olmayan mekânlarda, o coğrafyada gerçekleşemeyecek olan gelişmeler beklenemez. Her toplumsal gelişme, kendi mekânsal koşullarını gerektirir. Örneğin milyarlarca yılı bulan evrende, bugün pek de kıymetli görülmeyen ve egemen sistemce adeta canına okunan Doğu Afrika'da insan tür olarak oluşmuştur. Bu, o dönemde bu mekânın koşullarının elverişliliğinden ve gerçekleşen değişimlerden kaynaklanmaktadır. Her oluşum, kendisi için en uygun koşullarda gerçekleşir. Yine insanın dünyaya yayıldığı dönemde en elverişli yol Doğu Akdeniz ve Verimli Hilal'dir ve bu mekân, Doğu Afrika'dan sonra insanın ikinci toplanma yeri olmuştur. Çünkü koşullar elverişlidir.

Yine klan toplumunun aşılarak toplumsallığın daha üst bir aşamaya geçişi için gerekli olan koşulların oluşacağı yer de aynı mekânlar olacaktır. Tarım, hayvancılık ve yerleşiklik bu mekânın sunduğu olanaklar temelinde ilk defa burada gelişecektir. İlk etnik unsurların oluşumu, ilk simgesel dillerin (Semitik ve Aryen kültürlerine ait diller) gelişimi de bu mekânlarda oluşacaktır.

Mekânın etkisi sadece ilk insanların yaşamlarında belirleyici olmayacak, insan türünün komünal olan özünden bir sapma şeklinde gelişen uygarlık sürecinde de görülecektir. Örneğin uygarlık, uygarlığın kendisini dayandırdığı tüm birikimlere sahip olmasına ve neolitiğin yaratıcısı olmasına karşın, Yukarı Mezopotamya'da değil de yeni bir mekân özelliği taşıyan Aşağı Mezopotamya'da gerçekleşecektir. Neolitiğin eşitlikçi ve özgürlükçü yapısını derinlemesine yaşayan bir mekânda, eşitsiz ve özgürlüksüz bir sistem olan uygarlığın gelişmesi mümkün olmamaktadır.

Kapitalizm tüccar sınıfının öteden beri var olduğu, maddi-manevi birikimleriyle insanlığa on beş bin yıl aralıksız bir şekilde öncülük eden Ortadoğu'da değil de pek çok yeri yeni yeni uygarlaşan Batı Avrupa'da gelişecektir. Daha da arttırılabilecek olan bu hususların tümü bize insanlık tarihinde coğrafyanın toplumsal gelişimde çok önemli, hatta yer yer belirleyici karakterde olduğunu göstermektedir. Verimli Hilal'de gerçekleşenlerin insanlığı en fazla geliştiren en temel kültür yapıları olduğu rahatlıkla söylenebilir.

İnsanların milyonlarca yıl yirmi-otuz

kişiyi aşmayan ve evrensel çapta görülen bir toplumsal form olan klan toplumu halinde yaşadığı bilinmektedir. Klan formunda avcılık, toplayıcılık esas olup, daha çok evrimin doğal kuralları geçerlidir. Kendi kendine yeten, yaşamını güvenceye almış bir toplumsal gelişme henüz yakalanmış değildir. Her ne kadar hayvanlıktan niteliksel bir kopuş söz konusuysa da klanda hâlâ geçerli olan evrimin doğal kurallarıdır. Bu şekilde insanlık tarihinin %98'ine tanıklık eden klan tarzı toplumsallığın son otuz bin yılı yeni gelişmelere sahne olmuştur.

Würm Buzul Dönemi denilen tarımın veya hayvancılığın henüz gelişmediği dönemde, insanın yaşamını sürdürebilmesi için, bölgenin beslenmeyi sağlayacak yabani bitki, meyve ve hayvan türleri bakımından zengin, su kaynaklarına yakın ve korunmaya elverişli olması gerekliydi. Tüm bu koşullara en elverişli yerler ekvatora yakın yerlerin yanında, orta enlemlerde bulunan deniz seviyesine yakın ovalarla, zengin bitki örtüsü ve hayvan faunasına sahip olan ırmak vadileri olabilirdi. Daha kuzeye gidildikçe yaşam daha çok mağara ve su kenarlarında sürdürülmeye çalışılacaktır. Buzul dönemi boyunca tüm bu nedenlerden dolayı çok sayıda insanın yaşamasına elverişli yerler olarak Nil, Fırat-Dicle, İndus, Ganj vb ırmak boylarıyla ekvatora yakın bölgeler öne çıkmaktadır. Bunlardan Fırat-Dicle arası olan Mezopotamya, diğer adıyla Verimli Hilal, Doğu Afrika Rif hattından sonra insanlığın yoğunlaştığı ikinci bölge olmaktadır.

Bölge dört mevsimin düzenli yaşandığı elverişli iklimi, zengin bitki örtüsü, çok zengin bir hayvan faunası, doğal barınma ve sığınma olanaklarının çokluğu, çok sayıda nehir ve akarsuya sahip olması gibi özellikleri yeni çıkış için avantajları olmaktadır. Bölgenin bu özgünlüğü onu göçler açısından elverişli bir konumda tutarken, diğer yandan toplumsallaşmada daha üst ve zengin aşamalara geçişin zeminini de oluşturmaktadır.

Buzul devri sonrası olan Mezolitik dönem bir ara dönem özelliği taşımaktadır. On iki bin yıl önceleri yaşanan bir kuraklık sonrası daha önce doğadan toplama temelinde tanınan kimi bitkilerin artık ekilmeye başlanması, hayvanların evcilleştirilmesi, daha yerleşik hale gelinmesi sonucu, önemi ve büyüklüğünden ötürü Rönesans sonrası gelişmelerle kıyaslanan tarihin en büyük devrimi olan neolitik devrim gerçekleşmiştir. Büyüklüğü ve önemi onun toplumsallaşmayı, insanlaşmayı geliştirmesindedir.

Önemi henüz layıkıyla anlaşılmayan ve tarihte hak ettiği yeri bulmayan bu kültür üzerinde ne kadar durulsa o kadar yerindedir... O kadar icat yapılmıştır ki, saymakla bitmez. Tüm tarımsal, zanaatsal, ulaşım, barınma, sanat, yönetim, din alanlarında devrim niteliğinde gelişmeler yaşanmıştır.

"Bölgede asıl patlamanın neolitikle başladığına, yaklaşık on iki bin yıl öncesinden bu kültüre geçildiğine dair bolca kanıta rastlamaktayız. Tarım, Tarla ve Köy Devrimi olarak da adlandırabileceğimiz bu çağ, gerek insanlık gerekse daha dar anlamda uygarlık tarihinin (yazılı tarih) bir önkoşulu niteliğindedir. Kendi başına dev bir Kültür Çağıdır. Önemi henüz layıkıyla anlaşılmayan ve tarihte hak ettiği yeri bulmayan bu kültür üzerinde ne kadar durulsa o kadar yerindedir... O kadar icat yapılmıştır ki, saymakla bitmez. Tüm tarımsal, zanaatsal, ulaşım, barınma, sanat, yönetim, din alanlarında devrim niteliğinde gelişmeler yaşanmıştır. Her alanda binlerce yeni olgu keşfedilip ad-

www.arsivakurdi.org

landırmalara konu olmuştur." Önderlik

Bu dönemde insanlık gelişmiş, milyonlarca yıldan beri sürdürdüğü klan tarzı toplumsal formunda değişiklikler yapmanın alt yapısına kavuşmuştur. Klan döneminde yaşam garanti altında değildi, insanlar doğadan hazır bir halde eğer toplayabilir veya avlayabilirlerse yaşayabilirlerdi. İşte neolitik buluşlar insanları toplayıcılık ve avcılığa bağımlı bir halde yaşamaktan kurtarmıştır. Tarım ve hayvancılık yapıldığından insanlar kıtlıktan ve açlıktan doğan zorluklardan kurtulmuş, daha iyi yaşar hale gelmiş ve bu da insan sayısının artmasını sağlamıştır. Bu nedenle klan formundan kabile ve daha sonra da aşiret formuna bu dönemde geçilmiştir. Daha sonra gelişecek olan kavim (milliyet), millet (ulus) gibi formlar da bu zeminin üzerinden daha da büyüyen, genişleyen toplumun yeni formları olmaktadır. Bu yönüyle denilebilir ki neolitik, toplumsallaştıran ve insanlaştıran en temel bir devrimdir.

Hem biyolojik oluşumu hem de potansiyeli nedeniyle mikro kozmos olarak tanımlanan insanın denilebilir ki potansiyelinin en fazla açığa çıktığı dönem, bu dönem olmaktadır. Zira topluma hâkim olan zihniyet eşitlikçi ve özgürlükçü olduğundan; sömürü, baskı, tahakküm olmadığından, toplumun tüm bileşenleri birbirini tamamlama üzerinden hareket ettiğinden, yani toplum işleyen bir mekanizma olarak organik olduğundan, insanların potansiyeli toplumu geliştirmek için kullanılabilmiştir. Daha yoğunluklu olarak devreye giren analitik zekâ, doğanın ve buna bağlı olarak insan ve toplum olmanın komünal olan özünden bir kopuş söz konusu olmadığından, toplumsallaşmanın gelişmesi için çalışmıştır. Onun için neolitik devrim, "Binlerce olgu, binlerce zihniyet devrimi ve ad demektir. Avrupa'daki zihniyet devriminden daha kapsamlı, orijinal ve yaratıcı çaba isteyen bir patlama söz konusudur. Bugün kullandığımız tüm kavram ve buluşların büyük çoğunluğunun bu dönemde yaratıldıkları tarihen tespit edilebilen bir hususdur." Önderlik

Bu toplumdan kalan; din (inanç sistemi), ahlak, bayramlar, sevgi, saygı, dayanışma, yardımlaşma, komünalite vb toplumu toplum yapan ve toplumsal sorunların ortaya çıkmasını engelleyen temel değerlerdir. Bu toplum bize gerçek insan ve toplum olmanın kriterlerini vermektedir. Bozulmamış ve komünal özünü her yönüyle gerçekleştiren, bu nedenle de insanlaşmada önemli mesafeler kat eden insan ve toplum gerçekliğini vermektedir. Ben-merkezci veya insan-merkezci olmadığından, her şeyi kendisi gibi canlı ve kutsal gören, doğayla sürdürülebilir bir uyumluluğu yaşayabilen bu toplum, bize ekolojik toplumun nasıl olması gerektiği sorusunun cevabını vermektedir. Cinslerin birbirini tamamlama ve toplumsallaşmayı geliştirme amaçlı tüm enerjilerini açığa çıkardığını, birbiri üzerinde herhangi bir şeyden kaynaklanan bir baskı ve tahakküm kurmadığını, uyumlu bir birlikteliğin olduğunu, olabi-

Onun için neolitik devrim, "Binlerce olgu, binlerce zihniyet devrimi ve ad demektir. Avrupa'daki zihniyet devriminden daha kapsamlı, orijinal ve yaratıcı çaba isteyen bir patlama söz konusudur. Bugün kullandığımız tüm kavram ve buluşların büyük çoğunluğunun bu dönemde yaratıldıkları tarihen tespit edilebilen bir hususdur.

www.arsivakurdi.org

leceğini göstermektedir. Cins, yetenek, tecrübe farklılıkları olsa da eşit olmayanların birbiri için var olma, toplumda kendini bulma ve gerçekleştirme gerçeği nedeniyle bir eşitlik yaratabileceklerini öğretmektedir. Yani eşitsizlerin eşitliğinin kurulduğunu, kurulabileceğini bize öğretmektedir. Belki de en önemlisi bize insanın, toplumun dayanışma ile var olabildiğini, var olabileceğini öğretmektedir. Bize toplumsallaşmanın insanın var oluş koşulu olduğunu, insanın zorlu doğa şartlarında kendini nasıl var ettiğini gösterirken öğretmektedir.

Eşitsizliğin, sömürünün, hâkimiyet ve tahakkümün, mülkiyetin olmadığı; komünalizmin, birbiri için yaşamanın, dayanışmanın temel yaşam felsefesi olduğu, kimsenin özne-nesne ayrımına tabi tutulmadığı, eşitsizlerin eşitliğinin sağlandığı, doğa ve onun tüm bileşenleriyle uyumluluğun görüldüğü, yarattığı değerler anlamında insan ve toplum olmanın özünü oluşturan bu döneme 'organik toplum', 'doğal toplum', 'ahlaki politik toplum' denmektedir. Önderliğimiz bunların tümünü de kullanmaktadır. Toplumsal sorunların görülmediği bu dönemi insan ve toplumun özünü oluşturması, bozulmamış insan ve toplum anlamına gelmesi, yarattığı değerler ve zihniyeti itibariyle esas almamız gereken kök toplum olarak ele aldı.

Bu kök toplum yarattığı değerlerin yanı sıra, toplumun komünal özünden bir kopuş sonucu gerçekleşen hiyerarşinin açtığı yolda oluşan, tarihin en büyük sapması ve laneti devlete ve onun değer(siz)lerine karşı da toplumun var oluş ısrarı olarak direnmektedir. Hiyerarşik devletçi düzene karşı mücadele eden tüm kesimlerin farkında olup olmadıklarına bakılmaksızın, esasında doğal toplumun birer temsilcisi olduğunu söylemek gerekir. Bunu etnisitenin varlığında ve devletli uygarlığa karşı yürüttüğü mücadelede, kadının erkek egemenliği karşısındaki duruşunda (Zira devlet esasında bir egemen erkek icadıdır. Devlet erkektir ve kadından başlamak üzere tüm toplum da karıdır veya karılaştırılmalıdır.) iktidarcı güçlere karşı toplumun mücadelesinde, hiyerarşik devletçi sistemin merkezlerinde gelişen peygamberlik geleneği ve ezilen sınıfların her türden mücadelesinde vb görmekteyiz. Yani doğal toplum devlet ortaya çıktıktan sonra da demokratik toplum olarak köleleştiren devletli toplumun yanı başında varlığını ve mücadelesini sürdürmüştür. Zaten tarihin temel yürütücü gücü de bu olmaktadır…

Bu kök toplum yarattığı değerlerin yanı sıra, toplumun komünal özünden bir kopuş sonucu gerçekleşen hiyerarşinin açtığı yolda oluşan, tarihin en büyük sapması ve laneti devlete ve onun değer(siz)lerine karşı da toplumun var oluş ısrarı olarak direnmektedir.

Dikkatle baktığımızda genelde Ortadoğu'da, özelde de Mezopotamya'da bu dönemde gerçekleşenlerin tümünün de evrensel karakterde olduğunu görürüz. Simgesel dilin gelişimi, tarım ve köy devriminin gelişmesi, bununla bağlantılı olarak toplumsal formda klandan kabileye, oradan da aşiret ve sonrası formlara doğru geçiş, neolitik dönemin tüm yapısallıkları (din, sanat vb), içi doldurulan ahlak ve politika, özgürlük, eşitlik, komün vb insanı insan yapan ve hala da insan toplumunu ayakta tutan tüm temel değerler o dönemin ürünüdür. İnsan yaşayıncaya kadar hep var olması gereken bu değerler bu nedenle 'Temel Kültür Sosyolojisi' kapsamına alınmıştır. Bu çerçeveden bak-

www.serxwebun.org

tığımızda Ortadoğu gerçek anlamda evrensel tarihi temsil etmiş, pek çok değeri bizzat yaratmış ve ana nehir olma özelliği kazanmıştır. Diğer mekânlar da bu ana nehrin yan kolları pozisyonunda olmuştur. Bu toplumsal değerler daha çok da kültürel yayılma çerçevesinde Asya, Afrika, Avrupa, Amerika ve Avustralya'ya geçmiştir. Her toplum da kendinden bir şeyler katarak bu değerlerden yararlanmıştır.

Ortadoğu'nun evrenselliği sadece bu dönemle de sınırlı olmamıştır. Bölge aynı zamanda tüm toplumsal sorunların asıl yaratıcısı olan merkezi uygarlık sistemi açısından da evrensel bir karakterdedir.

Yukarı Mezopotamya'daki neolitik devrimin yaratımlarına dayanarak ilkin Aşağı Mezopotamya'da gelişme imkânı bulan kent devletçikleri beş bin yıllık merkezi uygarlık sisteminin de ilk ve evrensel evresini oluştururlar. Tarihe bütünlüklü yaklaşım kölecilik, feodalizm, kapitalizm gibi adlandırmalara tabi tutulan tüm bu dönemleri de bir sistem şeklinde ele almayı gerektirmektedir. Bu gerçekten hareketle özü kölecilik olan tüm bu dönemlere 'merkezi uygarlık sistemi' demekteyiz. Tıpkı neolitik dönemdeki gibi merkezi uygarlık sistemi döneminde de oluşan şeyler Ortadoğu'da ilk olduğundan dünyanın diğer yerlerine yayılır. Bu nedenle de merkezi uygarlık adına gerçekleşen pek çok şey, aynı zamanda evrensel karakterde olacaktır.

Merkezi uygarlık sisteminin evrensel karakterde olan üç hegemonik dönemi de yine Ortadoğu kaynaklı olacaktır. Bunlardan ilki, Sümer orijinli kent devletçikleri dönemi olacaktır. Kent devletçikleri çerçevesinde gelişen devletleşme, hegemonya sınırlarını geliştirerek, gittikçe her yerde versiyonlar biçiminde yaygınlaşacaktır. Greko-Roma hegemonik çıkışına kadarki tüm hegemonik gerçekleşmeler yine bölge kaynaklıdır ve Sümer kent devletçiklerinin daha da güçlenmiş versiyonlarıdır.

Greko-Roma çıkışı merkezi uygarlık sisteminde ikinci büyük hegemonik dönemdir ve o da evrensel bir karakterdedir. Günümüz algısıyla her ne kadar Batılı gibi görünüyorsa da özünde Batı'dan ziyade Doğu'ludur. Pek çok özgün katkıları olsa da her şeyleriyle bu hegemonik çıkışı da Ortadoğu kaynaklı bir çıkış olarak ele almak daha yerindedir. Bu nedenle bu dönemi de Ortadoğulu saymak yanlış olmaz. Bu dönemi Ortadoğu kaynaklı merkezi uygarlık sisteminin ikinci hegemonik dönemi olarak adlandırmak yerindedir.

İslami çıkış Ortadoğu kaynaklı merkezi uygarlık sisteminin üçüncü evrensel hamlesidir. Merkezi uygarlık sisteminin temel belirleyeni olmaları bu güçleri hegemonik güç yapar. Bu güçlerin tümü de günümüzün ABD'sine benzer. Merkezi uygarlık sisteminin son hegemonik gücünü ise AB, ABD temsil edecektir. Bu aynı zamanda hegemonyanın Doğu'dan Batı'ya geçişi anlamına da gelmektedir.

Özetle tüm veriler ve güncel durum Ortadoğu'nun evrensellik karakterini gösterir. Ortadoğu tarih boyunca hem ahlaki ve politik toplum açısından dolayısıyla demokratik uygarlık bağlamında hem de ondan bir sapma biçiminde gelişen merkezi uygarlık bağlamında evrensellik karakteri taşır. Burada gerçekleşenler, oluşanlar tüm bir dünyaya yayılma özelliğinde olmuştur. Günümüz Ortoduğu'sunda yaşananları anlamlandırmaya çalışırken, an'ın tarih, şimdi'nin geçmiş olduğu gerçeğinden hareketle, Ortadoğu'nun evrensel tarih içindeki yeri kapsamında hareket edilmelidir. Evrensel-tekil/tikel denkleminde Ortadoğu'nun bu karakterini göremeyen her türden ele alışın başarısız kalması kaçınılmaz olur, zira hakikat dışı olur. Hakikat Ortadoğu ve Kürdistan'iliği evrensel karakterde ele almayı ve ona göre davranmayı gerektirir.

ORTADOĞUNUN DEMOKRATİKLEŞMESİNDE KÜRTLERİN YERİ VE ÖNEMİ

Ortadoğu bir kaos durumunu yaşamakta, deyim yerindeyse ateş çemberinden geçmektedir. Bölgede yaşananlar kendiliğinden ya da belli rastlantılar sonucu oluşmadı. Ortadoğu'yu yakından izlemeyenler ve tarihini bilmeyenler için gelişen olaylara anlam vermek zor olabilir. Ancak Ortadoğu'daki şekillenmeyi, ulus devletlerin nasıl ortaya çıktığını bilenler açısından durum o kadar karışık ve anlaşılmaz değildir. Ortadoğu doğal ve tarihsel gelişiminin, kültürel dokusunun dışında emperyalistler eliyle yapay sınırlarla bölünmüş ve içe kapalı, her türlü çatışmaya açık hale getirilmiştir. Böl, parçala, yönet politikalarının en etkili hayat bulduğu bir bölgedir Ortadoğu. Tam anlamıyla bir siyasi fay hattından söz ediyoruz.

Ortadoğu paylaşılır ve sınırlar çizilirken halkların çıkarları ve tarihsel gelişmeleri esas alınmamıştır. Özellikle İngiliz ve Fransız emperyalizmi I. dünya savaşı sonrası bölgedeki çıkarlarını gözeterek parçalı, ulus devlete dayalı bir bölge haritası çizmişlerdir. Burada ne demokrasi ne de halkların çıkarlarına dikkat edilmemiştir. Var olan geleneksel yapıya ulus devlet, kapitalizmin ihtiyacı olan iktidarlar ve kurumlar monte edilmiştir.

Bölgede emirlikler, krallıklar, halkta karşılığı olmayan iktidarlar oluşturulmuştur. Kapitalist ülkelerde olduğu gibi bir sınıflaşma ve sosyal yapılanma sözkonusu değildir. Ortaya çıkan devlet modeli de bu ihtiyaca göre şekillenmemiştir. Tamamen yapay, üstten dayatılmış ve tam bir iç işgal ordusu, baskı aygıtı olarak tasarlanmışlardır. Bu parçalı ve bölünmüş bölgeye II. dünya savaşından sonra Israil'in de monte edilmesiyle Ortadoğu tam bir girdaba sürüklenmiştir. Israil gerçek anlamda ABD ve kapitalist hegemon güçlerin Ortadoğu'ya demir atmasıdır.

Bu açıdan Israil, Israil´den daha fazla şey ifade eder. Kuruluşundan günümüze kadar olan sürece bakıldığında Ortadoğu'da çatışma, çelişki ve dini, milliyetçi ayrılıkların derinleşmesi kökleşmiştir. Askeri darbeler, demokratik muhalefetin iflah edilmemesi, ABD´nin sol ve sosyalizme karşı yeşil kuşak projeleri de buna eklendiğinde Ortadoğu demokrasiden hep uzak tutuldu. Kurulan ulus devletler giderek despotik ve istihbarata dayalı baskı ve terör odaklarına dönüştü.

Ortadoğu'da savaşlar ve çatışmalar

www.pasokurdi.org

hiç eksik olmadı. Israil-Filistin sorunu ve çatışması tüm bölgeyi etkiledi. Iran-Irak savaşı yıllarca sürdü. Suriye-Israil, Mısır-Israil savaşları yanında Lübnan'ı adeta bitiren iç savaşlar sürüp durdu. Sovyetlerin dağılmasıyla yeni bir dünya savaşına denk yeniden bir bölüşüm ve bölgeyi yapılandırma, Büyük Ortadoğu Projesi, Irak'ın işgali, Arap Baharı ve kana bulanan bir Ortadoğu manzarasıyla karşı karsıyayız.

Arap Baharı toplumları da kapsadığı için ilk başlarda güçlü umutlar yaratmıştı. Bölge halkları korku duvarını aşıp sokaklara dökülmüş Tunus ve Mısır'da olduğu gibi hükümetlerin devrilmesini sağlamışlardı. Bu ayaklanma ve halk hareketleri taşları yerinden oynatmış, artık Ortadoğu'nun eskisi gibi yönetilemeyeceğini ve rejimlerin orduya, istihbarata dayalı kendisini daha fazla ayakta tutamayacağını göstermişti.

Arap Baharı Ortadoğu'ya gerçek anlamda bir demokrasi ve halkların özgülüğünü sağlamaya yetmedi. Bir anlamda halkların baharı çalındı. Çünkü uzun yıllar boyu demokrasi güçleri, sol muhalefet hep tasfiye edilmiş, adeta damarları kurutulmuştu. Siyasi İslam'ı esas alan hareket ve partiler daha fazla öne çıktı. Mısır'da görüldüğü gibi demokrasiyi geliştirip tüm halkı kapsamayınca ordunun müdahalesiyle, askeri darbeyle Müslüman Kardeşler iktidardan alaşağı edildiler. Batılı güçler bu darbeyi destekledi.

Libya´da Kaddafi´yi Batılı ülkeler devirip ortadan kaldırdılar. Ancak Libya bugün kanlı bir iç savaşın pençesinde, olan bitenler dünyanın gündemine bile girmiyor. Arap Baharı sonucu ortaya çıkan yönetimler içeride güçlü bir halk hareketine, demokrasi projesine sahip olmadıkları için oldukça zayıf durumdalar. Bu açıdan başta ABD olmak üzere emperyalist güçler karşısında daha etkisizler ve onlara dayanmaya çalışmaktalar.

Bölgenin tarihsel geçmişi, kültürel dokusu emperyalistler karşısında bir nevi doğal direniş içinde. Öyle bilinçli ve örgütlü bir direniş görülmüyor. Ortaya çıkan siyasi İslami hareketler de bir yandan bu geleneksel hazır kültüre, bir yandan da emperyalist güçlerin sosyalizme karşı İslam'ı kalkan olarak kullanmalarına dayanmaktadırlar. El Kaide´nin Afganistan´da Sovyet işgaline karşı örgütlenmesi ve desteklenmesi buna iyi bir örnektir.

Ortadoğu bu ağır çelişkileri aslında sadece iç çelişkilerinden ötürü bu kadar çatışmalı yaşamıyor. Üçüncü dünya savaşı olarak da nitelenebilecek yeniden yapılanma ve paylaşımın merkezinde Ortadoğu var. Dünyanın hegemon güçlerinin tümünün eli Ortadoğu'da. Çelişkilerin bu kadar ağırlaşmasını ve kanlı çatışmaları bu boyutları görmeden anlayamayız.

Kürdistan bu kanlı ve belalı coğrafyanın tam da merkezinde yer alıyor. Bölge demokrasiye bu kadar açken ve ekmek su kadar bir ihtiyaçken, Kürt halkı açısından da adeta varlık yokluk sorunu olarak kendisini açığa vurmaktadır. Bölge yapılandırılırken ve üzerinde hesaplar yapılırken Kürtler pek de gündeme gelmiyordu. Kürtler görünür hale gelmiş bir halk değildi. Bölge devletleri kendi sınırları içindeki Kürt halkını olabildiği kadar yok saymaya çalışıyordu. Kimse de Kürtler neden politikada yok veya hakları verilmiyor diye rahatsız olmuyordu ve gündeme getirmiyordu.

Irak, İran, Suriye ve Türkiye, Kürtlere karşı kendi aralarında geleneksel olarak hep işbirliği yaptılar. İran, Irak arasında görüldüğü gibi bazen birbirlerine karşı kullanmayla sınırlı el atmalar yaşandı. Yer yer de kendi ulus devlet sınırları içindeki Kürtlere karşı diğer Kürtleri kullanmaya çalıştılar. Bu devletlerin hiç birisi Kürtlerle dost olmayı, ittifak yapmayı gündemine almadı. Kürtler hep bastırılması ve el altında tutulması gereken bir halk olarak görüldüler.

Bu dört devlet de öz olarak Kürtleri asimile ederek, kendi ulusal birliği içinde eriterek yok etmeyi ve inkârı esas aldı. Bunun öncülüğünü de esas olarak Türkiye yaptı. Kürtleri inkâr ve yok etmeyi esas alan bu devletler açık ki, bunu de-

mokratik bir sistem içinde yapamaz. Bir halkı içinde asimile edip yok etmeyi planlamışsan ancak bir baskı rejimine ihtiyaç duyarsın. Nitekim bu dört devletin kendi içinde yaptığı da bu oldu.

Türkiye, I. dünya savaşı sonrası Osmanlı mirası üzerine kurulan bir devlet. Devletin kurucuları tekçi bir sistemi esas aldılar. Tek dil, tek millet, tek devlet vb. imparatorluktaki diğer halklar ve inançlar, kültürler yok sayıldı. Türk ırkçılığı temelinde bir ulus devlet yapılanmasına gidildi. İslami, sol ve Kürtlerle yapılan ittifak bir tarafa atıldı. Bu güçler devre dışı bırakıldı, katliam ve tasfiyeyle direnenlere cevap verildi.

ma, toplumun taleplerini karşılama yerine devletin güvenliğini ve otoriterliği esas aldılar. Kürt sorunu da bu bicimde yasal ve demokratik yollarla kendisini ifade etme olanaklarından bir kez daha men edilmiş oldu.

Devrimci gençlik hareketinden etkilenen ve o ortamda boy veren PKK öncülüklü devrimci halk direnişi ortaya çıktı. Kırk yıldır PKK öncülüğünde kesintisiz yürüyen bir savaş ve direniş var. Bu direniş devletin tüm çabalarına rağmen kesintiye uğramadı, yenilemedi. Hareket kitleselleşti. İnkârı kırdı. Bugün inkâr kırılmış, devlet bunu kabul etmek ve itiraf etmek zorunda kalmıştır. Ancak Kürtleri bir halk

Devrimci gençlik hareketinden etkilenen ve o ortamda boy veren PKK öncülüklü devrimci halk direnişi ortaya çıktı. Kırk yıldır PKK öncülüğünde kesintisiz yürüyen bir savaş ve direniş var. Bu direniş devletin tüm çabalarına rağmen kesintiye uğramadı, yenilemedi.

Kurulusunda ırkçı bir zemine oturtulan cumhuriyet demokratik bir karakter kazanamadı. 1945´lere kadar tek partili bir rejimle Türkiye yönetildi. Sola, hak ve özgürlüklere kapalı, askeri, militarist bir yönetim geleneği hâkim oldu. Kürtler ve diğer azınlıklar, halklar ve kültürler gerçek bir jenoside tabi tutuldular. Kapitalist dünyayla birleşerek, NATO´ya girerek emperyalizmin bölgedeki ileri karakolu oldu.

1960´lardan başlayarak sosyal, siyasal her uyanış ve arayışa askeri darbelerle ve olağanüstü hal yönetimleriyle cevap verdiler. Irkçılık ve devletçilik Türkiye´de adeta bir inanç, din haline getirildi. Aydınları ve akademisyenleri bile bu rejimi sorgulayamaz hale geldiler. Hak ve hukuk kavgası verenler dışlandı, suçlandı, bölücülükle damgalandılar.

1970´lerdeki sosyal ve siyasal uyanış, hareketliliğe yine idamlar ve sıkıyönetimler, askeri müdahalelerle karşılık verildi. Mahirler, Denizler, Kaypakkayalar imha edildiler. Sosyal ve siyasal reformlar yapve taraf olarak kabullenmeyi sindirememektedirler. Kürtlere karşı özel harbin tüm kirli yöntemlerinin uygulanmasına rağmen sonuç alamadılar. Ancak devlet oldukça karanlık bir suç örgütüne dönüştü ve çeteleşti.

12 Eylül darbesi sol örgüt ve hareketleri ezdi. Dozer gibi demokrasi güçlerinin üzerinden geçti. Sol hala toparlanmış ve kendisine gelmiş, güç olabilmiş değildir. İdeolojik ve zihinsel olarak de ırkçı kampanyalardan etkilendi. Bir kısmı da tehlikeli gördüğü için Kürt hareketinden uzak durdu, araya mesafe koydu. Sol ve demokrasi güçleri Türkiye´de Türk-İslam sentezci ırkçı ve sağ ideolojik egemen düşünce yapısını aşamadı, alternatif olamadı.

PKK sosyalist bir hareket olarak ortaya çıktı. Dış ittifakı sosyalist blok ve sosyalist hareketlerdi. İçteki temel ittifakı ise Türkiye işçi sınıfı ve sosyalist hareketlerdi. 1980´lerde iç ittifak ayağı çöktü. 1990´larda da dış ittifak ayağı çöktü. Kürdistan

devrimi bu açıdan tek ayak üzerinde yürüdü. Bundan dolayı yükü ağırlaştı ve savaş uzun yıllara yayıldı.

Bütün bu iç ve dış olumsuzluklara rağmen PKK devrimci arayış ve direnişinden kopmadı. Çıkan fırsatları ve çelişkileri kullandı. Olağanüstü direndi. Yenilemez bir irade ve direnç gösterdi. Bu direnişi sonucu Türk ulus devletinin tekçi yapısını, karakterini çatlattı. Sürdürülemez hale getirdi. PKK´nin ulusal sorunu demokratik ulus projesiyle çözme stratejisi demokratikleşmenin ortamını daha da hızlandırdı. Türkiye´yi eskisi gibi kalamaz ve sürdürülemez hale getirdi. AKP eliyle İslami Türk milliyetçiliğinin hizmetine koşturmakla da devlet artık bu haliyle tutulamaz.

Türkiye´deki tüm azınlıklar, inançlar, haklar ve kültürler çoğulcu temelde ortak bir evde bir arada yasayabilirler. Her toplum ve kültür kendi kimliği ve rengiyle bir arada özgürce gelişebilir. Türkiye´nin kesinlikle demokratikleşmeye ihtiyacı vardır. Devlet Kürtleri yenememiştir. Kürtler de kırk yıllık bir direniş gücü, direnen ve savaşan bir halk gerçeğiyle Türkiye´de demokrasinin öncü gücü oldular. Milliyetçiliği ve ulus devleti esas almadılar. Bu Türkiye için en ideal bir çözüm ve demokratikleşme şansıdır.

PKK öncülüğündeki demokratik direniş gücü Türkiye sol ve demokrasi güçleri için hazır bir ittifak gücüdür. Halka güven verecek bir geçmişi ve birikimi vardır. Ayrıca PKK´nin etkisi ve gücü Türkiye´nin sınırlarını da aşmış, Ortadoğu'da demokrasinin öncülüğünü yapar hale gelmiştir. Bu bölgesel güç olma durumu da dikkate alındığında Kürt halkı ve hareketi Türkiye´nin demokratikleşmesinde başat bir rol oynamaktadır.

Suriye´de demokratik adımlar atılmadı, mevcut sistem içinde bile reformlara gidilmedi. Rejim istihbarata ve kaskatı bir iktidar anlayışına dayalı sürdürülmeye çalışıldı. „Arap Baharı" dalgasının Suriye´ye yansımasıyla iş kanlı bir iç savaşa evirildi. Türkiye gibi ülkelerin de destek ve sınırlarını açmasıyla ülke tam bir kanlı girdaba sürüklendi. Üç yıl içinde yüzbinlerce insan kaybı, milyonlarcasının yerlerini terk etmesi ve şehirlerin, tarihi birikiminin yıkımıyla yüz yüze gelindi.

PKK öncülüğündeki demokratik direniş gücü Türkiye sol ve demokrasi güçleri için hazır bir ittifak gücüdür. Halka güven verecek bir geçmişi ve birikimi vardır. Ayrıca PKK'nin etkisi ve gücü Türkiye'nin sınırlarını da aşmış, Ortadoğu'da demokrasinin öncülüğünü yapar hale gelmiştir.

Suriye´deki bu kanlı iktidar ve ölüm oyunlarının dışına sadece Kürtler çıkabildiler. Ne demokrasi projesi olan silahlı muhalefet güçlerine ne de iktidara yaslandılar. İkisi dışında üçüncü yolu benimsediler. Ortadoğu gibi bir bölgede oldukça iddialı bir demokratik projeyle ortaya çıktılar. Bölgelerinde yönetimleri ele geçirerek silahlandılar, kendilerini korumaya başladılar. Yönettikleri bölgedeki tüm halklara, kültürlere ve inancalara açık demokratik bir özyönetim, kantonal sistem oluşturdular. Rojava´daki kantonlar can ve mal güvenliğinin sağlandığı en istikrarlı bölgeler olarak öne çıktılar.

Kürtlerin istikrarlı bir yönetim oluşturmaları basta Türkiye gibi ülkeleri rahatsız etti. ISID gibi örgütler desteklendi, palazlandırıldı ve Kürt bölgelerine yönlendirildiler. Önceki saldırıları püskürtülen IŞİD 15 Eylül 2014´te çok kapsamlı, imhaya dayalı yeni bir saldırı başlattı. Kobani şehir olarak yerle bir edildi. Ancak PYD ve

www.serxwebun.org

YPG öncülüğünde sergilenen tarihi bir direnişle IŞİD´in Kobani ´den sürülmesi sağlandı ve tarihi bir zafere imza atıldı. Kahramanca direnişler ve fedai bir ruhla yüzlerce şehadet sonucu Kobani kurtarıldı. Kantonların statüsü daha da pekişti. Dış kamuoyunda tanınır ve bilinir hale geldi.

Demokratik kantonların ayakta kalması, halka dayalı örgütsel yapılanmaları tüm Suriye için demokratik bir model olarak öne çıktı. Suriye´deki demokratik güçlere öncülük yapacak, onların etrafında birleşecekleri ve dayanak olarak yararlanabilecekleri alanlar haline geldiler. Bundan sonra muhalefet güçleriyle etkili birlikler ve ittifaklar oluşturulabilirse yeni bir Suriye´nin temelleri atılabilecektir. Görülmeyen, kimliği tanınmayan ve yok sayılan Kürtler görüldüğü gibi Suriye´nin en etkili, en dinamik ve öncü demokrasi gücü oldular.

Irak´ta da IŞİD´in saldırıları ve Musul´u ele geçirmesiyle iç dengeler çok hızlı bicimde değişti. Musul´un düşmesinden önce Güney Kürdistan hükümeti ile Bağdat arasında zaman zaman gerilim yükseliyordu. Güney hükümeti ayrılmayla Bağdat'ı tehdit ediyordu. Kendi içinde etkili bir birlik ve demokrasi geliştiremedi. Uzun yıllar geçmesine rağmen hala Soran ve Behdinan bölgeleri ortaklaşamadı. KDP ve YNK´nin ayrı ayrı peşmerge güçleri var olmaya devam etti. Sözde Bağdat'tan ayrılacak, ayrı devlet kuracaklar ama askeri güçlerini birleştirememiş, ulusal bir ordu bile kuramamışlardı. Parçalı yapıları devam ediyordu. Nitekim IŞİD Şengal'e saldırdığında KDP sorumluluğunda ve sözde korumasında olan bölge silah sıkılmadan bu vahşi katil sürülerine terkedildi.

Êzdi Kürtler tamamen yerlerini yurtlarını terk ettiler. Katliamlar ve yüzlerce kadının kaçırılmasıyla karşılaştılar. Katliamların büyümesini gerilla güçleri müdahale ederek durdurabildi. IŞİD güçleri Mahmur kasabasına saldırdığında Hewler boşalmaya, halk şehri terk etmeye başladı. Yine gerilla güçleri olmasaydı Hewler tamamen boşalacaktı. Ve güney hükümetinin ayrılıp bağımsızlık ilan edeceğiz söylemlerinin ne kadar kof olduğu ve buna dair bir hazırlıklarının olmadığı da görüldü.

Bağdat yönetimi de Sünni'leri kucaklayacak ve demokratik bir yönetim kuracak politikalar üretemedi. Şiilere dayanmaya ve iktidarı ona göre pekiştirmeye çalıştılar. Demokratik bir rejim kuramamaları, dar, bölgeci, mezhepçi yönetim anlayışları, ideolojik ve manevi boşluk, iktidar kavgaları IŞİD gibi güçlerin taban bulmasına ve güç devşirmelerine zemin sundu.

Bugün Musul´u IŞİD´ den geri alma, savaş hazırlıkları yapıldığı söyleniyor. Böyle bir operasyon yüzbinlerce yeni göçmen, binlerce insanın can kaybı ve şehirlerin yıkımı anlamına geliyor. Maddi, manevi faturası oldukça ağır bir manzarayla karşı karşıya gelinmiş durumda. ABD vb. dış güçlerin de bu çatışmalara dâhil olmalarına rağmen Irak´ta güvenlik istikrar sağlanamamaktadır. Demokratik bir sistem inşa edilememektedir. Ortada bu yönlü bir irade ve proje de bulunmamaktadır.

İran'da da durum hiç de iç açıcı değildir. 1980´lerde başlayan İslami rejim kaskatı despotik yönetimini esnetmeden sürdürmeye devam etmektedir. İslam iktidar kavgasında en büyük ideolojik dayanak olarak kullanılmaya devam ediyor. Şia mezhebine dayalı yönetim anlayışından vazgeçilmiyor. İran içinde bulunan halklara ve kültürlere dönük demokratik adımlar atılmadı ve atılma niyeti de yok. Kürdistan´a Rojhılat´a dönük Tahran yönetiminin baskı, yasak, idam ve ajanlaştırma faaliyetleri de hız kesmeden devam ediyor.

Rojhılat'a PAJK öncülüğünde yürütülen direniş giderek güç ve itibar kazanmakta, Kürt halkına güven vermektedir. PAJK, PKK ve Önder Apo´dan etkilenmiş, demokratik bir Iran projesine sahip yegane muhalefet ve direniş gücü olarak öne çıkmaktadır. Tahran yönetimi Kürtler ateşkese uyduğu halde son günlerde tutsakları idam ederek çözüm ve demok-

rasiden hala ne kadar uzak olduğunu göstermektedir.

Iran, Suriye´deki iç savaşa çok aktif bir bicimde dâhil oldu. Lübnan Hizbullah'ını da devreye sokarak Esad rejimini ayakta tutmaya çalışmaktadır. Suriye´nin demokratikleşmesi gibi bir kaygısı yoktur. Kürtlerin oluşturduğu kantonların tanınmasına da karşı durmaktadır. Ayni şekilde Irak´taki savaşa, IŞİD'in karşı Bağdat hükümetinin yanında katılmaktadır. Irak´ta ve Suriye´de savaşarak, kendi savunmasını bu ülkeler üzerinden sağlamaya çalışmaktadır. Son günlerde Şii Husi´leri destekleyerek Yemen´deki hükümetin düşürülmesini sağladılar.

Bölgede dengenin İran destekli Şia lehine değişmesinden rahatsız olan güçler Yemen´e hava saldırıları düzenlemeye başladılar. Bu operasyonun merkezi olarak da Suudi Arabistan gösterilmektedir. Türkiye dahil bölgedeki Sünni nüfusa sahip tüm devletler İran karşısında birleşmiş ve harekete geçmişlerdir. Yemen´de çelişkiler ve çatışmalar daha da derinleşecektir. İran'ı sınırlandırma ve bölgede geriletme projesinin arkasında ABD´de durmaktadır. Yoksa Suudiler veya körfez ülkeleri böyle bir operasyonu yapacak güç ve iradeye sahip değillerdir.

Sonuç olarak Ortadoğu'daki ulus devletler, ABD ve diğer dış güçler halkların çıkarlarını ve demokratik ilkeleri esas almaktan çok uzaklar. Bu güçler demokratik dinamikleri geliştiren veya gözeten güçleri değillerdir. Ortadoğu'nun birliği, halkların eşitliği gibi bir sorunları yok. Halklar, dinler ve kültürler arası çelişkileri ve farkları derinleştirmekten ve çatışmaları yaygınlaştırıp yıkımı arttırmaktan başka oynayacakları bir rol bulunmamaktadır. Var olan sorunlara ve çelişkilere yenilerini eklemekte ve dar sınıfsal, iktidar sal çıkarlarını esas almaktadırlar.

Bu ölümcül sınıfsal ve iktidar kavgalarına alternatif olacak tek yol demokratik konfederalizmdir. PKK öncülüğünde Kürdistan´ın dört parçasında gelişen halk hareketi komsu halklarla birlik ve demokratik ortaklığı esas almaktadır. Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan projesi bölgenin kati dini ve milliyetçi bölünmelerine karşı en etkili ve uygulanabilir tek projedir. Ne emperyalist güçler ne de bölgesel despotik rejimler halklara yeni savaşlar ve yıkımlar dışında bir şey vadetmemektedirler. Kuzey Kürdistan ve Rojava´daki mücadele ve ortaya çıkardığı sonuçlar haklara düşmanlık yapmadan, kanlı iktidar kavgalarına girmeden demokratik çözümlerin mümkün olduğunu göstermiştir. Devleti olmayan ve iktidara dayalı kastlaşmayı yasamayan Kürtler bugün içinde yasadığı dört devletin en dinamik demokrasi gücüdürler. Uzun yıllara dayalı direnişleri, oluşan deneyimli kadro bilesimi ve partileriyle Kürtler en örgütlü ve demokrasiye en hazırlıklı güç olarak öne çıkmaktadırlar. Bölge halklarıyla kuracakları demokratik birlikler ve ittifaklarla yeni bir Ortadoğu'ya öncülük yapacak tek güç olarak tarihsel bir oynamaya hazırdırlar.

Demokratik Ortadoğu, Özgür Kürdistan projesi bölgenin kati dini ve milliyetçi bölünmelerine karşı en etkili ve uygulanabilir tek projedir. Ne emperyalist güçler ne de bölgesel despotik rejimler halklara yeni savaşlar ve yıkımlar dışında bir şey vadetmemektedirler.

www.rojavakurdi.org

ÇÖZÜM MODELİ OLARAK ROJAVA DEVRİMİ

"Konunun ne kadar önemli olduğunu gösteren, Ortadoğu'nun geçmiş ve özellikle günümüzde yaşadığı facia, dehşet dolu yaşamıdır. Bu yaşamın en son teknoloji kullanılsa da, envaı türlü şiddet yöntemleriyle çözümlenememesi kadar, ekonomik, mali, siyasi, eğitsel çabalarla da vahşetten daha beter durumdan kurtulamadığı hemfikir olunan bir gerçektir. Ama mutlaka ivedi bazı çözümleyici çabaları sergilemek gerektiği de gayet açıktır. Tam bu noktadan Ortadoğu'yu, tüm başkentlerini göz önüne getirdiğimde, Ahdi-Atik'deki Babil lanetlemesi aklıma geliyor. Yine Hıristiyanlığın Roma, Sümerli ozanların Agade lanetlenmesini çağrıştırıyor. Bağdat'ın, Kudüs'ün, Mekke'nin, Ankara'nın, İstanbul'un, Kabil'in, Tahran ve Kahire'nin, İslamabad'ın çağdaş Babiller olmadığı iddia edilebilir mi?

Hangi halklar, arkasındaki büyük kültüre rağmen bu denli ayakaltı, çaresiz ve aşağılık durumda yaşayabilir? Hiçbir savaş ve iktidar olma sanatı kitabında yeri olmayan anlayış ve yöntemlerle halklar nasıl bu duruma düşürülebilir?... Öldürmenin Ortadoğu'daki şekli kadar alçakça, hainice ve ölçüsüz -kendilerine göre çok ustaca- uygulandığı başka bir coğrafya bulmak zordur"

Rêber Apo, Ortadoğu'da yaşanan sorunların derinliğini böyle değerlendiriyor. Gerçeklerin böyle derin yaşandığını bizler birkaç yıldır Ortadoğu'yu kasıp kavuran DAİŞ faşizmi ile daha iyi görüyoruz ve yaşıyoruz.

Gerçekler böyle yaşanırken, bu trajedik gidişe dur demenin yol ve yöntemi ne ve nasıl olacaktır? Halkların hak etmedikleri bu katliam ve kıyımlar nasıl ortada kalkacaktır? İnsanca yaşamın yolu nasıl bulunacaktır? Böyle çok sayıda soruyu sorup cevaplar bulmak önemlidir. Aksi taktirde lanetli durumda kurtulmak mümkün değildir.

Ortadoğu tarihinin derinliklerine indiğimizde bugün yaşananlara benzer durumların yaşandığını söylemek zor olsa gerek. Tarihin en sert süreçlerinde, halkların kıyımları yaşandığında bile tekçi yapılar yaşanmamıştır. Tek millet, tek din, tek kültür, tek dil, tek sosyal yapı derken böyle faşizan yapılar diye bileceğimiz zihniyetler yaşam hakkı bulamamışlar-

komunakurdi.org

dır. Bunu tarihin en gerilerine götürerek göstermek her halde zor olmayacaktır. En sert yapılardan olan Osmanlı bile böyle olmamıştır. Eyyubiler, Abbasiler derken tarihin daha gerilerinde büyük etkileri olan Hamenişlerin, Sasanilerin, Medlerin, Babillerin, Asurların, Hititlerin, Sargonların, Sümerlerin, tekçi yapıları olmamıştır. Her zaman çok renklilik esas olan ana akım olmuştur. Ortadoğu tarihinde yaşananların daha çok federatif yapılara yakın oldukları bir gerçektir.

Ortadoğu'nun insanlığın beşiği olduğunu bugün herkes dile getiriyor. Altın Hilal diye tabir edilen bereketli topraklar özü itibariyle Neolitik Devrim'in yaşandığı alanlardır. Yine buralar- özelde de Kurdistan- Altın Üçgen denilen coğrafyalardır. Gordon Childe'nin belirttiği: "Neolitik Devrim bir kültür çağıdır. Tüm tarımsal, zanaatsal, ulaşım, barınma, sanat, yönetim, din alanlarında devrim niteliğinde gelişmeler yaşanmıştır" dediği çağ, bu çağdır. Prof. Dr. Hauptmann'ın: "Bu bölge Avrupa'da olsaydı, dünyadaki yankıları büyük boyutlarda olacaktı" dediği yer yine buralardır. Ancak, oluşum süreci ise yine Neolitik Çağdır. Braidwood'un, "Dünyanın hiçbir yerinde yaşam Toros-Zağros dağ silsilelerinin kavisli eteklerindeki yaşam kadar anlamlı olamaz" dediği yer yine bu mekanlardır, yani Ortadoğu'dur. Bundandır ki, ilk aileler, ilk klanlar, ilk aşiretler, ilk konfederasyonlar ve ilk devletler burada şekillenmiştir. Ve burada insanlık dünyaya yayılarak, geleceğini kurmuştur.

Neolitik ve peşinden gelişen toplumsal kültür, daha çok renkliliğe yol vermiş, halkları toplumsallığa itmiştir. Ortaklaşmalarının zorunluğu onlara bir arada yaşamaya mahkum etmiştir. Milattan 4000 ile 3000 yılları arasında bu toplumsallığa karşı iktidar güçleri temelinde adım adım devletleşmelere doğru bir gidiş yaşansa da ve bu kayış ya da sapmayla, insan yaşamına kıyılmış olsa da, Neolitiğin derin kültürü yaşamasını sürdürebilmiştir. Bu tarihin en sert iktidar güçlerinden olan Sargon zamanında da, Asur gibi yıkıcı bir güç zamanında da –bu kadar ezmelere rağmen-belirttiğimiz gibi derinlerde komünal kültür yaşamıştır.

Özcesi; bunca saldırıya, Rêber Apo'nun deyimiyle KARŞI DEVRİM'e rağmen Ortadoğu toplumsal yapısında bu gerçekler uzun yıllar yaşanmıştır. Ne var ki, son iki yüz yılda giderek bu toplumsal değerler daha fazla çarpıtılarak, kapitalist modernist kültürün tekçi yapıları öne-hem de çok çarpık bir biçimde-çıkmışlardır. Bu ise ulus devlet yapılarıyla Ortadoğu'da bugün yaşanan çok acımasız kıyımlara davetiye çıkarmıştır.

Özcesi; bunca saldırıya, Rêber Apo'nun deyimiyle KARŞI DEVRİM'e rağmen Ortadoğu toplumsal yapısında bu gerçekler uzun yıllar yaşanmıştır. Ne var ki, son iki yüz yılda giderek bu toplumsal değerler daha fazla çarpıtılarak, kapitalist modernist kültürün tekçi yapıları öne-hem de çok çarpık bir biçimde-çıkmışlardır. Bu ise ulus devlet yapılarıyla Ortadoğu'da bugün yaşanan çok acımasız kıyımlara davetiye çıkarmıştır.

Yukarıda sorduğumuz soruya geri dönersek, bu ikilemden hem de kanlı ikilemden nasıl çıkılacaktır? "Bu konuda gelecek için değil, daha çok geçmiş gelenek için yaşamaya büyük değer biçiyorum. Tarih bilinci olmayanların toplumsal yaşamlarının bir anlam ifade edemeyeceği çok iyi bilinmelidir. Ne kadar tarih bilinci varsa, o kadar anlamlı bir toplumsal yaşama te-

www.kurdishvakuum.org

kabül edeceği unutulmamalıdır. Sadece bu kadar da değil; anlam kadar maddi yapılar, kültürler olarak da tarih yaşandıkça toplumsal yaşamın değerli olduğu ifade edilebilir" diyen Rêber Apo yeniden Ortadoğu'nun temel dinamiklerini hayata geçirmeye davet ederken, burada çıkışı ise bir nevi kapitalist modernist kültüre karşı bir ORTADOĞU KARŞI DEVRİM'İ ile cevap verilmesini önermektedir.

"Neye karşı KARŞI-DEVRİM? Uygarlık sisteminden dışlanan tüm toplumsal unsurlara karşı bir karşı-devrim. Kadına, gençlere, tarım-köy toplumuna, konargöçer kabile ve aşiretlere, gizli mezhep ve inanç sahiplerine, köleleştirilenlere karşı karşı-devrim. Uygarlık kendi öz çıkar güçleri için yeni bir düzen veya devrim iken, karşıt güçler için yıkım ve karşıdevrimdir.

Benim için devrimin anlamı, uygarlık sisteminin sürekli alan ve uygulamasını daralttığı ahlâkî, politik ve demokratik toplumun yeniden ve daha geliştirilmiş olarak bu niteliklerini kazanmasıdır… Ortadoğu devrimleri kapitalist modernite kalıplarına göre değil, kendi tarihsel değerlerine uygun olarak, ama güncel bilimle bütünleşerek başarılı olabilir." Bu ise yeniden bir diriliştir. Bunun da yolu kesinlikle Rönesans, Reformasyon ve aydınlanmadır.

Unutulmasın ki Ortadoğu'da derin yaşanmış olan neolitik değerlerden dolayı özgürlük istemi ve hayali çok derindir. Bunun için bu özü açığa çıkarmaya çalışmak Ortadoğu Rönesans'ı gerçekleştirmek isteyenlerin temel görevidir. Rêber Apo'nun deyimiyle: "Ot kökeni üzerinde yeşerir. Günümüz özgürlük mücadelesi de özgürlük kökeni, gelenekleri üzerinde ancak yeşerebilir." Gelenek ise yukarıda ifade edilen neolitik değerlerdir. Komünal değerlerdir. Çokluktur. Ortakçı kültürdür. Kadın eksenli yaşamdır. Paylaşımcılıktır. Dayanışmadır. Hoşgörüdür. Tekçilikten, toplum ve birey kıyımlarından uzak, birlikte, federatif, demokratik yapılardır.

Bu perspektifle Rojava Devrimi'ne baktığımızda, ne kadar tarihi kökleriyle uyuştuğu ya da çeliştiğini görmek mümkün olabilir. Ya da bu perspektifle bakıldığında Rojava Devrimi'nde ortaya çıkan değerlerin Ortadoğu'da yaşanan toplumsal sorunlara ne kadar çözüm olabileceği tartışılabilir.

Rojava Devrimi'nde açığa çıkan gerçekler hemen tüm boyutlarda şekillenmemiş ve tümden oturmuş olmasalar bile, şimdiden ortaya çıkanlardan yola çıkarak bir değerlendirmeye gitmek mümkündür.

Unutulmasın ki Ortadoğu'da derin yaşanmış olan neolitik değerlerden dolayı özgürlük istemi ve hayali çok derindir. Bunun için bu özü açığa çıkarmaya çalışmak Ortadoğu Rönesans'ı gerçekleştirmek isteyenlerin temel görevidir.

Rojava Devrimi'nin dayandığı temel ideolojik ve felsefi bakış –zihniyet- öncelikli olarak, tüm yapılara karşı gösterilen hoşgörünün yanı sıra, herkesin kendi rengiyle kendilerini ifade edebilme imkânlarıdır. Karar mekanizmalarına katılmalarıdır. Bu son derece önemlidir. Bu bakış ya da yaşam anlayışı ilk elden hakların birbirine karşı kırdırtılmalarının önünü alacak bir yaklaşımdır. Çünkü biz biliyoruz ki Ortadoğu'da son 200 yılda kapitalist modernist sistem önce halkları birbirine karşı kırdırtmış, yıpratmış sonra da aralarına bir arabulucu olarak girerek tam bölücü ve parçalayıcı bir rol ve misyon üstlenmişlerdir. Ve bu rol bilinçli bir şekilde üstlenilmiştir. Halklar birbirine düşman hale getirilmeden, kutuplaştırılmadan, Ortadoğu'da dışarda gelebilecek hiçbir siyasi, kültürel ve hatta ideolojik proje tutmayacaktı. Bunu bilen kapitalist modernitenin baş aktörleri İngiltere, Fransa,

www.anarsivakurdi.org

Almanya ve daha sonraları ise ABD, tekçi ulus devlet projelerini özenle geliştirmişlerdir. Tekçi ulus devlet yapılarının en etkili silahı ise son iki yüz yılın suni olarak ortaya çıkarılmış ve bir nevi AİDS hastalığı gibi peyda edilmiş olan milliyetçilik ideolojisiyle ortaya çıkarılan ulus devletleridir. Milliyetçiliğin hem tekçi ulus devlet yapılarını daha da merkezileştirdiği hem de- hiçbir mitolojik, felsefi ve dini kavrayış ve inancın erişemeyeceği boyutlarda bir inanç ve iman akımı haline getirilir. Ve tabi bir de: Milliyetçilik kendisinin ait olduğu milliyeti başka milliyetlerden daha ileri, daha onurlu, daha seçkin görme yaklaşımıdır. Niyet ne olursa olsun, milliyetçilik her halükarda başka halkları küçümsemedir. Hor görmedir. Dıştalamadır. Ötekileştirmedir. Bir kendisini dünyanın merkezine koymadır. Kendini özel ve biricik görmedir. Kendini özel hissetmedir. Milliyetçilik bu bağlamda gerçekten hastalıklı bir ruhsal duruştur.

Rojava Devrimi şimdilik bu soruna bir çözüm bulmuş görünüyor. Tüm halkları karar mekanizmalarına dahil ederek, büyük bir kardeşlik ruhu ve hoşgörüyle, milliyetçilik virüsüne karşı bir savaş açmış oluyor. Yani halkların son 200 yıldır bir birlerine karşı kırdırtılmalarının önünü alacak bir proje geliştirmiş oluyor. Bu çok önemli bir adımdır. Ve eğer bu adım bugün dile getirilen Rojava Demokratik Özerklik projesi temelinde daha da geliştirilirse, yaygınlaştırılsa ve bu adım Demokratik Konfederal Suriye projesine evriltilebilirse, gerçek manada bir devrim o zaman yaşanmış olacaktır. Bu siyasi olan ayağıdır.

Ancak siyasi ayağı kadar önemli olan Rojava Devrimi'nin başka bir ayağı ise toplumu yeniden ele alma biçimidir. Toplumu yeniden inşa modeli ve projesidir. Toplum param parça edilmiştir. Savunma refleksleri öldürülerek, savunmasız hale getirilmiştir. Öyle ki dışarıda toplumu zayıflatılması için yapılan tüm saldırılar direk topluma ulaşarak sonuç almaktadır. Özü itibariyle hoşgörü kültürüne sahip bir toplum nasıl olurda iki yüz yıl içerisinde bu kadar ters yönden bir karakter değişimine uğratılabilir? Dini inançlarına bu kadar esnek yaklaşan, bir arada yaşayan, birbirlerini kollayan nasıl olurda bugün boğazlaşma noktasına getirilir? Verilecek cevap, toplumun zayıf düşürülmesi gösterilebilir. Kendini koruyamama gücü ya da güçsüzlüğü gösterilebilir. Bunun ise yolu ifade edildiği gibi toplumu kendi öz kökleri üzerinde yeniden inşa etmekten geçer.

Komün ortak yaşamanın-aynen eski neolitik çağlardaki gibi-bir yolu olacağı gibi aynı zamanda güçlü bir örgütlülük demektir. Ve Rojava Devrimi bugün önemli oranda komünlerini tamamlamıştır.

Bugün Rojava Devrimi Demokratik Komünalizm üzerinde Demokratik Kondeferdalizm'ini geliştirmeye çalışmaktadır. Bu ise toplumun tüm hücrelerine kadar kendisini örgütlemesi demektir. Örgütlemenin derinliğine sağlanması için, toplumun tümünün -her bireyine kadar- bir örgüt içerisinde yani komünde yaşamasıyla mümkündür. Komün ortak yaşamanın-aynen eski neolitik çağlardaki gibi-bir yolu olacağı gibi aynı zamanda güçlü bir örgütlülük demektir. Ve Rojava Devrimi bugün önemli oranda komünlerini tamamlamıştır.

Ve tabi önemli diğer bir husus ise bu komünlerin tümünü köy, nahiye, kaza ve şehirlerde Meclislere kavuşturulmasıdır. Komünlerin kendilerine dönük kararlarını alabilmesi, başka komünlerle ters düşmemesi için bir koordinasyona ihtiyaç olacağı kesindir. Bu koordinasyonu

ise-öncelerde bildiğimiz merkezi atamalar yerine-bizatihi komünler içerisinde çıkarak oluşturulması yeni bir zihniyeti ifade ediyor. Altan üste kadar bir mekanizma biçiminde örgütlenmiş bu meclisler halkın ya da halkların direk söz sahibi olması demektir. Başka bir popüler kavramla, Doğrudan Demokrasi'yi ifade etmektedir. Rojava Devrimi'nde Doğrudan Demokrasi'nin araçları olan Meclislerde önemli oranda oluşturulmuşlardır.

Komünlerin ve Meclislerin çıkarcı grupların eline geçmemesi, kendi çıkarları temelinde kullanılmaması ve başkalarına karşı baskı aracı olarak kullanılmaması için yeni zihniyet temelinde eğitilmeleri gerekmektedir. Ve bunun da yolu akademilerdir. Eğer komünlerin, meclislerin üyeleri ve hatta tüm halk yeni zihniyet temelinde eğitilmezse, bilinç verilmezse aynen Kamboçya'da yaşanan Kızıl Kymerler deneyiminde görüldüğü gibi ters sonuçlara yol açabilir. Yine Kongo'da yıllar önce denendiği gibi ters tepe bilir. Evet, bunun için eğitim yani akademiler şarttır. Ve bugün Rojava Devrimi'nin en önemli projelerinden bir tanesi çok sayıda akademilerin oluşturulmuş olmalarıdır. Çok sayıda, her renkte akademi oluşturulmuş olsa da, bunlar yetmez ve yetmeyecektir. Yaşamın kendisini adeta bir yaşam akademisi biçiminde ele alarak, tüm halkımızı ve halkları bu eğitimlerde geçirmek önemli olacaktır.

Her şey eski zihniyet kalıplarına göre şekil almıştır. Savunmadan eğitim alanlarına, adalet kurumlarından kültür kurumlarına kadar her şey devlet zihniyetine göre yürütülmüş ve insanlar bu zihniyet ile yaşama bakmaktadırlar. Hatta bu toprakların öz hamuru olan neolitik değerler bile ayakaltına alınmakta ve horlanmaktadır. Durum bu iken sanki bir şey yokmuş gibi yapmak tam bir gaflet olacaktır. Bunun için yeni zihniyet oluşumuna çok fazla önem vermek gerekiyor. Önce eğitim kurumlarını yürütecek bireylerin komünal değerler temelinde eğitilerek yaşama aktarılması gerekmektedir. Ve tabii adalet kurumları da böyle. Kültürel kurumlar, iletişim kurumları, siyaset kurumları, sivil toplum kurumları derken öz savunma kurumlarına kadar bu eğitme işi yürütülmelidir ki toplum güçlendirilmiş olsun. Toplum kendisine güvensin. Toplumun öz savunma mekanizması güçlenmiş olsun. Ve bugün Rojava Devrimi adım adım bunu geliştirmek için çeşitli adımlar atmakta ve denemelerde bulunmaktadır.

Eğer komünlerin, meclislerin üyeleri ve hatta tüm halk yeni zihniyet temelinde eğitilmezse, bilinç verilmezse aynen Kamboçya'da yaşanan Kızıl Kymerler deneyiminde görüldüğü gibi ters sonuçlara yol açabilir

Bu üç temel ayağının yanında Rojava Devrimi'nde geliştirilen başka bir proje ise Kooperatif ya da komünal ekonomidir. "Ekonomi kavramı, dil kökeni bakımından Yunanca "ev ve yönetim" anlamlarını dile getiren "oikos" sözcüğüyle "yasa" anlamını dile getiren "nomos" sözcüğünden türetilmiştir. İnsanlar yaşamı yeniden üretmekten doğan zaruri ihtiyaçlarını –tüketim ihtiyaçlarını, yiyecek, giyecek, barınma vb.- karşılayabilmek bakımından maddi bir üretimde bulunurlar. Bu etkinlik sürecinin gerekli kıldığı araç ve gereçlerin temini, doğal ve insani kaynakların kullanımı, ihtiyaçların üretimi ve tüketimi, geliri ve dağılımı vb. bir örgütlenme ve organizasyonu gerektirmektedir ki, bu, onları bir araya getiren toplumsal ilişkinin de temelini oluşturur. İşte bu üretim faaliyetinden doğan bütün bu ilişkilerin toplamı ekonomik yapıyı meydana getirir." Yukarıdaki ekonomi tanımlanmasına birde komünal olana yani kullanım de-

www.rojavakurdi.org

ğeri olan ekonomiyi eklersek o zaman bir toplumun kendi kendine yetecek ekonomisini dile getirmiş olacağız.

Dikkat edelim, kapitalizm en çokta halkları ekonomiyle daha doğrusu sermayeciliğiyle vuruyor. Halka ve halklara ait olanı el koyarak, tekel haline getirerek- buna özeleştirme dese de- vuruyor. Öyle ki tüm değerleri kendi tekeline alıyor, toplumları aç bırakarak- kendisi olmazsa kimsenin ayakta kalamayacağının propagandasını yaparak-teslim alıyor. Ve tabi bununla birlikte geliştirdiği bireycilikle, bencillikle, egoizmle de bu durumu derinleştirdikçe derinleştiriyor. Özcesi, kapitalist modernist kültür toplumları en çokta sermayecilikle vuruyor. Biriktirmeyle vuruyor.

Halbuki halklara ait olanları halklara devretmek, tüm değerleri toplumların hizmetine sokmak bu vurulmayı önleyecektir. Ve şimdi Rojava Devrimi'nde yapılanlar da bunlardır. Ve maalesef Rojava Devrimi'nin en zayıf karnı da budur. Dikkat edelim, Rojava Devrimi'ni zayıflatmak için en büyük saldırılar bu zayıf karnından yapılmaktadır. Ekonomik olarak kendine yetecek hale gelmeyen, tüm ihtiyaçları giderecek pozisyona kendini ulaştırmayan bir Rojava Devrimi başkalarına daha doğrusu kapitalist moderniteye muhtaç kalacaktır. Bizde biliyoruz ki kapitalist modernist kültür dünyanın her yerinde tüm devrim hareketlerine karşı saldırılarını bu zayıf karın üzerinde geliştirerek düşürmüş ve teslim almayı –çoğu zaman- başarmıştır. Rojava Devrimi'nde bunun böyle olmaması için ekonomi, komünal ekonomiyi inşa etme devrim kadar önemli bir inşadır.

Ortadoğu'da her türlü düşürülme kadının düşürülmesi ile başlamıştır. Düşürülen kadın özü itibari ile düşürülen Ortadoğu olmuştur. Bu durumu Rêber Apo:

"Günümüz Ortadoğu toplumunda kadın sorunu en az devlet sorunu kadar ağırlaşmışsa, bunun altında yine devletin tarihi kadar uzun ve karmaşık bir kadın kölelik tarihi yatar. Kadın-aile-erkek Bermuda üçgenini haritada iyi göstermeden, yanından geçen her toplumsal çözüm gemisini batırması işten bile değildir. Bermuda üçgeni toplumsal okyanusta Ortadoğu'daki mikro devlet olarak ailedir. Hiyerarşi ve devlet yükselirken, kendi izdüşümlerini de mutlaka aile kurumunda yansıtmadan edemezler. Ailede yankı bulamayan bir hiyerarşi ve devlet, yaşama şansını güçlü kılamaz ve sürdüremez"

Rojava Devrimi bir kadın devrimidir. Bunu her geçen gün tüm dünya görüyor. Kadının rengi sadece toplumsal çalışmalarda kendisini göstermiyor. Her şeyden önce kadın en ön saflarda, DAİŞ faşizmine karşı sadece direnmiyor, bu faşizmi püskürtüyor ve zafere yürüyor

diye tanımladıktan sonra ise: "Her alanda yenilmiş Ortadoğu erkeği, bu yenilginin bütün yansımalarını kadından çıkarmaktadır. Dışarıda ne kadar hakarete uğrasa, bunun karşılığını bilerek ya da kendiliğinden kadından çıkarmaktadır. Toplumunu savunamama, çıkış bulamamanın öfkesiyle dolmuş erkek, ailede bir deli gibi çocuk ve kadına yönelmekte, şiddetini boşaltmaktadır" şeklinde dile getirmektedir.

Bu bir çarpıklıktır. Bu çarpıtılmış gerçekliğin düzeltilmesi gerekmektedir. Ve Rojava Devrimi'nde yapılan da en çok budur.

Rojava Devrimi bir kadın devrimidir. Bunu her geçen gün tüm dünya görüyor. Kadının rengi sadece toplumsal çalışmalarda kendisini göstermiyor. Her şeyden önce kadın en ön saflarda, DAİŞ faşizmine karşı sadece direnmiyor, bu faşizmi püskürtüyor ve zafere yürüyor. Ortadoğu'da neredeyse esamesi bile okunamaz hale gelen kadın gerçekliğine karşı Rojava Devrimi tam bir kadın direnişi, dirilişi ve devrimi olarak görkemli bir şekilde kük-

remektedir. Yaşamın her cephesinde bu böyledir. Öz yönetimlerde, komünlerde, meclislerde, akademilerde, kooperatiflerde ve tabii savunma çalışmalarında ileri bir düzeyde hem nicelik hem de nitelik olarak katılım sağlamaktadır. Ve belki de Rojava Devrimi'nde Kürt kadınları dünya devrimler tarihinde bir ilke imza atmaktadırlar. Öyle ki sadece devrime katılmıyor bizatihi devrimin-Rojava Devrimi'ninmotor gücü olarak bu devrime öncülük yapıyorlar.

Rojava Devrimi'nin diğer önemli bir özelliği ise halklara ve inançlara olan yaklaşımıdır. Halkların tümünü karar mekanizmasının içine alarak, boş çatışmaların önünü alırken, inançlara büyük saygılı yaklaşımından dolayı da her inancın kendisini var edebilmesinin yolunu açmaktadır. Halkları ortak eylemlere katarak milliyetçiliğin önünü alırken, inançlara hoşgörülü yaklaşımından dolayı da fanatizmin önünü almaktadır. Rojava Devrimi henüz yeni ve genç bir devrim olmasına rağmen bu her iki hususta büyük başarı elde ettiği tartışmasızdır.

Özcesi: Rojava Devrimi'ni bir bütünen ele aldığımızda birkaç cümle ile şunları ifade etmek mümkündür: Rojava Devrimi halkların, inançların, kadınların, gençlerin, emekçilerin, aydınların, sanatçıların, sivil toplumcuların derken ne kadar toplumsal kesim ve tabaka varsa onların devrimidir. Bundan kaynaklı da Rojava Devrimi çözülemez denilen sorunlara çözümler bulabilmekte, halkların ve farklı dinlerin bir arada yaşayabilme zeminini pekiştire bilmektedir. Kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya bulaştırdığı hastalıklara bulaşmamakta ve bünyesini sağlam tutarak, ayakta dimdik durabilmektedir.

Böylesine halkların ve inançların projesini Ortadoğu gibi tamamen bir sorunlar yumağı haline gelmiş bir yapıya uyarlamak, ya da buralarda da hayata geçirmeye çalışmak elbette çok önemli olacaktır. Ortadoğu'da bunu başarabilmenin yolu ise köhnemiş olan iktidarcı, devletçi ve savaşçı zihniyet yapılarından uzaklaşarak, halkların öz kültürleri olan komünal ve ortakçı zihniyet yapılarına ulaşmakla mümkündür.

Rêber Apo: "Ortadoğu toplumuna egemen kılınan zihniyet yapılarını iyi tanımadan, aşılması gereken yanlarıyla miras alınması gereken yanları ayırt etmeden, yine karşı mücadele verilmesi gereken zihniyet kalıplarını tanımadan doğru, yetkin bir ideolojik bir mücadele verilemez. Zihniyeti kazanmak demek, donanmamız gereken toplumsal bilinci ve inancı büyük bir emek ve ahlaki duruşla elde etmek demektir. Zihniyet dünyasını büyük kılmayan, uzun süreli özgürlük mücadelesini yürütemez. Yozlaşmanın başladığı an ve yer, zihniyetin boşaldığı ve bittiği yer ve andır. Ortadoğu'nun tüm bilge ve peygamberlerinin yaptıkları özünde zihniyet savaşıdır" demektedir.

Doğru zihniyet eğer doğru pratik adımlarla, projelerle tamamlanmazsa gideceği yer aynı sonuçlar olacaktır. Boşuna bildik yollar bildik yerlere götürür denmemiştir. İfade edilen komünal ve ortakçı zihniyet yapısı yukarıda dile getirilmiş olan Rojava Devrim özelikleriyle birleştirilse, donatılırsa o zaman Ortadoğu'da yaşanan birçok sorun çözülebilir ve halklar birbirini kırdırmaktan vazgeçerler. Yine Rojava Devrim özelikleriyle kendilerini donatmış Ortadoğu halkları kesinlikle kendilerine kardeşliği esas alarak, tüm inançlara, topluluklara, –en küçük olanlara da dahil-saygılı yaklaşım esas olacaktır.

Dikkat edelim şimdilerde Ortadoğu'da eksik olan budur. Ortadoğu tam bir kabus ve kan deryası. Herkesin cirit attığı bir mekan. Kapitalist modernist güçlerin atlarını koşturdukları ve konuşturdukları yer. Zamanında insan kellelerinden kaleler yapanlara yaraşırcasına bir gayretle bugün insanların kelleleri kesilmekte, canavarca bir şekilde insan bedenleri yakılarak zılgıtlar atılmakta, gencecik kadın-kız bedenler kaçırılarak tecavüz edilmekte, pazarlarda satılmakta ve de tüm Ortadoğu halklarına kabuslar üzerine kabuslar yaşatılmaktadır. Bunların tümü DAİŞ denilen bir çete örgütüne fatura edilse de, birçok Ortadoğu devleti bunlardan geri

kalacak özelikleri yoktur. Ve tabii birde sanki bunlar bir yerde birden zombiler gibi mezarlardan çıkarak halklara saldırmaya başlamışlar algısı yaratılmaktadır. Halbuki bizler biliyoruz ki bu zombiler kapitalist modernist çöplüklerden beslenerek Ortadoğu halklarının başına bela edilmişlerdir.

Kızmamızın hiçbir anlamı yoktur. Manası da yoktur. Siyasetin boşluk tanımadığı söylenir. Boşluklarımız çoktur. Kapitalist modernist kültür ise bu boşlukları iyi değerlendirerek, Ortadoğu'yu tam bir kan mezbahına çevirmekten asla geri durmamıştır, gelecekte de durmayacaktır.

O zaman ilk iş boşluklarımızı doldurmaktır. Ortadoğu'daki boşlukları doldurmanın bir yolu-en güçlü yolu- Rojava Devrimi'nin ortaya çıkardıkları değerleri tüm Ortadoğu'ya yayarak oralarda-her ülkenin kendi şartları dikkate alınarak-yaymak olacaktır.

Yazımızı Rêber Apo'nun geniş bir alıntısıyla kapatmak istiyoruz:

"Demokratik bir Ortadoğu, halklarının tarihi ve toplumsal gerçekliğine çok uygundur. Coğrafi ve kültürel iç içe olma, ekonomik ihtiyaçlar, ulaşım ve su kaynakları ortak bir DEMOKRATİK FEDERASYONU en yararlı çatı olarak alternatif kılmaktadır. Kaldı ki, Ortadoğu'nun tüm tarihsel geçmişi, halkların ve kabilelerin federasyonu niteliğindedir. Federasyon, Ortadoğu toplumunun dokusuna en uygun rejim olmasını bu özünden almaktadır. Demokratik toplum kendilerinin tarihi özlemlerine en denk düşen rejim konumundadır.

Ortadoğu'da Ermeniler, Asuriler ve Kafkas kökenli başka halk grupları da vardır. Bu halkların rolü de Kürtlerinkine benzemektedir. Tüm koşullar bu halklara da tek çıkış yolu olarak var güçleriyle demokratikleşme yolunda çalışmalarını emretmektedir. Bulundukları ülkeler ve tüm Ortadoğu'da demokratikleşme ne kadar gelişirse, kendi kültürel varlıklarını geliştirme ve özgürleştirme olanakları o kadar artar. Sayıları küçük ama birer kültür taşıyıcıları olarak değerleri büyük olan bu halklar, demokratikleşmenin renkleri ve zenginlikleridir.

Özcesi Kürdistan halkının demokratik çözüm projesi heyecan veriyor. Kürtler nasıl ilk Sümer sınıflı ve devletli toplum uygarlığının gelişmesinde ana (neolitik) kaynak rolünü oynayıp tarihe dev bir katkıda bulundularsa, günümüzde de aynı alanda, gelişmiş son 'ABD vahşi uygarlık' güçleriyle kendi öz demokrasi deneyimlerini ilişki ve çelişki içinde geliştirmeye çalışıyorlar. Yeni bir Helen sentezinde Ortadoğu'nun kimliğini dokuyorlar. Kürt 'Teşi'si dönecek ve Ortadoğu'yu demokratik uygarlık çağına ulaştıracaktır.

Bize düşen, 'Yeni Gılgamış ve İskenderlere' kul olmadan, bu sefer uygarlığa halkların efendisiz katılımlarının umut kaynağı olabilmektir. Evrensel özellikleri bağrında taşıyan, 'HALKLARIN DEMOKRATİK VE EKOLOJİK UYGARLIĞININ' şafak vaktinde, aydınlığın ilk ışıklarını bu kez de ilk olarak çakabilmektir."

Demokratik bir Ortadoğu, halklarının tarihi ve toplumsal gerçekliğine çok uygundur. Coğrafi ve kültürel iç içe olma, ekonomik ihtiyaçlar, ulaşım ve su kaynakları ortak bir DEMOKRATİK FEDERASYONU en yararlı çatı olarak alternatif kılmaktadır.

www.arsivakurdi.org

ORTADOĞU'DAKİ SAVAŞIN ÇİZGİSEL BOYUTLARI VE KARAKTERLERİ

www.serxwebun.org

Ortadoğu, iktidar mücadelelerinin hiç bitmediği, savaşların, isyanların son bulmadığı, "suların durulmadığı" bir alandır. Hiyerarşik devletli uygarlığa beşiklik, dinsel ideolojilere ve imparatorluklara merkezlik yapan Ortadoğu, bu özelliklerinden dolayı hemen her zaman çizgisel savaşların yaşandığı bir mekan olmuştur. Günümüzde yaşanan savaş gerçeğinin altında yatan neden de, yine, bu özelliğinden kaynaklı çizgisel yaklaşımdır.

Ortadoğu, küresel hegemon güçlerin egemen olmak istedikleri alanların başında gelmiştir. İskender'den ABD'ye bütün hegemon güçler aynı iktidar yaklaşımıyla gözlerini Ortadoğu'ya dikmiş, ele geçirmek istemişlerdir. Adeta 'küresel iktidar olmanın yolu Ortadoğu'dan geçer' dedirtircesine, bu alana yönelmiş, mutlak hakimiyetlerini kurmak istemişlerdir. Bu çizgisel ve merkezi uygarlıksal yaklaşımlar Ortadoğu'nun sürekli bir kaos ve karmaşa içinde olmasına neden olmuş, olmaya da devam etmektedir.

Günümüz Ortadoğusu tarihinin geçmiş zamanlarını aratmayacak düzeyde kaotik bir zaman dilimini ve ortamını yaşamaktadır. Mezhep savaşlarından ulus-devlet savaşlarına, hegemonik güçlerin müdahalesine kadar çok taraflı, çok başlı; farklı ideolojik yaklaşımlar arasında, geniş çerçevede bir mücadele-savaş sürmektedir. Bir yanda kapitalist modernitenin mutlak hakimiyetini sağlamayı amaçlayan hegemonik güçler, bir yanda bölgenin parçalı yapısını ve oluşan statükoyu korumaya çalışan ulus-devletçi güçler, bir yanda da çözülmemiş ulusal, toplumsal ve cinsiyet kaynaklı sorunları demokratik sosyalist bakışla çözmek isteyen güçler. Mezhepsel farklılıklar bir tarafa bırakılacak olursa, temelde bu üç çizginin kıyasıya bir mücadele içerisinde oldukları söylenebilir.

Hiyerarşik Devletli Uygarlığa Geçiş Yaşanan Sorunların Esas Nedenidir

Kuşkusuz bugün yaşanan gelişmelerin tarihsel bir geçmişi ve arka planı vardır. Bilindiği gibi hiyerarşinin gelişimi ve devletli uygarlığa geçiş bu kadim topraklar üzerinde gerçekleşmiştir. Önderlik Sümer ziguratlarını devletli merkezi uygarlığın ana rahmi olarak değerlendirmektedir. Tüm arkeolojik kazı ve bulgular da Önderliğin bu değerlendirmesini kanıtlamaktadır. S. N. Kramer'e "Tarih Sümer'de Başlar" dedirten ve ilkleri sıraladığı gerçeklik, Ortadoğu'nun merkezi uygarlığın gelişiminde oynamış olduğu "ana nehir" özelliğinden kaynağını almaktadır. Kuşkusuz ki, tarih Sümer'de başlamıyor. Tarih; toplumsal varoluşla, toplumsallaşmayla, daha geniş çerçevede değerlendirecek olursak (evrenin tarihi açısından), evrenin oluşumuyla birlikte başlıyor. Bu çalışmada bizi ilgilendiren toplumsal tarih olduğundan, tarihi toplumsallaşmayla birlikte değerlendirmek doğrudur. Kramer'in değerlendirmesi ancak devletli uygarlığın gelişimi açısından ele alınabilir ve ancak o zaman doğru kabul edilebilir.

Önderliğin uygarlıksal gelişimde "ana rahmi" olarak değerlendirdiği zigurat merkezli gelişmeler, şüphesiz ki, merkezi uygarlığın zihniyet kadar, genetik kodlarını ve yapısını da oluşturan özellikler içermiştir. Merkezi uygarlığın bu kodları, imparatorluklarda ifadesini bulan hegemon bir zihniyet ve mutlak egemen olmayı içermektedir. Sargon'dan ABD imparatorluk yapısına kadar geçerli olan tek yaklaşım budur. Sargon kendi döneminin küresel hegemonu olarak mutlak hükümdarlığını kurmuştur. Stellerdeki yazıtlar, "kellelerden surlar, kaleler" yapıldığını anlatan hikayeler bu hegemonyanın uygulanma boyutlarını vermektedir. ABD de son hegemon olarak, devletli uygarlığa merkezlik yapan aynı topraklar üzerinde yaptıklarıyla, Sargon'a rahmetler okutmaktadır. Halen aynı mantık çerçevesinde, aynı topraklar üzerinde mutlak hegemon olmak amacıyla savaşlar yürütmeye de devam etmektedir.

Ortadoğu, uygarlıksal gelişmedeki rolü, jeopolitik yapısı ve sahip olduğu kaynaklar itibariyle çok farklı bir konuma sahip olmuştur. Küresel çapta hegemonyasını kurmak isteyen istisnasız her güç gözünü Ortadoğu'ya dikmiştir. Dolayısıyla da Ortadoğu'ya hakim olmak isteyen, İskender'den günümüz hegemonlarına kadar hegemonik yaklaşımlar, hemen her zaman varlıklarını korumuşlardır. Tarihin geçmiş zamanlarında bölgenin hakim güçleri, dışardan gelen hegemonların varlıklarını uzun süre devam ettirmelerine imkan tanımamışlardır. Ne İskender, ne Roma ve Bizans, ne de Haçlı Seferleri bağlantılı, Avrupa merkezli diğer hegemon güçler kalıcı olabilmiştir. Devletli merkezi uygarlığı geliştiren bölgesel iktidar güçleri, denebilir ki, imparatorluklar çağı da dahil, hemen her zaman kendi iktidarlarını korumanın çabası içerisinde olmuş, dolayısıyla da küresel hegemon güçlerin bölge üzerindeki hakimiyet politikalarını ve varlıklarını kolay kabul etmemişlerdir.

Ancak 18. yüzyılla birlikte gelişen Avrupa kapitalizmi karşısında aynı düzeyde varlık gösterememişlerdir. Ortadoğu'nun en büyük ve merkezi gücünü temsil eden Osmanlı İmparatorluğu'nun kapütülasyonlar yoluyla ve giderek sömürgeleşme sürecine girmesiyle birlikte, Ortadoğu, küresel hegemon güçlerin varlıklarını tanımaya başlamıştır. Bölgesel merkezi iktidar güçleri hegemonik gelişmeler karşısında iktidar kırılmalarını yaşamış, boyun eğmiş ve egemenlik altına girmişlerdir. Buna rağmen iktidar arayışlarını da tümden terk etmemişler veya Avrupa merkezli farklı hegemon güçler arasındaki iktidar savaşlarına dayanarak varlıklarını korumaya ve sürdürmeye çalışmışlardır.

Farklı hegemon güçlerin varlığı küresel çapta paylaşımı gündeme getirmiş, bunun sonucu olarak da birinci emperyalist paylaşım savaşı yaşanmıştır. Osmanlı İmparatorluğu bu paylaşım savaşının üzerinde yürüdüğü temel topraklar ol-

muştur. Alman ulus-devletinin yanında savaşa giren Osmanlı İmparatorluğu, Alman ulus-devleti ile birlikte yenilgiye uğramış, toprakları İngiliz ve Fransız hegemon güçleri tarafından ele geçirilmiştir. Bu savaşla birlikte "üç kıtada at koşturan" Osmanlı İmparatorluğu'nun varlığı da sona ermiştir. Osmanlı hâkimiyetindeki toprakları ele geçiren ve bu toprakların yeni hâkimleri olan Fransız ve İngiliz hegemonları Ortadoğu'ya kendi anlayış ve çıkarları temelinde yeni bir biçim vermişlerdir. Bu güçler toplumsal gerçeklikleri yok saymış, masa başında paylaştıkları imparatorluk toprakları üzerinde aile ve hanedanlara dayanarak ulus-devletler geliştirmişlerdir.

Her ne kadar 2. dünya savaşına kadar klasik tarz bir sömürgecilikle Ortadoğu'da egemenlik sürdürülmüş olsa da, ulus-devlet felsefesi Ortadoğu'ya müdahalenin temel yaklaşımı olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'ndan kopartılan topraklar üzerinde bir yandan İngiliz ve Fransız siyasetinin yansıması olarak ulus-devletler kurulurken, diğer yandan da bağımsızlıkçı çizgi adına ulus-devletler kurulmaya başlanmıştır. Wilson Prensipleri'nin "self determinasyon"u ile Leninist ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı ortak paydası bu coğrafi ve toplumsal parçalanmaların zeminini güçlendirmiş, ulus-devlet anlayışın giderek hakim ve temel yaklaşım haline gelmesine neden olmuştur. Çıkar farklılıkları olsa da, hakim olan, İngiliz siyaset merkezli, "milliyetçilik dini" etrafında örgütlenen ulus-devletler olmuştur.

Birinci dünya savaşı içerisinde parçalanan, paylaşılan ve karşıt hale getirilen Ortadoğu'da ulus-devlet zihniyeti ve milliyetçilik zehriyle bitmeyecek savaşların tohumu atılmıştır. Hegemon, mutlak iktidarını bu araçlarla sağlayabilmiştir. Bölgesel iktidar güçleri hegemonun tamamlayıcısı ve sürdürücüsü olarak rol oynamış olsalar da, bir açıdan da kendi zihniyetleri-çizgileri çerçevesinde, kendi egemenliklerini de korumak istemişlerdir. Her ne kadar sonrasında yozlaşıp kapitalist modernist sistemle bütünleşse veya sistemin farklı bir hegemon gücü durumuna gelse de, Sovyet sisteminin kapitalist modernist sistemin ve yerel hegemon güçlerin çıkarlarını tehdit eder duruma gelmesi, hegemonyanın paylaşımında farklı yaklaşımlara ve zihniyetlere sahip olan bu güçlerin ortak paydada bütünleşmelerine, aynı çizgide, birlikte hareket etmelerine imkan sağlamıştır. Ancak bunun egemenlik rekabetini ortadan kaldırmayacağı, dolayısıyla geçici olduğu, koşulları oluştuğunda her egemenin kendi hakimiyetini mutlaklaştırmak isteyeceği tarihin akışından belli olduğu kadar, iktidarın karekterinde de bu durum zaten vardır.

Fransız ve İngiliz hegemonları Ortadoğu'ya kendi anlayış ve çıkarları temelinde yeni bir biçim vermişlerdir. Bu güçler toplumsal gerçeklikleri yok saymış, masa başında paylaştıkları imparatorluk toprakları üzerinde aile ve hanedanlara dayanarak ulus-devletler geliştirmişlerdir.

Sovyetler Birliği'nin ezilen sınıflar ve halklara dayalı bir sistem olarak kurulması ve giderek etkili hale gelmesiyle birlikte, sömürülen ve ezilen halklarda ilgi uyandırması ve uygulanabilir bir sistem haline gelmesi, dünya çapında alternatif bir sistemin oluşmasına imkan sağlamıştır. Bu alternatif yaklaşımlar dünya genelinde kutuplaşmanın yaşanmasını ve yeni dengelerin oluşmasını da beraberinde getirmiştir.

www.rojsivakurdi.org

Dünyanın kutuplu yapısı sürecinde, genelde olduğu gibi, Ortadoğu'da da dengeler kurulmuştur. Bu dengeler hakim iktidar yapılanmaları nedeniyle, farklı çevrelerin çıkarlarının uzantısı ve politikalarının uygulayıcıları olmuşlardır. Egemenlik yaklaşımları merkezlerle bağlantılı savaşlar getirmiş olsa da, bu, dengelerin değişmesine imkan sunmamıştır. Her ne kadar bu yönlü arayış ve yaklaşım gündeme gelmiş olsa da, bir sonuca ulaşmamıştır. Çözülmemiş ulusal sorunlar başta olmak üzere biriken toplumsal sorunlar nedeniyle Ortadoğu, bu dengeler içerisinde yine de, ciddi mücadele ve savaşların yürüdüğü bir alan olmuştur. Ancak küresel çapta kurulmuş olan dengeler ve bu dengelerin adeta sessiz bir konsensüsle korunuyor olması, çelişki ve çatışmaların belli bir denge ve düzey içerisinde kalmasına imkan sunmuştur. Geçen zaman içerisinde çelişki ve sorunları çözüm perspektifiyle gündeme gelen mücadeleler de, en nihayetinde bu dengeyi sağlayan ulus-devletçi ideolojik çerçevenin dışına taşmamıştır.

Kapitalist modernitenin geliştirip yaydığı ulus-devlet modeli dünyanın her yerinde olduğu gibi, Ortadoğu alanında da çözülmemiş olan ulusal sorunların çözüm modeli olarak sunulmuş, ele alınmıştır. Dolayısıyla da çözümsüzlük kısır döngüsünden çıkılamamış, sorunlara çözüm olunamamıştır. Durdukları ve baktıkları yer farklı da olsa, zihniyet ortaklığı nihayeti belirlemiştir. Çoğalan ulus-devletler, masa üzerinde çizilmiş olan haritalar neticesinde aile ve hanedanlara dayalı olarak kurulan, ideoloji ve felsefesini ulus-devletten alan yapılanmalar ortaya çıkmıştır. Bir taraftan Arap toplumu parçalanarak 22 ulus-devletli hale getirilmiş, bir yandan da Kürt toplumu parçalanarak oluşturulan dört ulus-devlet arasında paylaşılarak sömürgeleştirilmesi sorunların daha da büyümesine, karmaşıklaşmasına ve adeta kördüğüm haline gelmesine neden olmuştur. Kapitalist modernitenin karmaşayı körükleyen politikalarının bunda belirleyici bir rol oynadığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Ulus-devlet modeli bir zihniyet yapılanmasıdır. Rengini sovyetik ideolojiden almış olması da bu gerçeği değiştirmemektedir. Ne kapitalist modernite bağlantılı ulus-devletlerde, ne Sovyet Rusya bağlantılı ulus-devletlerde, ne de kendilerini bağlantısızlar olarak, 3. dünya ülkeleri olarak tanımlayan diğer ulus-devletlerde dengeyi bozacak bir yaklaşım ortaya çıkmamıştır. Çıkar politikalarından kaynaklı farklı yaklaşımlar olsa da, temel zihniyeti milliyetçilik olan ulus-devlet bağlantılı çizgisel yaklaşım varlığını sürdürmeye devam etmiştir.

Reel Sosyalist sistemin varlığını sonlandırması, o zamana kadar küresel denge politikalarına dayalı olarak varlıklarını sürdüren bölgesel iktidar güçlerinin durumları ve çözülmemiş olan ulusal ve toplumsal sorunların tüm ağırlıklarıyla kendilerini dayatmalarına, dolayısıyla da çözüm arayışlarının gündemleşmesine neden olmuştur. Bir taraftan merkez bağlantılı hareketler, ana merkezler gibi varlıklarına son verirlerken, bir taraftan o zamana kadar dondurulmuş, ama çözülmemiş olan ulusal sorunların ulus-devlet ve milliyetçilik temelinde hortlatmış (reel sosyalst merkez bağlantılı alanlarda), bir yandan da tarihsel geçmişi olan devletlerin süreci kendi çıkarları temelinde yorumlamış ve çizgisel bir yaklaşım geliştirmeye çalışmışlardır. Küresel hegemon güçler de meydana gelen bu yeni durumdan hareketle yeni arayışlara, yeni yapılanmalara gitme ihtiyacını duymaya başlamışlardır. Mevcudu sürdürmenin, bölgesel iktidar yapılanmalarını olduğu gibi korumanın ve sürdürmenin, "astarı yüzünden pahalı" bir duruma gelmiş olması, sistem açısından yenilenmeyi, yeniden yapılanmayı kaçınılmaz hale getirmiştir. Küresel hegemonların yerel iktidar yapıları ve devletlerle, ulus-devlet ve milliyetçilik gibi zihniyet ve çizgi ortaklıkları olsa da, iktidar paylaşımındaki farklılık çizgi farklılıklarını da gündeme getirmiştir. Afganistan, Irak ve Suriye'de yaşanan iç ve dış müdahale kaynaklı savaşlar,

Kuzey Afrika ve Körfez ülkelerinde yaşanan çatışmalı durum, Türkiye ve İran'ın küresel hegemonun bölge politikalarıyla çelişkili bir durum içerisine girmesi, hatta karşıtlaşması vb. farklı çizgisel yaklaşımları varlıklarını göstermektedir.

Kısacası, Ortadoğu'da farklı çizgilerin varlığından bahsetmek yanlış olmayacaktır. Bu çizgileri bir;

aralarında farklılıklar olsa da, küresel hegemon gücün (ABD, İngiltere, Almanya, Fransa, İsrail) çizgisi, iki; yine aralarında farklılıklar olsa da (Türkiye, İran, Mısır, Suudi Arabistan), statükocu bölge devletlerinin çizgisi. Bu her iki çizginin merkezi uygarlık, ulus-devlet ve milliyetçilik yaklaşımları nedeniyle, gelişebilecek eşitlikçi ve sosyalist bir çizgi karşısında tek bir çizgi durumuna gelmeleri, bütünleşmeleri de tarihin bize gösterdiğidir. Ve üçüncü çizgi; başta Kürt ve kadın sorunu olmak üzere çözülmemiş temel toplumsal sorunları, kısacası demokrasi sorunlarını ulus-devlet ve hegemonya merkezli çözüm yaklaşımlarından uzak ve farklı, demokratik sosyalizm perspektifiyle çözmeyi esas alan hareketimizin demokratik konfederalizm çizgisi.

Küresel Hegemonik Çizginin Karakteri

Hegemonik çizginin temel karakteri, mutlak egemen olmak üzere kurgulanmıştır. İdeolojik yapılanmadan günlük siyasetin uygulanmasına kadar seçilen ve kullanılan araçların tümü bu amaç doğrultusunda belirlenir, seçilir, uygulanır. Amaç-araç ilişkisinde; toplumların gerçeklikleri, ülkelerin durumu, insanların inançları, doğanın durumu vb. başta olmak üzere hiçbir etik-ahlaki değere dikkat edilmez, gözönünde bulundurulmaz. Önemli olan, sömürü kaynaklarına ulaşabilmek, mutlak egemen olmaktır. Eğer savaşlar bu amaca ulaşmaya hizmet ediyorsa, savaşların geliştirilmesinden çekinilmez; bu amaçla en kanlı savaşlara girişilir. Milyonlarca insanın ölümüne, birkaç katı fazlasıyla yaralanmasına, ülkelerin yakılıp-yıkılmasına, tahrip olmasına neden olan başta insanlığın tanık olduğu küresel çapta 2 savaş, bölgesel savaşlar, hesabı yapılamayan devletlerarası savaş, mezhep savaşları vb. hegemonik sistemin temel karakterini yansıtır.

Savaşların geliştirilmesi hegemonik çizginin hakimiyeti açısından olmazsa olmaz kabilindedir. Bu amaçla toplumlar karşı karşıya getirilir, düşman kılınır, savaşlar çıkarılır, ülkeler harap edilir, toplumlar kırımdan geçirilir. Eğer inançlar bu amaca ulaşmada etkili iseler, en az savaşlar kadar, toplumların inançlarıyla da oynanır, inançlar arasındaki farklar körüklenir, dinsel-mezhepsel çelişkiler çıkarılır, sistemsel anlamda da (Yeşil Kuşak gibi) bu çelişki en derin bir biçimde kullanılır, toplumların inançları bir silah haline getirilir. Eğer özgürlükleri içeren ideolojiler bu amaca ulaşmada etkili olurlarsa, sahte özgürlük maskeleri takınmaktan da geri durmaz, en özgürlükçüsü kesilirler. Kavram olarak her ne kadar özgürlükleri dillendirse de, "her renge bürünen liberalizm" kapitalist modernist sistemin elinde bu amaca ulaşmanın temel ideolojsi rolünü, özgürlükler yalanını bayrak edinerek oynar. En değme ideolojilere, dinlere taş çıkartan bir ideoloji olmasına ve toplum üzerinde tam bir hakimiyet gerçekleştirmesine rağmen, "ideolojilerin son bulduğu" yalanını söylemekten de imtina etmez. Bunu da en ince bir ideolojik maske takınarak yapar.

Her renge bürünen liberalizm gibi, küresel hegemonik çizgi de her renge bürünmekten çekinmez. Doğayı hükmedilmesi, denetim altına alınması gereken bir yaklaşımla ele alır. Doğayı tahrip etme pahasına, doğadan istediklerini mutlak anlamda almaya çalışır. Eko sistemi bozacak düzeyde doğa karşıtı olmasına, günlük basit çıkarlar uğruna doğayı kirletmesine, bozmasına, ozon tabakasını delmesine, dünyanın klima sistemini bozmasına rağmen, bir numaralı doğa koruyucusu olarak kendisini göstermeyi başarır. Canlılar dünyasını yok etmenin eşiğine getirmiş, binlerce tür canlıyı yok etmiş ve binlercesini de yok olmanın

eşiğine getirmiş olmasına rağmen, bir numaralı hayvan dostu görünür. Seks, sanat, spor dahil her türlü toplumsal ilişkiyi birer sömürü aracı olarak topluma karşı kullanmaktan çekinmez; çekinmek bir yana, bunları toplumları yönlendirmenin aracı olarak kullanmak kadar, birer sömürü aracı olarak endüstrileştirmekten de çekinmez. Kapitalist modernist sistem ve bu sistemin elinde bilim de, bu amaçlara ulaşmanın en etkili aracı olarak rol kesmekten, oynamaktan kurtulamaz. Bilim modernist sistemin en etkili ve dayanıklı kalkanı olmak kadar, en etkili saldırı silahı olarak da üzerine düşeni etkili bir biçimde oynar. Kısacası, sistemin üzerine bina edildiği "üç sürdürülemezlik" olarak da ifade edilen kapitalist modernitenin sacayakları, sistemin temel karakterleri olarak öne çıkarlar. Kapitalist modernitenin bu sacayaklarını Önderlik ulus-devlet, kapitalizm ve endüstriyalizm olarak tespit etmiştir.

Karakter yapısını belirleyen bu temel özellikleri, liberalizmden kaynağını alan ve bio iktidara kadar uzanan iktidar araçları ortadan kalktığında, geride hegemonik karakterli bir yapıdan da bahsedilemez. Dolayısıyla hegemonik sistem ne kapitalizmden, ne ulus-devletten, ne de endüstriyalizmden vazgeçebilir. Tüm bu karakter yapılanması da en nihayetinde, kapitalizmin temel yapısı olan azami kara ulaşmak amaçlıdır. Ne kadar inceltilmeye çalışılsa da, bu özellikleri küresel çapta belirgin bir biçimde görülürler.

Hegemonyanın sınırları küresel çaptadır. Dünyaya hakim olma amacı taşımayan hiçbir hegemon yoktur. Sargon'dan İskender'e, Hitler'den ABD, vb.'lerine kadar hepsinin ortak çizgisi, mutlak iktidardır. Dolayısıyla "yaşam alanı" olarak tanımladıkları alanlar tüm dünyadır. Ancak Ortadoğu sahip olduğu jeopolitik ve jeostratejik özellikleri nedeniyle çok ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Çözülmemiş ulusal ve toplumsal sorunlar, günlük olarak kendisini üreten ve sürdüren savaşlar, mezhep çatışmaları, ulus-devlet karşılaşmaları, bölgeye müdahaleler Ortadoğu'daki çizgi savaşlarının derinliğini ve boyutlarını gösterirler. Kuşkusuz kapitalist moderniteyle bütünleşmeyi engelleyen doku uyuşmazlığı, kodlanmış toplumsal yapısının farklılığı da, bu çelişki, çatışma ve sorunların sürmesinin nedenlerindendir. Her ne kadar dinsel ideolojik karşıtlıklar temel parametreler olarak ele alınıp, "Medeniyetler çatışması" değerlendirmesi yapılmışsa da, gerçek anlamda da, bu kodlanmış toplumsal yapı ve doku uyuşmazlığı böylesi ciddi bir çizgi karşıtlığının olduğunu da göstermektedir. En azından modernist sistem ile bölgenin kültürel yapısı arasındaki çelişkiler açısından bu söylenebilir. Kapitalist modernitenin, kökü binlerce yıla dayanan kadim Ortadaoğu ağacına, ulus-devletle yapmak istediği aşı, bir dal biçiminde çıkıntı yapmanın ötesine geçememiş, aşı olarak rol oynayamamıştır. Eğer günümüzde Ortadoğu'da yaşananlar 3. dünya savası olarak değerlendiriliyorsa, bunun nedeni, yine en başta farklı zihniyet yapılanmalarına ve dokulara yol açan uygarlıklar ve karakterleridir.

Dolayısıyla hegemonik sistem ne kapitalizmden, ne ulus-devletten, ne de endüstriyalizmden vazgeçebilir. Tüm bu karakter yapılanması da en nihayetinde, kapitalizmin temel yapısı olan azami kara ulaşmak amaçlıdır. Ne kadar inceltilmeye çalışılsa da, bu özellikleri küresel çapta belirgin bir biçimde görülürler.

www.arsivakurdi.org

Ortadoğu küresel düzeyde hegemon olmak için temel kaynaklara sahip olmak kadar, yüzyılın ortaya çıkardığı yapılanma nedeniyle de, sorunların ana merkezi durumuna gelmiştir. Geçmişte merkez çevre ilişkilerinde, merkezin sorunlarını aktardığı bir alan olması itibariyle, sistem açısından rahatlatıcı bir rol oynamış olsa da, derinleşen kriz ve kaotik durum nedeniyle, tersinden bir diyalektik işlemeye başlamış, çevrenin sorunlarının merkeze taşınmasına ve dolayısıyla da yapısal sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kapitalist modernist sistemin derinleşen ve süreklileşen yapısal bunalımının altında böylesi bir sorun da yatmaktadır. Bunu aşabilmenin yolunun yeniden yapılanmadan geçtiğini düşünmek ve söylemek kadar doğru bir şey olamaz. Ancak bu da sanıldığı kadar kolay değildir. Çünkü toplumsal sorunların derinleştiği bir yerde yapısal değişimde başlatıcı iradeye sahip olmak elde olsa bile, sonlandırmak her zaman başlatıcının elinde olmayabilir. Ortadoğu'da değişimde ortaya çıkan görüntü tam da böylesi bir durumun resmidir.

Ortadoğu'nun despotik iktidarları hegemonik sistemin sürdürülmesinin temel dayanakları olmuşlardır. Varlıklarını, sistemin araca ihtiyaç duyması kadar, küresel çapta yaşanan karşıtlık ve kutuplaşmalardan almışlardır. Sistem adına en keskin çizgi savaşını da yine, sistemin eliyle var edilen bu despotik iktidarlar sürdürmüşlerdir. Ortadoğu'daki ulus-devletlerin hemen tümü kapitalist modernist sistem tarafından oluşturulmuşlardır. Hegemonik sistem tarafından jeopolitik konumları ve sahip oldukları enerji kaynaklarından hareketle, bu devletlerin niteliklerine bakılmaksızın desteklenilip kullanılmışlardır. Kapitalist modernist sistem ile reel sosyalist sistem arasında görünürdeki çizgisel farklılık, ama gerçekte hegemonik çıkar çelişkileri, çoğunluğu aile ve hanedanlara dayanan bu despotik iktidarların 20. yüzyıl boyunca varlıklarını korumalarına imkan vermiştir.

Birinci dünya savaşı ve yeni inşa olunan reel sosyalist sistemle birlikte, dünya genelinde olduğu gibi Ortadoğu'da da bir statüko oluşmuştur. Reel sosyalist sistemin yıkılmasıyla birlikte oluşan bu statükonun yeniden yapılandırılması sistem açısından kaçınılmaz hale gelmiştir. Despotik devletlerin yeniden yapılandırılması ve sistemle entegrasyonu anlamına gelen bu yaklaşım, statükoyu sürdürmek isteyen devletlerle, özünde suni de olsa çizgisel çelişkileri, farklılıkları ve giderek karşıtlıkları gündeme gelmiştir. Dolayısıyla buna hazır olmayan despotik iktidar yapıları, iktidarlarını koruma gayret ve çabasına girmişlerdir. Bu da bölge üzerinde artan müdahalelere, farklı çizgilerin mücadele alanına dönmesine neden olmuştur. Bu mücadele küresel hegemonik güçleri temsil eden çizgi, farklı zihniyetlere ve yaklaşımlara da sahip olsalar bölgesel iktidar güçlerini temsil eden çizgi ve demokratik sosyalizmi temsil eden çizgiler arasında sürmektedir.

Günümüz Ortadoğusundaki ilişki ve ittifaklar, çelişki ve çatışmalar, ideolojik mücadele ve iktidar arayışları çok bilinmeyenli denklemleri andırmaktadır. İktidar dengelerinin değiştiği ve yeniden oluştuğu, "yeniden yapılanma-yapılan-

Ortadoğu'nun despotik iktidarları hegemonik sistemin sürdürülmesinin temel dayanakları olmuşlardır. Varlıklarını, sistemin araca ihtiyaç duyması kadar, küresel çapta yaşanan karşıtlık ve kutuplaşmalardan almışlardır.

www.sivakurdi.org

dırma" politikalarının günlük ilişki ve ittifaklarla belirlenip yürütüldüğü bir süreç yaşanmaktadır. "Kaos aralığı" olarak tanımlayabileceğimiz gelişmeler yaşanmakta, bölge yeniden yapılanmakta, doğuşa gebe bir görüntü sergilemektedir. Yaşanan aşırı çatışmalı, şiddetli ortam, bölgenin bu özelliğinden ve kaos aralığının yapısından kaynağını almaktadır.

Ortadoğu'daki Ulus-Devletlerin Çizgisel Karakteri

Ortadoğu'daki ulus-devletlerin geçmişi 100. yılını henüz doldurmaktadır. Bölgeye ve bölgenin toplumsal yapısına da yabancı olan bu devlet modeli, kapitalist modernist sistemin, özellikle de İngiltere tarafından yayılmıştır. Birinci dünya savaşıyla bu konuda atılan adımlar, ikinci dünya savaşının ardından daha da genişlemiş, İngiltere ve Fransa'nın son verdikleri manda yönetimleri, bu devletlere bağlı birer ulus-devlet olarak yapılandırılmışlardır. Dolayısıyla çoğunun ulus-devlet olarak örgütlülükleri 100 yılı bile bulmamaktadır. Bunun yanında, aynı coğrafya binlerce yıllık tarihsel geçmişi olan merkezi devletli uygarlığa da beşiklik yapmış, çok köklü devlet geleneği olan bir coğrafyadır. Yine ideolojik olarak uygarlıklara merkezlik yapan bir konumu vardır. Toplumsallaşmanın ve devletli uygarlığın geliştiği merkez olmanın yanı sıra, üç tek tanrılı dinin de geliştiği topraklar olmuştur. Eğer toplumsal kodlardan, genetik yapılardan, anlayış ve zihniyet yapılanmalarından bahsediyorsak, kaynağının bu tarihsel geçmiş olduğu açıktır.

Bölge devletleri her ne kadar kapitalist modernist sistemle bağ ve ilişki içerisinde ulus-devletle tanışmış, milliyetçilik gibi onun karakter özelliklerini almışsa da, kendi karakter özelliklerini de terk etmemiştir. Son yüzyıldaki küresel hegemonyanın ulus-devlet bağlantılı yaratmış olduğu devletleri dışında tutarsak, İran, Türkiye, Mısır, Arabistan gibi devletler küresel çapta etkinlikleri olan devletler olarak tarihte yer ve karakter edinmişlerdir. Örneğin Mısır, sınıflaşmanın ve devletli uygarlığın gelişiminde belirgin bir rol oynamıştır. Devletli uygarlığın ana rahmi olan Sümerlerin ziguratlarıyla birlikte devletli uygarlığa gen aktarımında bulunmuştur. Hiç kuşku yok ki, böylesi tarihsel geçmişi olan ve binlerce yıl hegemon olan bir devlet egemenlik altına da girse, kendi çizgisel-ideolojik karakterini tamamen terk etmez, istese de bunu yapamaz. Kolay kolay kendi geçmişini terk etmez. İktidarın ötesinde toplumun sahip olduğu kültürel doku buna müsaade etmez. İran ulus-devleti, Türk ulus-devleti ya da Suudi Arabistan olarak yapılandırılan ulus-devletler benzer çizgisel yaklaşıma daha az sahip değildirler.

Bilindiği gibi, İran ulus-devleti Perslerden bu yana, kısa zaman aralıkları dışında, kesintisiz 2.500 yılı aşkın bir tarihe, çok geniş bir devlet yönetme külliyatına, dolayısıyla da bir siyaset tarzına, kendi bakış açısına sahiptir. Neredeyse bu sürecin tümünde de hegemon bir güç olarak rol oynamıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin bakiyesi üzerine kurulduğu Osmanlı İmparatorluğu'nu, üç kıtada etkin olan hegemon yapısı ve Hilafetin merkezi rolünü oynayarak geniş İslam dünyasına hitap etmiştir. Suudi Arabistan ise, İslam dininin doğuş gerçekleştirdiği, bir imparatorluk olarak yüzlerce yıl hüküm sürdüğü, Halifelik elinden alınmış olsa bile, dinsel merkez olarak her zaman bir rol oynadığı, İslam dünyası üzerinde etkili olduğu açıktır. Parçalanıp, küçülmüş olsalar, hegemonik etkilerini önemli oranda yitirmiş olsalar da, bu devletler halen de etkili siyasal aktörler olarak rol üstlenmekte ve oynamaktadırlar

Bölge iktidar yapısının temel karakterini belirleyen, Sümer ziguratlarında başlayan devletli uygarlığın gelişimindeki devlet karakteridir. Burada devlet ve iktidar iç içe geçen özellikler gösterir. Mutlaklık en belirleyici özelliğidir. Devlet ve tanrı ve giderek devlet yöneticisi rahip ya da kral tanrıyla özdeş kılınmıştır. Hegemonlar şahsında tanrı-kral, bu toprakların yarattığı figür olmuştur. Tek tanrılı dinsel ideolojilerle beraber tanrı-kral özdeşliği

aşılmış, tanrı-kral ve kul ilişkileri yeniden düzenlenmiş, tanrının temsilcileri ve adeta sözcüleri olarak krallar, sultanlar, şahlar yine belirleyici bir rol üstlenmiş, oynamışlardır. Krallar, sultanlar, şahlar "zillullahlar", tanrı adına söz söyleme, eylemde bulunma hakkını kullanmışlarıdır. Dinsel ideolojilerin tanrı, devlet, iktidar vb. konularında geliştirdiği içtihatlar, bu topraklar üzerinde devletin kutsallık kılıfına büründürülmesine neden olmuştur. Devlet ve dolayısıyla da iktidar dinsel ideolojilerin yardımıyla da kutsanarak, tanrı katına çıkarılmış, dokunulmaz kılınmışlardır. Her ne kadar devleti ve iktidar aracını elinde bulunduranlar buna fazla inanmasalar da, "Yukarıda tanrı, aşağıda devlet" felsefi bir yaklaşım olarak topluma içerilmiş, devlet ve yönetim erki de bununla kodlanmıştır. Ortadoğu'daki devlet yapılanması tanrının yeryüzündeki yansıması, tezahürü, her söylediği ve yaptığı tanrının söylemi ve eylemi olarak ele alındığından, karşı konulmaz, mutlak boyun eğilmesi gereken olarak öne çıkmıştır. Bu da devletin eğilip-bükülmezliğine, dogmatikliğine, despotikliğine, toplumu ve insanları yok saymasına, değişmezliğine ve dolayısıyla da demokrasiye kapalılığına yol açmıştır.

Ortadoğu'daki devletler, devletli uygarlıklara kaynaklık etmelerine rağmen, sonraki gelişmeleri yönlendirememişlerdir. Kapitalizmin bir model olarak Avrupa'da gelişmesine kaynaklık eden özelliklerin büyük çoğunluğuna sahip olmalarına rağmen, kapitalizmi geliştiren olmamış, neolitikten devletli uygarlığa kadar bir dizi rönesanslar gerçekleştirmesine rağmen, kendi rönesansını yapamamıştır. Bunun tarihsel ve toplumsal nedenini Rêber APO, önemli ve dahası belirleyici bir neden olarak, yeni uygarlıksal gelişmelerin ancak bakir topraklar üzerinde gelişebileceği biçiminde değerlendirmiştir. Eski uygarlıklar, dogmatizmin ağır etkisini taşıdıklarından değişime tamamen kapalı olmasalar bile, fazla açık ve eğilimli de değillerdir. Yeniye ve değişime açık olan, dogmatizmle tanışmamış, kendi zamanını henüz doldurmamış olan alanlar, toplumlar ve topraklardır. Dolayısıyla dogmatizmi, değişmezliği, statükoculuğu Ortadoğu devletlerinin temel çizgisel karakterlerinden biri olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

Dinsel ideolojilerin devrimci özelliklerinden uzaklaşmaları, devleti elinde bulunduranların iktidar aracına dönüşmeleri, felsefi tartışmaların son bulması, içe büzülme ve aklın yok sayılması ya da doğmalara yenik düşmesi, dogmatizmin kemikleşmesine neden olmuştur. Dogmatik bir zihnin zamanın ruhuna uygun davranamayacağı, yeniye tamamen kapanacağı, var olanı ya da iktidarı korumanın temel kaygı olacağı tarihten bellidir. Aile ve hanedanla özdeşleşen Ortadoğu'daki iktidarlar, devleti hanedan ve aile çıkarlarını korumanın aracı haline getirmişlerdir. Bunun ötesinde farklı bir yaklaşım ve arayışa da girmezler. Ülkenin yıkılması, toplumun yok olması, yüzbinlerce insanın ölmesi pahasına da olsa, değişmemeyi, statükoyu korumayı, gücü, iktidarı elinde bulundurmayı esaslı bir yaklaşım olarak sürdürürler. Bugünkü Ortadoğu devletlerinde yaşananlara bakıldığında iktidarın tanrıyla özdeş bir mantık ve yaklaşımla

Dinsel ideolojilerin devrimci özelliklerinden uzaklaşmaları, devleti elinde bulunduranların iktidar aracına dönüşmeleri, felsefi tartışmaların son bulması, içe büzülme ve aklın yok sayılması ya da doğmalara yenik düşmesi, dogmatizmin kemikleşmesine neden olmuştur.

ele alındığı ve dolayısıyla terk edilmek istenmediğini sonucu rahatlıkla çıkarılabilir. Dünyanın hiçbir yerindeki iktidarın mutlaklığı yaklaşımı Ortadoğu'daki kadar ve değişmez değildir.

Statükoyu korumak bu devletler nezdinde çizgisel bir özellik kazanmaktadır. Reel sosyalizmin çözülmesiyle birlikte kutuplu dünyanın varlığının son bulması, kapitalist modernitenin hegemonik yapısı açısından dünyanın yeniden yapılandırılması kaçınılmaz olarak gündemleşmiştir. Bu amaçla geliştirilen Yeni Dünya Düzeni, dünyann diğer alanlarında çok rahat bir biçimde işlerlik kazanmasına rağmen, Ortadoğu'da düzeni oturtmak bir yana, tam bir düzensizlik ve kaosa neden olabilmiştir. Ardından gündemleştirilen ve halen devam etse bile, Büyük Ortadoğu Projesi de aynı akıbete uğramaktan kurtulamamıştır. Geliştirilen veya geliştirilecek olan hiçbir projenin çok rahat hayat bulma şansı yoktur. Bunun nedeni, toplumsal ve kültürel farklılıklardan hareketle, geliştirilen projelerin toplum tarafından benimsenmemesi, "medeniyet farklılığı", iktidar ve devlet algısındaki mutlaklık kadar, despotik devletlerin değişime, demokratik gelişmeye karşı ayak diremesi, kendi iktidarlarını koruma çabasıdır. Yani, bölgenin "aşı" kabul etmemesinin, tarihsel geçmişi ve arka planı olan çizgisel bir yaklaşımdan kaynağını almaktadır.

Dinsel ideoloji küresel hegemon güçler tarafından sosyalist mücadele ve toplumsal gelişmelere karşı kullanılmak kadar, bölge devletlerinin de en çok ve etkili kullandıkları temel araçları olmuştur. Mezhepsel farklılıklar ve karşıtlıklar devletler arasındaki ilişkilerde de en etkili iktidar ve savaş araşları olarak kullanılmışlardır. İran devleti Şialığı devlet dini olarak ilan etmiş ve bölgesel düzeyde hegemonik yayılmanın temel aracı olarak kullanmıştır. Bölge çapında oldukça etkili olduğu da söylenebilir. Son on yıllarda etkinlik kazansa da, Suudi Arabistan'ın Vahabiliği-Selefiliği, Türk devletinin de Sunni mezhebini aynı amaç ve yaklaşımlarla kullandıkları bilinmektedir. Bunların çizgisel karakterdeki yaklaşımlar olduğu açıktır. Küresel hegemonik güçlerin adları değişse de, geliştirdikleri projeleri, "Pentagon'un Yeni Haritası" bu yaklaşımlar karşısında hayat bulmamıştır.

Bölgede bir çizgi gibi görünen mezhepsel farklılıkların ve çatışmaların kendi başlarına gelişmeler olmadıkları, gerek bölgesel ve gerekse de küresel hegemonik güçler tarafından geliştirildikleri ve kullanıldıkları açıktır. Selefi El-Kaide'nin Sovyetler Birliği'ne karşı kullanılmak amacıyla Pentagon tarafından örgütlendirildiği, finanse edildiği, eğitilip donatıldığı kimse için sır değildir. DAİŞ'in de küresel güçler tarafından örgütlendirildiği de yaygınca dillendirilen bir değerlendirmedir. Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar tarafından finanse edildiği ve donatıldığı ve yönlendirildiği, dünya kamuoyunun açıklıkla ve günlük olarak izlediği bir gelişmedir. DAİŞ karşıtı oluşan koalisyon, bu gücün durumunu ve hakkında yapılan değerlendirmeleri değiştirmemektedir. Eğer koalisyon DAİŞ'e karşı harekete geçmiş ise, bunun sebebi, varlık nedeninin dışına çıkması ve kontrol altına alınması gerektiğinden hareketledir. Kuşkusuz ki, bu özelliklerine rağmen, çizgisel anlamda özgünlüklerinin olduğunu da belirtmek gerekir. Tıpkı kapitalist modernitenin ürünü olan ve onlar tarafından yaratılan bölgedeki ulus-devletlerin günümüzde statükoyu korumak temelinde de olsa, kendisini yaratanlara karşı durabilmeleri, ellerinden geleni yapmaları gibi.

Kuşkusuz en nihayetinde devletli sistemi savunan tüm bu güçlerin aynı çizgide birleşmeleri temel doğrulardan biridir. Sovyetler Birliği'ne karşı birlik olma gibi, demokratik toplumu, devletsizliği savunan demokratik konfederalist çizgiye karşı da birlikte hareket ettikleri, edeceklerinden kuşku duyulamaz. Bunun en somut örneği, Rêber APO'nun geliştirdiği Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum paradigmasına karşı tutumlarında da görülebilir. Uluslararası komplo bu çizgi ortaklığının en somut kanıtıdır. Aynı

çizgi ortaklığı günümüzde de Rojava Devrimi'ne karşı yürütülmektedir. DAİŞ'in de bu çizginin projesel aracı olduğu söylenebilir.

Statükoyu koruma, siyasal haritalar çerçevesinde değerlendirildiğinde, ağırlıklı olarak Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletler bağlantılı yaşandığı görülecektir. Parçalı ve egemenlik sağlatan durumu, farklı yaklaşımlara ve karşıtlıklara da sahip olsalar, Kürdistan ve Kürt toplumu sözkonusu olduğunda, bu karşıtlık ve farklılıklar bir çırpıda ortadan kalkmakta, çok rahat çizgisel bütünlük sağlanabilmektedir. Kürdistan'ın parçaları üzerinde hakimiyet sağlayan devletlerin yanısıra, bölgenin adını andığımız diğer büyük ve statükocu devletleri açısından da, Kürdistan'daki statükoyu parçalamaya dönük her gelişmeyi "kırmızı çizgi" olarak değerlendirmektedirler. Bunun nedeni; Kürdistan'da uygulanan katliamcı sömürge statüsünün parçalanması ve ortadan kalkması durumunda, Ortadoğu'nun bütünlüğünün bundan etkilenecek olması ve adeta domino taşlarının devrilmesi gibi, uluslararası dengelerin varettiği iktidar yapılarını da devrilecek olmasıdır. Bunların en başında da, krallık tarzı örgütlenmiş olan, yaklaşımını yukarıda izah etmeye çalıştığımız iktidar ve devlet algı ve anlayışlı ulus-devletler gelmektedir. Topraklarının bir kısmının Arap egemenliği altında bulundurulması da, Arap menşeli bu devletlerin Kürdistan'daki gelişmelere karşıt durmalarında rol oynamaktadır.

Kısaca özetlemek ve değerlendirmek gerekirse, bu çizgilerin hegemonik yaklaşımları farklı da olsa, ideolojik kaynakları aynıdır. Ortak noktalar; sınıflaşmaya dayalı merkezi, devletli uygarlık sisteminin savunulmasıdır. Yaklaşımların farklılığı, çıkarların farklılığından kaynağını almaktadır ki, bu da koşulları oluştuğunda, yelpazenin farklı noktalarında duran bu güçlerin bir çırpıda birleşmelerini sağlamaktadır. Dolayısıyla Ortadoğu'da da olsa, ideolojik kaynakları bir olduğundan, bunları bir çizgi, kapitalist modernitenin tamamlayanları olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır. İkinci çizgi ise, demokratik konfederalizm çizgisidir.

Demokratik Konfederalist Çizginin Karakteri

Sosyalizm, emekçi sınıfların ve halkların sömürülmesine son vermek, eşit, özgür, demokratik ve kollektif bir yaşamı gerçekleştirmek üzere yola çıkan ideolojik-felsefik bir yaklaşımı, dünya görüşünü ifade eder. Eşitlik ve özgürlükten kasıt, alt ve üst toplum ayrılıklarının ortadan kaldırıldığı, kadın ve erkek cinsiyetler arasındaki egemenlik yaklaşımlarına son verildiği, ezen ve ezilen sınıf ve toplum kesimleri arasındaki farklılıkların giderildiği, inançlar arasındaki farklılıkların ortadan kalktığı, her inancın kendisini herhangi bir engelle karşılaşmadan yaşayabildiği, toplumun kendisini gerçekleştirdiği demokratik toplumdur. Reel sosyalizmin bunu gerçekleştirmemiş olması, devlet kapitalizmi temelinde kapitalist moderniteyle bütünleşmiş olması, sosyalizmin özü olan bu gerçekliği ortadan kaldırmamıştır. Her ne kadar reel sosyalizmin çözülmesinden hareketle sosyalizmin öldüğü iddiası kapitalist modernitenin ideologları tarafından dillendirilmiş, sosyalizm inkar edilmiş olsa da, sosyalizmin gerçekliği ortadan kaldırılamamıştır, kaldırılamaz da. Sosyalizm insanın toplumsal gerçekliğinin ifadesidir ve dolayısıyla insanlık var oldukça sosyalizm de var olacaktır. Rêber APO, "Sosyalizmden kuşku duymak, insandan ve onun toplumsal gerçekliğinden kuşku duymaktır" biçimindeki veciz tanıması, sosyalizmin gerçek tanımlanmasıdır. Yine, "Sosyalizmde ısrar, insan olmakta ısrardır" değerlendirmesi de, sosyalizm mücadelesinin asla bitmeyecek, son bumayacak bir mücadele olduğunu bize gösterir. Kısaca belirtecek olursak, reel sosyalizmle birlikte çözülenin sosyalizm olmadığı, sosyalizmin "firavun" tarzı olduğu açıktır.

Rêber APO reel sosyalizmin çözülmesinin en önemli nedeninin, demokratikleşememesi olduğunu değerlendirmiştir. Sosyalizmi demokratik karakteriyle tamamlamak, tüm toplumların, toplumsal

kesimlerin ortak zeminde ve paydada birleşmelerini sağlayacaktır. İnsanlığın eşitlik ve özgürlük hayalleri demokratik sosyalizmin ruhuyla içerlenmiş olan demokratik konfederalizm tarafından gerçekleştirilecektir. Hegemonik sistemin sınıflı ve devletli uygarlık sistemine karşı alternatif tek çizgi, sınıfsız, sömürüsüz, devletsiz, demokratik özgürlükçü demokratik konfederalizm çizgisidir.

Rêber APO paradigmasını Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum olarak tanımladı. Kapitalist modernitenin doğayı ve insanlığı yok oluşa sürüklediği azami kar yasasına karşı, toplumu demokratikleştirecek, doğaya dost ve koruyacak, kadına yaşatılan cinsel kırılmalar temelinde kurulan egemenliği aşacak, özgürlükleri tüm topluma yayacak olan çizgi; Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum paradigmasına rengini ve karakterini veren çizgidir.

Kapitalist modernite sac ayakları olan kapitalizm, endüstriyalizm ve ulus-devletle toplumları parçalayarak üzerinde hegemonik sistemin kurulduğu bir dünya yaratılmıştır. Yaratılan bu dünyanın yol açtığı sonuç; özgürlüklerin yok edildiği veya sadece üst toplum açısından kullanılabilir kılındığı, bir cins olarak kadınlar başta olmak üzere toplumun büyük çoğunluğunun demokrasi ve özgürlüklerden yoksun bırakıldığı, devletlerin ve toplumların karşı karşıya getirilip çatıştırıldığı, doğanın tahrip edilerek SOS verir bir duruma getirildiği bir dünyadır. Bu hegemonik dünyanın alternatif çizgisi, demokratik konfederalizmde ifadesini bulacak olan, demokratik ulus, eko endüstriyel toplum ve demokratik çoklu toplum modelidir.

Bu model sadece parçalanmış, karşıtlaştırılmış, düşman hale getirilmiş Ortadoğu'nun değil, tüm insanlığın demokratikleşme ve özgürleşme sorunlarına çözüm olacaktır. Her toplumsal kesin bu sistem altında kendi kimliği ve kültürüyle, eşit yurttaşlar olarak yaşayabilecektir. Düşmanlık yerini dostluğa, parçalanmışlık yerini bütünleşmeye, kadınlar toplumda sahip oldukları ve hak ettikleri yeri alabilecek, yaşayabileceklerdir. Doğanın kendisi gibi çok renkli, farklılıkların ötelenmediği, bütünlüğü tamamlayan öğeler olarak yerlerini aldıkları toplumsal gerçeklikler yaşanabilecektir. İnsanların ve toplumların doğal gelişimlerinin araçları olan ancak endüstriyalizmin ticari metaları haline getirilenler, kendi doğallığı içerisinde yaşanabilecek, doğa ve insan kucaklaşması ruhuna uygun olarak gerçekleşecektir. Kapitalist modernitenin gelişmesi ve toplum üzerinde hegemon duruma gelmesiyle birlikte insanın doğayla yabancılaşması, dahası karşıt hale gelmesi de son bulacak, doğa insan dostluğu yeniden ve özüne uygun olarak gerçekleşecektir. Demokratik konfederalizmin karakterini ve rengini bu insancıl özelliklerden almaktadır.

Kısaca özetleyecek olursak; insanlık özünde iki farklı ideoloji ve anlayışla karşılaşmıştır. Birincisi; renkleri farklı da olsa, devletli ve sınıflı uygarlığı savunan ideolojiler, ikincisi de; sınıflı ve devletli uygarlığı, insanlığın uzun tarihsel geçmişindeki "ana nehir"den bir sapma olarak değerlendiren ve dolayısıyla devletsiz ve sınıfsız toplumu esas alan ideoloji. Bunun öncülüğünü de, Rêber APO yapmaktadır. Demokratik konfederalizm çatısı altında birliğini yaratan Kürdistani halklar Ortadoğu'nun konfederal birliğine, Ortadoğu'nun konfederal birliği de, kıtasal ve küresel konfederal birliklerin yolunu açacak, insanlığın "Altın Çağ" arayışları, ütopik bir arayış olmaktan çıkaracak, etekemiğe büründürecektir. O zaman demokrasi kesintisiz, doğrudan ve radikal uygulanmasına kavuşacak, özgürlükler derinliğine yaşanmaya başlanacaktır.

İSİS'İN YÜZÜNDEKİ ÖRTÜYÜ KALDIRMAK İÇİN

"Bir şey ancak kaybedildiği yerde bulunabilir. İnsan türünde büyük yaşam volkanı Toros-Zağros eteklerinde, Dicle-Fırat vadilerinde patladı. Büyüleyici yaşam burada doğdu; Kürdistan'da Jin û Jiyan (kadın ve yaşam) olarak gerçekleşti. Bin yıllar içinde yaşam bu sefer hiyerarşi ve devlet iktidarlarında Jin û Jiyan somutunda aynı mekânlarda kaybedildi"

Rêber Apo

Ortadoğu gerçeğinde hakikatin dili farklıdır. Mücadelenin, yaşamın dili nev-i şahsına münhasırdır. Burada mücadele etmek, hakikate varmak ve özüne uygun bir sistem yaratmak çok büyük sınavların sonucunda gerçekleşir. Bu sırra da ancak kişi kendisi ulaşabilir. Bu yönlü mitolojide anlatılan hikâyeler gerçeğe daha yakındır. Örneğin bu sınavlar içinde İsis tapınağı ile ilgili verilen misal dikkat çekicidir. Dizlerinde kapalı bir kitap bulunan ve yüzü örtülü olan İsis heykelinin altında yazılı olan "Yüzümdeki örtüyü hiçbir ölümlü kaldıramadı" belirlemesi çarpıcıdır. Bu aynı zamanda tarihin dışına itilen kadının durumunu da anlatmaktadır. Ve ölümsüzlük arayışını anlatan bir sınava da işaret etmektedir. Arayış içinde olan ruhun İsis'in yüzündeki örtüyü kaldırması her şeyden önce sınavın bütün zorluklarına katlanması ile mümkün olacaktır. Bilimin gücüne inanan ve özgürlük inancına dayanan ruhların hakikatin sırrına erişeceklerine dair olan inanış bu yönüyle anlamlıdır.

Bu nedenle insan olma sınavında göğün yedinci katında bulunan ve ölümsüzlük yeri olarak tanımlanan Zuhal Yıldızı'na ulaşmak Ortadoğu'ya has bir arayışı anlatır. Evrensel aklın bütün gizini taşıyan Zuhal yıldızı ölümsüzlüğü temsil eder. Işık ile bütünleşmiş olan ruhlar oradan koparak dünyaya doğru düşer. Buradaki düşüş aslında bir sınavı anlatır. Düşüş dünyaya inildikçe büyük ışıktan karanlığa doğrudur. Işık ruh, karanlık maddedir. Ruh kısa bir sınama için yeryüzüne inip maddeyle birleşir ancak maddeye boyun eğmez. Ruhun maddeye boyun eğmesi ona yenilmesi demektir. Bu da sonsuz olarak yok olması demektir. Şayet sınav kazanılmaz-

www.arsivakurdi.org

sa ışık sönecek ve ruh karanlıkta kalacaktır. Ruh da ışıksız kalınca karanlığın içinde eriyip tükenecektir. İşte bu nedenle kozmik boşluk; inen çıkan ve arada eriyip tükenen sayısız ruhla doludur. Sınavı kazanan ruhlar ise yedi kat göğe başarıyla yükselip geldikleri yere döner ve böylece de ölümsüzlüğe kavuşurlar. Hakikati öğrenirler. Kök ve kaynak ile birleşir bir bütün olurlar.

Madde ile olan mücadelesinde ona boyun eğmeyen ve hakikat arayışına çıkmayı başaran ruh, ilk basamak olarak düşünce dehasını gerçekleştirir. Düşünce ile hayatı ve ölümü düzenler. Düşüncede sağlanan bütünlük toplumsallaşmanın zeminlerinin sağlam olmasını sağlar. İkinci basamak soyluluk dehası olarak tanımlanır. Bu kata çıkmayı başaran ruhlar asaletlerini kanıtlamış olurlar. Üçüncü basamakta bulunan Zühre yıldızı aşk dehasıdır. Burada özlü sevgiye ulaşmanın toplumsallaşma ile sağlanacağı anlatılır. Güneşin egemenliği altında olan dördüncü kat ise güzellik dehasıdır. Başarılı ruhlar ölümsüzlüğe yükselebilmek için böylesi bir tüm güzellikten geçerler. Adaletin dehası olan beşinci kat doğa ve tüm canlılar arasında olan bütünlüğü ve uyumu ifade eder. Altıncı kat da bilimin dehasıdır. Bunu elinde bulundurmak büyük gücün asasını elinde bulundurmak anlamına gelir. Ölümsüzlüğe kavuşulan ve tümel aklın tüm sırrını saklayan Zuhal yıldızının katı ise son kattır. Ve ulaşılması gereken hedeftir. Bu temelde madde ile olan mücadelede ruhları ölümsüzlüğe götüren irade ve acı ile aydınlık bir bilinç elde edilir. Bu bilince kavuşabilmek için yükselmeyi istemek yeterlidir. Yükselen ruh, aydınlık bilincine dayanarak, tüm güzellik, tüm güç, tüm akıl olacaktır. Bu ise ölümsüzlüktür.

İşte ölümsüzlüğün sırrına erme arayışı bir yandan İsis'in "yüzümdeki örtüyü hiçbir ölümlü kaldıramadı" şeklindeki isyanıyla bağlantılı Zuhal yıldızına ulaşma ile sembolleştirilirken diğer yandan Gılgameş Destanı'nda uygarlık güçlerine yenilme şeklinde dile gelir. Rêber Apo bu konuda, "Ortadoğu kültürü insanlığa cennet ve cehennem ütopyasını armağan etmiş, ilk yazılı destan olan Gılgameş Destanı'yla binlerce yıl öncesinden beri ölümsüzlük otunu hep aramış bir kültürdür. Anlıyorum ki, özgür kadınla gerçekleşebilecek yaşamı iktidar hastalığıyla kaybetmiş olan Gılgameş nesli, hep peşinde olduğu bu yaşamı sadece ölümsüzlük biçiminde değil, gerçek yaşam süreci içinde de bulamayacaktır" demektedir. Gılgameş ile iktidara bulaşan bu arayış bugün ulus-devlet anlayışı temelinde en üst noktaya gelmiştir. Ama Zuhal yıldızına ulaşma şeklinde Ortadoğu'da süren hakikat arayışı ve bu temelde geçilen sınavlar Reber Apo'nun öncülüğünde kadın özgürlük mücadelemizde sürmektedir. Ve mücadelemiz ölümsüzlüğü Demokratik Modernite sistemini kurarak tüm insanlığa sunmaktadır.

Madde ile olan mücadelesinde ona boyun eğmeyen ve hakikat arayışına çıkmayı başaran ruh, ilk basamak olarak düşünce dehasını gerçekleştirir. Düşünce ile hayatı ve ölümü düzenler. Düşüncede sağlanan bütünlük toplumsallaşmanın zeminlerinin sağlam olmasını sağlar

Bu anlamda hakikate giden yolda kadınların mücadelesi belirleyicidir. Bu aynı zamanda Ortadoğu'nun demokratik dönüşümünün ve demokratik uygarlık güçlerinin sistemini yaratmanın da anahtarıdır. Çünkü kadınların hakikat arayışı, özgür yaşam ütopyası kendine has bir diyalektiğe sahiptir. Kadınlar önce düş kurar, ütopyalarını yaratır. Kurduğu düşün

gerçek olması için düşünür. Yollara düşer. Aşılması güç engelleri aşar, büyük badireler atlatır. Ama öyle bir eşiğe gelir ki düşer. Sonra yeniden kalkar. Düş kurar, düşünür, yollara düşer ve yine düşer. Günümüze kadar varlığını sürdüren değerlerin yaratıcısı olan ana tanrıça kültür Marduk ile olan mücadelesinde bunu yaşar. Laat, Menaat ve Uzza kültürünü canlı kılmak isteyen Hatice, Fatma ve Ayşe'nin inancında bu direnişin kalıntıları vardır. Semiramis'in bahçelerinde, Zenubyan'ın tutkusunda, Nefertiti'nin hırsında, Mariam'ın çelişkisinde, Magdelena'nın arayışında, cadı avlarında, dokuma tezgâhlarının başında bunu yaşar. Ancak hiç pes etmez. Çünkü insanlığın bütün demokratik değerlerini yaratan, hala insanlığın manevi ve maddi dünyasına yön veren esas devrimin sahibidir ve içten içe kendine güven veren de bu köklü kültürdür.

Tarihin başlangıcında gerçekleştirdiği bu devrimin izdüşümleri hala hayatın her alanında capcanlıdır. Onlardan güç almaktadır. Kurduğu düşün üzerine hayatı inşa eden kadının, tarih sayfalarında izleri kaybedilse de ayakta kalmayı başarmıştır. Tüm zaman aralıklarından ince ince günümüze bir yeraltı nehri misali akan öz değerlerimizi temsil etmektedir. Anlamını yitirmiş kayıtlara tenezzül etmeden kendi zamanını yaratma arayışını sürekli sürdürmüştür. Hakikatin oluşunu anlatan zamanda kadınların izlerini aramak bu nedenle çok anlamlıdır. Çünkü bu arayışın içinde insanlığın kaybedilen hakikati saklıdır. Bu arayışın içinde hayatın kendisi vardır. Belki bu söylemler soyut gelebilir. Ama hayatın kendine ait bir dili olduğunu en iyi kadınlar bilir. "Su akar yatağını bulur" sözünün anlamını en iyi kadınlar hisseder. "Kaybedileni kaybedilen yerde arama ve bulma ilkesini" doğrularcasına Ortadoğu'da Kürt halkı şahsında "Jin jiyan azadi" ile bu anlamı ifşa eder. Hayata kurdukları düşleri, ütopyaları gerçekleştirme iradesi ile tutunan ve hayatın kendisi olan kadınlar en çok bu bağın sırrına erişmek için mücadele eder.

"Hakikati buldukça yaşayacaksın"

"Büyük özgür yaşam ütopyası olanlar için, arandığında bölgede örneği çok olan bir yaşam tarzı şartı vardır. O da şudur: Toplumsallığın mümkün kıldığı hakikat için yaşayacaksın. Hakikati buldukça yaşayacaksın. Hakikati yaydıkça ahlâkî ve politik toplumu kuracaksın. Bunun için karşına çıkan iç ve dış engellerle doğru mücadele edeceksin. Ortadoğu'da Bilgelik Akademisi hep böyle söyler. Bu söylemle özgürleşen yaşam iradesi hep böyle yapar!"

Reber Apo…

Ortadoğu'ya dair her söylemin mutlaka kadın dilinin izlerini taşıyan kozmik, felsefi ve sosyolojik bir yanı vardır. Evrensel aklın esrarını taşıyan bu söylemlerde köklü bir tarih yatmaktadır

Nitekim Ortadoğu'ya dair her söylemin mutlaka kadın dilinin izlerini taşıyan kozmik, felsefi ve sosyolojik bir yanı vardır. Evrensel aklın esrarını taşıyan bu söylemlerde köklü bir tarih yatmaktadır. Ve insanlığın ana değerlerini anlatan bir ana damar akmaktadır. Çünkü Ortadoğu'da kadının gizini taşıyan zamanın izleri kendine hastır. Bu nedenle Ortadoğu'da hakikat arayışı aynı zamanda kadınların etkin olduğu doğal topluma özlemi ifade eden sayısız mitolojik, felsefi, sosyolojik anlamı kendi içinde barındırmaktadır. Hakikatin dili de bununla bağlantılı olarak farklıdır, orijinaldir. Ortadoğu'nun demokratik dönüşümünde kadının rolü de son yüzyıllar da gelişen geleneksel, modernist ve feminist akımlarla ve hareketlerle tek başına açıklanamayacak ve çözümlenemeyecek

kadar kendine hastır. Hakiki bir yaklaşımı, yöntemi gerektirmektedir. Çünkü hakikat arayışı bütünlüklü bir yaklaşım ile mümkündür. Felsefi bir bakış da bütünlüklü bir yaklaşım ile bağlantılıdır.

Ortadoğu tarihinde felsefi düşüncenin temellerini atan bilgeler genelde insanın sadece akıl yoluyla hakikate ulaşamayacağını söyler. Akıl her zaman hakikatten yana olmadığı gibi iyi sonuçlar doğurması da mümkün değildir. Nitekim sezgiyi, iç görüyü ve gönül gözüyle dünyaya bakmayı tümüyle öteleyen hiyerarşik devletçi zihniyetin insanlığa ve evrene yaşattıkları salt akıl ile gerçeğe varılamayacağının en temel göstergesidir. Hakikatin ilmine ulaşabilmek için her şeyden önce duygusal zekâ ile analitik zekânın bütünlüğüne ihtiyaç vardır. Yani beyin ile yürek arasında kurulacak olan köprü aynı zamanda sezgiyi, ilhamı, gönül gözünü açan ve hayatın dilini anlamayı mümkün kılan bir yöntemdir. Sezgi ve ilham yolu ile hakikati keşfeden insan gönlünü açık ve temiz tuttuğu müddetçe anlam âlemine girer ve aydınlığa ulaşır. Burada sezgiye eşlik eden akıl gücü, aklı besleyen gönül gözü birbiriyle simbiyotik bir ilişki içindedir. Sezgisel düşünme ile rasyonel düşünme birbirini tamamlayan iki önemli yöntemdir. Bu anlamda varlığı anlamak için onu hissetmek, gönül gözüyle bakmasını bilmek derinlikli bir hakikat keşfini sağlar.

Özgür yaşam ütopyası olan ve bunun mücadelesini veren kadınlar olarak jineoloji ile hakikatin keşfinde bilgelik sınırlarında bir düşünce-duygu birlikteliğini sağlamak çok önemlidir. Hakikatin bilgisine ulaşmak böylesi bir aydınlanma ile mümkündür. Jineoloji bir kadın devrimi ile yaşamı yeniden kadın eksenli kurmanın bilimidir. Jineoloji ile sağlanacak böylesi bir ruhsal ve düşünsel yoğunlaşma aynı zamanda sezgisel yöntemin belirleyici olduğu ruhsal ve bedensel arınma anlamına gelmektedir. Ruhsal ve düşünsel bütünlüğünü sağlayan insan bu yöntemi en iyi kullanan olacaktır. Dış gözlem ve deneyin mutlaka bir etkisi vardır. Ama yeterli değildir. Hem akıl hem sezgi yolunu bilgide bütünleştirmek hakikat arayışında ve kadın devriminde belirleyici bir öneme sahiptir.

Salt akıl yoluyla hakikate ulaşma iddiası beş bin yıllık erkek egemen sistemin bilimi olan pozitivizmin temel yaklaşımıdır. Pozitivizm sadece dışsal olanla ilgilenir. İçsel olanı görmezden gelir. Metafiziği, maneviyatı, tasavvufi söylemi bilim dışı görür. Bu nedenle de kaba materyalisttir. Moralden, ahlaktan, inançtan yoksundur. Ancak insanın hem fizik hem de metafizik bir varlık olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda pozitivist anlayışın ne kadar hakikatin uzağında olduğu daha net anlaşılır. Yine devletçi sisteme hizmet eden Platon ve Aristo'nun felsefeyi gerçek özünden ne kadar uzaklaştırdığı daha iyi görülür. Nitekim Aristo felsefeyi rasyonel bir kalıp içine sokarak perspektifini sınırlarken Platon idealar dünyası ile nesneler dünyası arasında keskin ayrımlar koymuş ardı sıra gelen ve geneli erkek olan filozoflar bu ayrımın dışında bir arayışın içinde pek olmamıştır.

Bu anlamda insanda dile gelen evreni anlamak için felsefi bir derinleşme şarttır. Bilimsel olarak insanın evrenin özeti olduğuna dair olan tespitler aslında Ortadoğu kökenli bir çok felsefi arayışta da vardır. Zerdüşt'ten Mani'ye, Terzi Hermes'ten Hallac-ı Mansur'a Ortadoğu bilgelerinin felsefesinin temelinde de bu anlayış yatmaktadır. Rêber Apo bu felsefenin kadın eksenli tarım-köy toplumundan beslendiğini çok net dile getirmektedir. Yine kuantum fiziğinin 'mikro kozmos' olarak tanımladığı insan evreni Rêber Apo'nun deyimiyle 'ikinci doğa' tanımlaması önemlidir. Evrende aranan her şeyin insanda bulunabileceğini anlatmaktadır. 'Kendini Bil!' ilkesi bu nedenle çok anlamlıdır. Çünkü evreni kaba bir madde yığını olarak değil de canlı bir organizma olarak görmektedir. Yaşamı kuran ve yaşam ile doğal bir bağı olan kadınların tarım-köy devrimi temelinde öncülük ettiği doğal toplumda var olan animizm bu anlayışın temelidir. Her şeyin

canlı ve kutsal olduğunu bilmek hakikatin kendisine varmanın temel yollarından biridir. Her şeyi canlı ve birbiriyle bağlantılı görmek bu düşünüşün yöntemidir. Bu görüşte doğanın tüm bileşenleri 'bir'dir, birliktedir. Kuantumun bugün kanıtladığı temel olgu da bu temel birlik ilkesidir. Yani her şeyin tüm çeşitliliğine rağmen özünde 'bir' olduğu, 'bir'i oluşturduğu kanıtlanmaktadır.

Doğanın canlı olduğu, hayatın kendine ait bir dilinin olduğu gerçeği kadın eksenli gelişen neolitik devrimin yaşandığı doğal toplumda olduğu gibi bugün bilimin zirvesi kabul edilen kuantum düşünce tarzında da kabul edilmektedir. Geçmiş deneyimin hakikate daha yakın olduğu bu yönüyle de her geçen gün daha fazla ispatlanmaktadır. Doğal olarak başta kadınlar olmak üzere hakikatin izinde olan arayıcıların her şeyden önce bu düşünme tarzı ile hayata yaklaşmaları belirleyici önemdedir.

Doğanın canlı olduğu, hayatın kendine ait bir dilinin olduğu gerçeği kadın eksenli gelişen neolitik devrimin yaşandığı doğal toplumda olduğu gibi bugün bilimin zirvesi kabul edilen kuantum düşünce tarzında da kabul edilmektedir. Geçmiş deneyimin hakikate daha yakın olduğu bu yönüyle de her geçen gün daha fazla ispatlanmaktadır.

Toplumsal dokuya uygun mücadele…

Ortadoğu gerçeğine uygun bir şekilde hakikat savaşı vermek ve bu bütünsellik içinde yaşam tarzını düzenlemek için her şeyden önce yukarda belirttiğimiz temelde kadın eksenli düşünme tarzı ile hayata yaklaşmayı bilmek gerekiyor. Tarihsel ve toplumsal anlamda kökleriyle buluşmaya ihtiyacı olan Ortadoğu'da son yüzyıllarda kurulan entelektüel hegemonyayı kırmak ancak böylesi bir derinleşme ile mümkündür. Bu nedenle Ortadoğu kültürünün toplumsal kodlarını ve direniş geleneğini iyi okumak gerekiyor. Bugün gerici sistemlerin en fazla yöneldiği Ortadoğu'da gerçek bir demokratik dönüşümün sağlanması da Ortadoğu'nun gerçeğine uygun bir hakikat savaşının içinde olma ve bu bütünsellik içinde yaşam tarzını düzenleme ile mümkündür. Nitekim Ortadoğu'da var olan sol, feminist, çevresel ve kültürel hareketlerin her şeyden önce kapitalist sistemin ideolojik hegemonyasından ve yaşam tarzından kurtulması gerekmektedir. Çünkü kendi hakikatinden ve köklerinden uzak bir şekilde mücadele yürüten bu hareketler farkında olarak ya da olmayarak kapitalist moderniteye hizmet etmektedirler.

Örneğin Ortadoğu'da kadın hareketinin doğuşunu 19. Yüzyılda başlayan modernleşme hareketlerine ve 20. Yüzyılda emperyal güçlere karşı Filistin, Irak ve Mısır'da verilen ulusal kurtuluş mücadelelerine dayandırmak genel hegemonik bir yaklaşımdır. Hatta modernist erkeklerin kadınların toplumsal yaşamdaki geleneksel rolleri dışındaki rolleri üstlenmelerini istemeleri ile başlamıştır. Çünkü modernist erkekler bölgenin batılılaşması yönünde kadınların rol üstlenmelerini önemli bir basamak olarak görmüştür. Bu bile kendi başına kadının bir nesne olarak ele alındığını açıklamaya yeterlidir. Yine kadın eksenli yaşamı ve mücadelesini tarım-köy devrimini gerçekleştiren ve tanrıça kültürünü temsil eden köklerinden kopuk bir şekilde ele almaları yüzeysel yaklaşımla-

www.arsivakurdi.org

rın bir diğer boyutudur.

Bu yüzeysel yaklaşımın en bariz akademik belirlemeleri ise Ortadoğu'da kadın hareketinin 20. Yüzyılda yaşadığı değişim sürecini hem bölgesel hem de küresel dinamiklerin etkisi altında üç dönem içinde ele almaları şeklinde olmaktadır. Bunlar kolonyal dönemde ulusal mücadele çatısı altında şekillenen kadın hareketi; 1950 sonrası devlet güdümündeki kadın hareketi, 1980 sonrası bağımsız kadın örgütlerinin şekillendirdikleri kadın hareketi şeklinde sıralanmaktadır. Kuşkusuz kadınların mücadelesinin bir parçası olarak bu dönemler ele alınabilir. Ama Ortadoğu'da geleneksel, modernist ve feminist yaklaşımların ötesinde bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Yine ulusal kurtuluş mücadelelerine hizmet eden hareketler olarak ele almanın ötesinde yaklaşmak gerekiyor. Batılılaşma temelinde atılan adımlar köklü çözüm yaratmadığı gibi kadınların sorunlarına da çözüm üretmemiştir. Bu yönlü hareketler daha çok sistemin bekçiliğini yapma ya da sisteme toplumu daha fazla entegre etme temelinde rol oynamıştır. Birleşmiş Milletler tarafından Kadın On Yılı'nın ilan edilmesi yine 1995'te yapılan Pekin Konferansı gibi arayışlar kadınların sorunlarını görünür kılmıştır belki ama köklü bir çözüm üretememiştir. Bu nedenle duygusal zekâ ile analitik zekânın bütünlüklü olduğu, sezgi, iç görü ve gönül gözü ile yaşama yaklaşan ve doğayla uyumlu olan kadın eksenli bir zihniyet devrimine ve Ortadoğu'nun toplumsal dokusuna uygun bir mücadele diyalektiğine ihtiyaç vardır.

Neden kadın devrimi?

Tarihi son iki yüzyıl ya da beş bin yıllık zaman dilimiyle sınırlı ele almak demokratik bir toplumsallaşmanın önünde engel olan temel çelişkinin ne olduğuna doğru anlam verememeyi de beraberinde getirmektedir. Özellikle tarih okumalarını beş bin yıllık erkek egemenlikçi sistemin anlayışıyla başlatmak ya da son birkaç yüzyılda Ortadoğu'da yaşanan karmaşadan yola çıkarak tarihi yorumlamak ezbere bir yaklaşım olur. "Şimdi" de yaşanan alt-üst oluşların çözümlenmesi de bu yaklaşımın bir sonucudur. Bu açıdan temel çelişkiyi Hegel'in köle-egemen anlayışının aksine köle kadın-kurnaz erkek çelişkisi üzerine kuran Rêber Apo çelişkiyi bu açıdan çözmenin ve kadın devrimi ile çıkış yapmanın önemine işaret etmektedir. Toplumsallaşmaya kaynaklık eden tarım-köy devrimini gerçekleştiren kadın eksenli değerlerin günümüze kadar sürdüğüne vurgu yapan Rêber Apo Ortadoğu'da gerçek dönüşümün tıpkı tarihin başlangıcındaki gibi bir kadın devrimi ile sağlanacağını belirtmektedir. Çünkü evrensel tarihi sosyolojik ve felsefi bir temelde ele almakta ve insanlığın ilk çelişkisinin ne olduğuna açıklık getirmektedir.

Toplumsallaşmaya kaynaklık eden tarım-köy devrimini gerçekleştiren kadın eksenli değerlerin günümüze kadar sürdüğüne vurgu yapan Rêber Apo Ortadoğu'da gerçek dönüşümün tıpkı tarihin başlangıcındaki gibi bir kadın devrimi ile sağlanacağını belirtmektedir. Çünkü evrensel tarihi sosyolojik ve felsefi bir temelde ele almakta ve insanlığın ilk çelişkisinin ne olduğuna açıklık getirmektedir.

Bu nedenle Ortadoğu'nun demokratik dönüşümünde hakikat arayışını ifade eden kadın mücadelesinin rolü belirleyi-

cidir. Her şeyden önce kadınlar kendini iktidardan azade etmiş bir ruhsal ve düşünsel yapılanmaya daha yakındır. İktidara en az bulaşan kadınlar tarihin ilk sömürgesi, ilk ezilenidir. Büyük kaybetmişlerdir. Rêber Apo'nun dediği gibi "Kaybedileni kaybedilen yerde aramak" ve bunu kadın devrimi ile başarmak anlamlıdır. Aslında büyük alt üst oluşların yaşandığı ve yeni toplumsal yapılanmaların yaratıldığı süreçler için kullanılan devrim kelimesini Rêber Apo daha farklı bir şekilde ele almaktadır ve şöyle demektedir: "Ortadoğu uygarlık tarihini bir yönüyle karşı-devrim tarihi olarak yorumlayabiliriz. Neye karşı karşı-devrim? Uygarlık sisteminden dışlanan tüm toplumsal unsurlara karşı bir karşı-devrim; kadına, gençlere, tarım-köy toplumuna, konar-göçer kabile ve aşiretlere, gizli mezhep ve inanç sahiplerine, köleleştirilenlere karşı karşı-devrim. Uygarlık kendi öz çıkar güçleri için yeni bir düzen veya devrim iken, karşıt güçler için yıkım ve karşı-devrimdir. Benim için devrimin anlamı, uygarlık sisteminin sürekli alan ve uygulamasını daralttığı ahlâkî-politik ve demokratik toplumun yeniden ve daha geliştirilmiş olarak bu niteliklerini kazanmasıdır" demektedir.

Bu temelde hiyerarşik devletçi düzenin kadın başta olmak üzere birçok kesim üzerinde kurduğu erkek egemenliğini yıkmak tarihi önemdedir. Cinsiyetçilik başta olmak üzere milliyetçilik, dincilik ve bilimcilik temelinde kendini kurumlaştıran bu sisteme karşı kadının öz değerleri ile buluşmasını sağlayan bir devrim süreci gereklidir. İktidar üreten ve ulus-devlete hizmet eden cinsiyetçi ideolojiyi kırmak kadın devrimi ile mümkündür. Son yıllarda başta El Kaide olmak üzere birçok örgüt eli ile sistemli bir şekilde üretilen kadın düşmanlığı şimdi İŞİD ve Boko Haram eliyle beslenmektedir. Bu kadın düşmanı örgütlerin beslendiği temel ideolojik yapılanmanın kapitalist modernitenin ta kendisi olduğunu bilmek önemlidir. Kelime anlamı itibariyle bile tecavüz ve köleleştirme anlamına gelen devlet olgusunu doğru çözümlemek belirleyicidir. Kadının Ortadoğu'da gerçekleştireceği bir devrim tüm toplumun kurtuluşunun da anahtarıdır. Nitekim cinsiyetçi anlayış ile insan aslında kendi doğasından ciddi bir kopuşu yaşamaya başlamıştır. Kadın bedeni ve emeği üzerinde süren baskı gözler önünde olduğu halde bunun üstünün örtülmesi cinsiyetçi tarih ve toplum anlayışı ile çok usta bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Ortadoğu da kadın devrimi olmazsa olmazdır. Çünkü var olan sistem reforme edilme şansını artık kaybetmiştir. Tüm toplumsal alanlarda kadınların bilinçlenmesi temelinde gelişecek bir kadın devrimi aynı zamanda toplumsal bir devrim olacaktır

Ortadoğu da kadın devrimi olmazsa olmazdır. Çünkü var olan sistem reforme edilme şansını artık kaybetmiştir. Tüm toplumsal alanlarda kadınların bilinçlenmesi temelinde gelişecek bir kadın devrimi aynı zamanda toplumsal bir devrim olacaktır. Bu yönüyle kadın devrimi kadın özgürlük mücadelemiz ile en köklü çıkışları yapma potansiyelini taşımaktadır. Cinsiyetçi ideolojiye karşı yıllardır sürekli bir savaş içinde olan kadın özgürlük mücadelemiz aynı zamanda tecavüz kültürüne karşı her an ahlaki ve politik bir savaşım yürütmektedir. İktidar ve sömürüye hizmet eden çocuk doğurma olgusunu bilimsel temellerde ele aldığı gibi bu konuda kendi özgün mekânlarında yarattığı öz örgütlülüğüyle toplumu bilinçlendirme mücadelesini de sürdürmektedir. Hanedanlık ve ailecilik ideolojisini bes-

leyen cinsiyetçi toplumun her hücresine karşı kendi değerlerini yaratmaktadır. Cinsiyetçiliğe onun yol açtığı aşırı nüfus, iktidar ve devletten pay alma hırsına karşı tedbirlerini geliştirmektedir. Demografik ve ekolojik sorunların kaynağında olan cinsiyetçi yaklaşımları aşmanın yöntemlerini yaratmaktadır. Kadınla yaşamın felsefesini kendi özgür mekânlarında yaratmakta bu konuda kadın ordulaşması, partileşmesi, konfederalizmi, toplumsal sözleşme, özgür eş yaşam, kopuş teorisi ve erkeği dönüştürme projesi başta olmak üzere kendi kavramsal, kuramsal ve kurumsal çerçevesini oluşturmaktadır. Hakikate giden yolda güzelliğin, başarının ve soyluluğun yaratılması ve üretilmesinde toplumsallığın oluşturulmasında belirleyici bir yerde durmaktadır.

Cinsiyetçi ideolojinin kadını nefessiz bırakmasına karşı mücadele eden hareketimiz kadınla yaşamın paylaşılmasıyla devrimini gerçekleştirmektedir. Toplumun birçok alanında etkilerini yaşadığımız bu devrimi Önderliğimiz, "Demokratik modernite açıkçası kadın devrimi ve kadın uygarlık çağıdır" şeklinde tanımlamaktadır. Ekonomik toplumun inşasında kadının komünal gücü, ekolojinin ancak kadın duyarlılığıyla toplumla buluşturulacak bir bilim olması, pozitivist bilimciliğin akademik dünyayı, kadınları etkisizleştiren yönüne karşı demokratik modernite temelinde yeni bir sistemi oluşturma gücü, kadın bilinci ile demografik sorunlara karşı durma ve benzeri birçok alanda kadınların yaratacağı sosyal dönüşüm toplumsal hakikate ulaşmada belirleyici olacaktır. Tüm bunların bilimi olan ve sosyal bilimlerde devrimci dönüşüm yaratma iddiası olan jineolojinin böylesi bir anlamı vardır. Sistemin içinde sisteme karşı eski bilgeler düzeyinde bir hakikat savaşçılığı anlamına da gelen jineoloji sisteme karşı sürekli bir eylem içinde olmayı ifade etmektedir. Sadece modernitenin akademik dünyasını eleştirmekle yetinmeyen, bununla birlikte alternatifini de geliştiren yeni akademik birimler oluşturma iddiasındadır. Isis'in yüzündeki örtüyü kaldırmayı; ölümsüzlüğün bir başka adı olan demokratik modernite sistemini inşa ederek gerçekleştirecektir. Hakikat devrimi ile sağlanacak yeni zihniyet ve yaşam tarzı aynı zamanda Ortadoğu kültürünün kendini yenilemesini sağlayacaktır.

Yaşamın tüm alanlarında, kadınların öncülüğünde yürütülen mücadele Ortadoğu'nun demokratik dönüşümünde belirleyicidir. Nitekim bu coğrafyanın dokusuna uygun bir mücadele diyalektiği ekmek ve su kadar gereklidir. Emperyal güçlerin Ortadoğu üzerindeki entelektüel hegemonyası başta olmak üzere bütün alanlardaki egemenliğini ortadan kaldırmak böylesi bir mücadele ile mümkündür. Bütün baskılara rağmen akışını sürdüren demokratik uygarlık güçlerinin tarih boyunca sürdürdükleri direniş ve mücadele geleneğine bağlı kalarak bilimin ışığında hakikat arayışını sürdürmek bu topraklara hastır. Erenlerin, ana kültlerinin, dervişlerin, bilgelerin "bir lokma, bir hırka" felsefesi temelinde yaşamayı bilmedikçe hakikat savaşını vermek zordur. Bu temelde "Ortadoğu'nun yenilenmiş kadın tanrıça bilgeliklerine ulaşma" ihtiyacı vardır. Kadın devrimi "fikri-sözü-eylemi bir olan" kültürü yeniden canlandırmak kadar demokratik modernite uygarlığının temel ilkelerini ve kapitalist modernitenin eleştirisini bu kültüre ekleyerek katkısını sunacak ve tarihsel rolünü oynayacaktır.

PKK ÖNCÜLÜĞÜNDE TÜRKİYE'DEKİ DEMOKRATİK DEVRİM SÜRECİ VE DEVRİM DİNAMİKLERİ

www.arsivakurdi.org

Türkiye'nin temel sorunu demokrasi sorunudur

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana yaşadığı bir demokrasi sorunu vardır. Kurulan yeni Cumhuriyet'in bünyesindeki halkları, inançları, sol ve demokratik çevreleri kendilerini ifade edebilecekleri, örgütleyebilecekleri demokratik hak ve özgürlüklerden mahrum bırakması Türkiye'nin demokratikleşmemesinin temel nedenlerini oluşturmaktadır. Aslında yeni Türkiye ilk meclisteki zengin bileşime ve desteğe dayanarak kurulmuştu. Türkiye'yi bütün renkleri ve zenginlikleriyle ifade ediyordu. Demokratik yanı güçlü olan bir meclis olarak oluşmuştu. Ancak İngiliz siyaseti, Yahudi lobilerinin politikaları ve yerli işbirlikçilerin çabalarıyla kısa sürede anti demokratik bir yapılanmaya dönüştürüldü.

Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte Sosyalistler, Kürtler, İslâmcılar ve diğer inanç kesimleri yeni Türkiye'nin siyasal, sosyal, ekonomik yaşamından dışlandılar. İlk meclisin oluşumunda var olan demokratik anlayıştan uzaklaşıldı. İttihat Terakki geleneği, kültürü kısa sürede yeni Cumhuriyet'in siyasal, sosyal, ekonomik yaşamına ağırlığını koydu. Türkiye daha başından itibaren oligarşik-despotik bir Cumhuriyet haline geldi. Bu despotik Cumhuriyete karşı o günden bugüne bedelleri ağır bir demokrasi mücadelesi yürütülmüştür. Özellikle Kürtler ve sosyalistler bu despotik Cumhuriyete karşı itirazlarını başından beri yapmışlardır. Cumhuriyet, ulus devlet zihniyetiyle Kürtleri yok edip tek ulus, tek kültür, tek dil ve tek vatan yaratma projesini çok acımasız yöntemlerle devreye koymuştur. Kürtler, Cumhuriyet'in bu karakterine karşı tepkilerini ortaya koymuşlardır. Gelişen Şeyh Sait isyanı, Şeyh Sait ve arkadaşlarının idam edilmesiyle zalimce bastırılmıştır. Şeyh Sait isyanının bastırılması aynı zamanda bugüne kadar Kürtler üzerinde yürütülen kültürel soykırım politikalarının da başlangıcı olmuştur. Kürtler o günden bugüne soykırıma karşı varlıklarını koruma direnişi içinde olmuşlardır.

Oligarşik Cumhuriyete karşı sosyalistler ve bir bütün olarak sol demokratlar da başından beri bir demokrasi ve özgürlük mücadelesi içinde olmuşlardır. Mustafa

Suphi ve arkadaşlarına yapılan komplo, Cumhuriyet'in sol güçleri tasfiye hareketinin başlangıcını oluşturmuştur. Cumhuriyet sosyalistlere, sol demokratlara karşı da sürekli bir tasfiye politikası yürütmüştür. Nato'ya girişle birlikte sol kesim üzerinde tam bir faşizm uygulanmıştır. Kürtler üzerinde uygulanan zulmün bir benzeri sol güçler üzerinde gerçekleşmiştir. Sol demokratlar buna karşı ağır bedeller ödeyerek direnmişlerdir. Devlet, Kürtlerin ve sol demokratların direnişlerini her zaman zorla bastırmıştır.

1923 yılında kurulan Cumhuriyet Halk Partisi, İkinci Dünya Savaşının sonuna kadar tek parti iktidarı olarak iktidarını sürdürdü. Atatürk döneminde çok partili hayata geçme denemeleri olmuşsa da sonuç alamamıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan Demokrat Parti ile çok partili hayata geçilmeye başlanmıştır. Ancak çok partili hayata geçilmesi Türkiye'nin demokratikleştiği anlamına gelmiyordu. Değişik adlar altında günümüze kadar gelen partilerin hemen hepsi sağıyla soluyla devlet odaklı olmaktan kurtulamamıştır. Çünkü Türkiye'de demokrasi çok zayıf, devlet ise çok güçlüdür. Devlet odaklı olmaktan kurtulamayan bir siyaset gerçeği hâkimdir. Partiler toplumun siyasal, sosyal, ekonomik vb. sorunlarını çözerek toplumu demokratikleştirip, devletin alanını daraltması gerekirken devletin uzantısı olmaktan kurtulamamışlardır. Zaten yaşanan askeri darbelerle de devlet daha fazla güçlendirilerek toplum nefes alamaz hale getirilmiştir. Bu darbelerle Türkiye zayıf demokrasiden de giderek uzaklaşarak faşist bir yapılanmaya dönüşmüştür.

PKK'yi ortaya çıkaran koşullar Türkiye'nin tarihinde saklıdır. Bu tarih ki Kürtleri fiziki ve kültürel katliamlarla yok etmeyi amaçlamıştır. Yaklaşık bin yıldır kurulan Kürt-Türk ilişkilerine-ittifaklarına ve en son Cumhuriyet'in kuruluşunda Kürtlerin kuruculuk rolüne rağmen, dayatılan soykırım gerçeği olmuştur. Bu soykırım gerçeği 1970'li yıllarda PKK'yi açığa çıkarmıştır.

Dünya'da gelişen 1968 devrimci gençlik hareketleri emperyalist sisteme karşı gelişirken, diğer yandan soldaki statükoculuğun ve sol muhalefetin temelden bir sorgulanışı olarak da açığa çıkmıştır. Çünkü sol zihniyet ve politikaları gelişmelerin önünde engel olarak duruyordu. Bu devrimci gençlik hareketleri Türkiye gençliğini de etkilemiştir. Emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine karşı olan bu hareketler Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya gibi önderleri açığa çıkarmıştır. Bu önderler Kürt halkına dayatılan inkar ve imha politikalarına karşı kendi koşulları içerisinde devrimci bir yaklaşım göstermişlerdir. Bu konuda sessiz kalmayı halkların devrimci enternasyonalizmine, adalet, eşitlik ve özgürlük anlayışına ters bulmuşlardır. Kürt sorununa özgü, ayrı strateji, taktik arayışları ve anlayışları söz konusu olmamıştır. Bu biçimde ele alabilecek teorik derinliğe, ideolojik bakış açısına da sahip değillerdi. Ancak Kürt sorununu, gerçekleştirmeyi tasarladıkları demokratik devrimin hedeflerinden biri olarak ele almışlardır. Halkların demokratik temelde kurulacak birlikte yaşam gerçeğini büyük bir inançla sahiplenmişlerdir. Zaten Kürt sorunu konusunda dile getirdikleri düşünceler bunu ortaya koymaktadır. Mahir Çayan'ın "Kürt sorunu gerçektir, inkar edilemez.", Deniz'lerin

Yaklaşık bin yıldır kurulan Kürt-Türk ilişkilerine-ittifaklarına ve en son Cumhuriyet'in kuruluşunda Kürtlerin kuruculuk rolüne rağmen, dayatılan soykırım gerçeği olmuştur. Bu soykırım gerçeği 1970'li yıllarda PKK'yi açığa çıkarmıştır.

"Yaşasın Türk ve Kürt Halklarının Birliği" ve İbrahim Kaypakkaya'nın "Kürtler de bir ulustur ve kendi kaderini belirleme hakkı vardır." biçimindeki ifadeleri bu konudaki duyarlılıklarını ortaya koymaktadır. Zaten Önder Apo'da Mahir Çayan'ın Kürt sorununa yaklaşımından etkilenerek daha fazla sol düşüncelere sempati duymaya başlamıştır.

PKK, Önder Apo şahsında Türkiye devrimci gençlik hareketi içinde mayalanarak yaşam bulmuştur. Mayalandığı gerçeklik özünü ifade etmektedir. Bu öz halkların demokratik, eşit ve özgür temelde bir arada yaşamasıdır. Hareketin ilk önder kadrolarından Haki Karer, Kemal Pir ve Duran Kalkan'ın Türk olması da bunu ifade etmektedir. Kürdistan halkının özgürlüğünde Türkiye halkının özgürlüğünü görmeleriyle bağlantılıdır. Kürdistan halkının özgürlüğüyle Türkiye halkının özgürlüğünün etle tırnak gibi iç içe olduğunun farkındadırlar. PKK, başından beri salt Kürtlerin hareketi olma özelliğini taşımamıştır. PKK'nin yürüttüğü mücadele bu gerçeklikle bağlantılıdır. PKK; Kürt, Türk ve diğer halkların birlikte örgütlenmesine yönelmiş ve böylece ortak örgütlenmeyi pratikte uygulamış tek Kürdistani harekettir. Kürdistan halkı adına ayrı bir örgütlenmeye gitmesi bu özden uzaklaşıldığı anlamına gelmemekte tersine Kürt sorunu gibi Türkiye'nin temel bir demokrasi sorununu daha görünür kılması anlamına gelmektedir. PKK'nin öncülüğünde gelişen direniş Türkiye rejiminin anti demokratik karakterini gözler önüne sermiştir.

1970'ler dünyasının sınıfsal, ulusal sorunlarının çözüm dili reel sosyalizmdi. PKK'de zamanın dili olan devletçi sosyalizmle Kürt sorununa çözüm bulmaya çalışmıştır. Doğru olan ve olması gerekende budur. Yoksa Türk devletinin tek dil, tek kültür, tek ulus yaratma politikalarına dayalı olarak Türkleşmeyi Kürdistan'a yayma ve Kürtleri ulusal olarak yok etme gerçeği karşısında sessiz kalmak olamayacağı açıktır. Önemli olan sosyalizmin özüne ters düşmemek ve bu yönüyle paradigmadaki yanlış ve eksik yanları aşarak toplumsal gerçekliğe dayalı teorik derinliği ve ideolojik doğrultuyu yakalayabilmektir. Yoksa halklar adına kararlar alarak, halkların kendi geleceği konusunda söz söylemesine ve karar almasına karşı çıkmak ancak ulus devlet zihniyetinin yarattığı milliyetçilik mikrobuyla açıklanabilir. Zaten Türkiye devletinin en büyük fobisi olan "Kürdistan" gerçeği de buna dayanmaktadır. Demokratik zihniyete sahip olmayan, demokrasi kültürünü bilmeyen ve yaşamayan bir devletten başka bir şey beklemek de abes olur. Yapılacak olan demokratik zihniyete ve kültüre açık olması için daha fazla mücadeleyi geliştirmektir. Ama devrimcilerin, sosyalistlerin, demokratların bu tartışmalarda yeri olmayacağı açıktır. Devlet'in ne kadar gereksiz bir araç olduğunu, toplumsal sorunların kaynağı olduğunu en yetkin dile getirenlerden ve devletçi sosyalizmin aşılmasında büyük emeği olanlardan birinin Önder Apo olduğu konuya duyarlı herkes tarafından bilinmektedir.

PKK, Türkiye'nin demokrasi sorunlarını açığa çıkardı

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra yapay sınırlarla dört parçaya ayrılan Kürdistan coğrafyası ve halkı, Kürdistan sorununun çözüm koşullarını zorlaştırırken gelişecek çözümün sadece Kürdistan'la sınırlı olamayacağını da ortaya koymuş oluyordu. Birleşik kaplar misali bir parçadaki çözümün sadece bir parçayla sınırlı kalmayacağı gibi bir bütün bölgeyi etkileyeceği açıktır. Bu anlamda Kürdistan sorunu bir Ortadoğu sorunudur ve çözüm biçimi de bölgeseldir. Bu hem coğrafya hem halk olarak büyük bölümünün Türkiye'de olmasından dolayı Türkiye açısından daha fazla geçerlidir. Bundan dolayı PKK öncülüğünde yürütülen Kürdistan özgürlük mücadelesi Türkiye'de yaşayan diğer halkların da özgürlük mücadelesi olma anlamına geliyor.

PKK, Kürdistan'da özgürlük mücadelesini başlattığı zaman Kürtlük adına elde tutulabilecek fazla bir şey yoktu. Ne üze-

rinde siyaset yapılacak değerler, ne askeri mücadele yürütebilecek olanaklar vardı. 1925-40 yılları arasında imha politikalarına dayalı olarak yaşanan katliam ve işgallerle, 1940-70 yılları arasında yaşanan inkar ve asimilasyon politikalarıyla kültürel soykırım önemli ölçüde tamamlanmıştı. Kürt halkı öyle bir duruma getirilmişti ki var olma, yok olma sorununu yaşıyordu. Bu kadar ağır imha, inkar, asimilasyon politikaları karşısında silahlı mücadele dışında Kürt varlığını açığa çıkarmanın koşulları yoktu. Bugün zorunlu olmadıkça silahlı mücadele de ısrar etmenin fazla bir anlamı olmadığı gibi o dönemin Kürt ve Kürdistan gerçeğinde silahlı mücadeleden kaçmakta o kadar hakikatin doğasına aykırıydı. Zaten irili ufaklı var olan Kürt örgütlerin gerçeğinde bu yaşanıyordu.

Kürdistan, adına siyaset yapılabilecek bir ülke, halk olmaktan çıkarılmıştı. Kürdistan gerçeğinde yaşanan silahlı mücadele, siyaset yapma olanaklarını ortaya çıkarmıştır. Önce Kürdistan halkının, halk olmaktan kaynaklı kendi gerçeğini sahiplenmesi gerekiyordu. Bunun için de silahlı mücadele dışında başka bir yol bırakılmamıştı. PKK'nin başlattığı silahlı mücadele, Türkiye'nin soykırım politikalarına karşı en kapsamlı direniş olmuştur. PKK ile Kürdistan halkı yeniden doğum sancılarını yaşamaya başlamıştır. Türk devleti askeri gücüne duyduğu büyük güvenle kısa sürede bastıracağını düşünmüştür. Ancak gelişmeler öyle olmadığını göstermiştir.

Kürdistan'da yaşanan bu gelişmelerle bağlantılı olarak 12 Eylül askeri darbesinin koşulları hazırlandı. Yapılan darbeyle hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de devrimciler, sol demokratlar üzerinde korkunç bir terör estirildi. Bu teröre karşı Türkiye solu önemli bir direniş göstermiştir. Bu direnişleri zorla bastırılmıştır. Zindanlara atılmışlar, idam edilmişler ve faili belli cinayetlere uğramışlardır. 12 Eylül'de, görülmedik bir faşist terörle sol demokratların kökü kazınmak istenmiştir. 12 Eylül'den sonra büyük bir güç kaybetseler de bugüne kadar özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelelerini yürütmüşlerdir. Bedelleri ağır olan bu mücadelede Türkiye'de demokrasi ihtiyacının ortaya çıkmasında önemli bir rol oynamışlardır. PKK'de 12 Eylül faşizmine karşı büyük bir direniş göstermiştir. Kürdistan ve Türkiye halkı da bu darbeden payına düşeni alarak baskılara, işkencelere maruz kalmıştır. 12 Eylül sonrası geliştirilen özel savaş yöntemleri baskı ve korkuyla topumu sahte bir yaşamın içerisine çekerken başta gençlik ve kadın olmak üzere toplumsal sorunlara duyarlı kesimleri devrimci yaşam ve mücadeleden uzaklaştırmaya çalışmışlardır.

Önder Apo bir yandan Kürdistan'da silahlı mücadeleyi geliştirme yönünde çalışmalar yürütürken diğer taraftan Türkiye'li sol, devrimci kişiler ve örgütlerle de ittifaklar geliştirme arayışı içine girmiştir. Bu amaçla 1982 yılında Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi adıyla ortak bir cephe hareketi geliştirerek faşizme karşı değişik alanlarda da olsa ortak silahlı eylem direnişi geliştirme amaçlanmıştır.

Kürdistan, adına siyaset yapılabilecek bir ülke, halk olmaktan çıkarılmıştı. Kürdistan gerçeğinde yaşanan silahlı mücadele, siyaset yapma olanaklarını ortaya çıkarmıştır. Önce Kürdistan halkının, halk olmaktan kaynaklı kendi gerçeğini sahiplenmesi gerekiyordu. Bunun için de silahlı mücadele dışında başka bir yol bırakılmamıştı.

www.arsivakurdi.org

Kürdistan Halk Önderi yine bugün bazılarının Beyaz Türkçü, Ergenekoncu olduğu dönemin önde gelen kişilikleriyle de ilişkilenmiştir. 1973'lerden tanıdığı Dev-Yol önderlerinden Taner Akçam, TKEP lideri Teslim Töre, Doğu Perinçek, Yalçın Küçük, Mihri Belli, Mahir Sayın vb. kişilerle ilişkiler kurmasını ve bu ilişkileri ittifaklarla sonuçlandırmasını bilmiştir.

15 Ağustos 1984'ten Önder Apo'nun uluslararası bir komployla esaret altına alınmasına kadar geçen on beş yıllık süreç, ağırlıklı olarak silahlı mücadele süreci olarak gelişirken hem Türkiye'ye yönelik devrimci örgütlenme arayışlarını hem de devletle siyasi çözüm arayışlarının geliştiği bir süreç olmuştur. Silahlı mücadeleyle birlikte PKK, Kürdistan'da giderek güçlenirken 90'lar sonrasında giderek kitleselleşmiştir. PKK'nin yürüttüğü mücadeleyle savaşan halk gerçeğine ulaşılmıştır. 1992 Newroz sürecinde bir ölçüde toplu ayaklanma diye adlandırılabilecek serhildanlar gerçekleşmiş ancak bunda istenen sonuca ulaşılamamıştır. Yakalanan fırsatlar taktik önderliğin hem askeri hem siyasî olarak rolünü oynamamasından dolayı istenilen sonuçların alınmamasına yol açmıştır. 1994-95 sonrası süreç silahlı mücadele de bir tekrar olmaktan öteye gidememiştir. Bu durumda savaşı Türkiye topraklarına yayma ve savaşla Türkiye halkıyla buluşma girişimleri askeri açıdan geliştirilmek istenmiştir. Diğer yandan Türkiye'deki devrimci mücadelenin kendi iç yapılanmalarından ve yaşam tarzından kaynaklı devrimci örgütlenmeye gelmemeleri PKK'yi, Türkiye'de devrimci mücadeleyi geliştirmeye dönük arayışlara itmiştir.

6 Haziran 1993 tarihinde PKK'nin siyasî cephe örgütü ERNK Avrupa temsilciliği çağrısı ile Türkiye sol örgütlerinin bazılarıyla (TDP, TKP-ML Hareketi, TKP-KIVILCIM, MLSB, TKKÖ, TKEP, EKİM ve Devrim Dergisi) ile Devrimci Demokratik Güç Birliği (DDGB) oluşturulmuş. Ancak Türkiye Devrim Partisi (TDP) ile ilişkiler daha kalıcı ve kapsamlı hale gelmiştir.

PKK, Türkiye'de devrimci bir sol hareketin gelişmesini hem Kürdistan özgürlük mücadelesi açısından hem de Türkiye devrim hareketi açısından önemli görmüştür. Kendi ideolojik-siyasi anlayışına yakın, Kürtler dışında olan Türkiyeli devrimcileri kapsayan Devrimci Halk Partisinin (DHP) oluşumunu desteklemiştir. PKK, kardeş parti kabul ettiği DHP ile iç içe bir mücadele sürdürmüştür. Ancak DHP kısa sürede "PKK'nin Türk versiyonu" eleştirilerine muhatap olmuş ve Türkiye cephesinde gereken örgütlü güce ulaşamamıştır.

PKK'nin yürüttüğü mücadeleyle savaşan halk gerçeğine ulaşılmıştır. 1992 Newroz sürecinde bir ölçüde toplu ayaklanma diye adlandırılabilecek serhildanlar gerçekleşmiş ancak bunda istenen sonuca ulaşılamamıştır.

PKK, hem Türkiyeli devrimci, sol hareketlerle ilişkiler ve ittifaklar geliştirerek hem de bizzat kendisinin Türkiye'de devrimci mücadeleyi örgütleme çabaları yanında devletle kurulan ilişkiler ve diyaloglarla da Kürt sorununu çözme ve Türkiye'yi demokratikleştirmeyi amaçlamıştır. Bu yönüyle devletle diyaloga kapalı kalmamış İmralı sürecine kadarda geliştirilen ateşkes süreçleriyle çözüm olanakları yaratılmaya çalışılmıştır. Turgut Özal döneminde 17 Mart 1993 tarihinde geliştirilen ilk ateşkes bu kapsamdadır. Bu ateşkesle somut olarak ifade edilmese de klasik devrim teorisinin dışına

www.serxwebun.com

çıkılmış oluyordu. Çünkü teorideki gibi devleti yıkmayı değil, birbirini tanıyarak uzlaşmayı ve anlaşmayı öngörüyordu. Bu anlamda bu ilk ateşkes böyle bir tarihsel öneme sahiptir.

Bu arayışlar mücadeleye klasik reel sosyalist anlayışla yaklaşılmadığını, tek yönlü kalınmadığını, özgüce olan güvenle her sahada mücadeleyi büyütmenin amaçlandığını göstermektedir. Hiçbir alan önemsiz görülmemiş bütün alanlar kendi özgünlüğü içerisinde ele alınarak yaklaşılmıştır. Ancak kuruluşundan beri demokrasi sorunu yaşayan devletin bu arayışlara Gladio'yla bağlantılı komplolarla cevap vermesi süreçlerin boşa çıkmasına yol açmıştır.

İmralı süreci PKK'de paradigmasal değişime yol açmıştır

ABD ve AB'nin siyasi sorumluluğu altında NATO Gladiosu tarafından geliştirilen uluslararası komployla esaret altına alınan Önder Apo, fiziken ve fikren tasfiye edilmek isteniyordu. Halklar arasında düşmanlıklar yaratarak, birbiriyle çatıştıran Gladio, Önder Apo'yu esaret altına alarak Kürt ve Türk halkları arasında da yüzyıllara yayılan böyle bir çatışma sürecinin gelişeceğini bekliyordu. Ancak, Önder Apo'nun öngörüsü bu politikaları boşa çıkarırken PKK'de de paradigmasal dönüşüme yol açmıştır.

1989 yılında reel sosyalizmin çözülmesi sosyalizmin yenilgisi anlamına gelmiyordu. Ama gerçekleşen devletçi sosyalizmin toplumsal sorunlara çözüm gücü olmadığı anlaşılmış oluyordu. Reel sosyalizminde kapitalist sistemin bir mezhebi olduğu ortaya çıkıyordu. Önder Apo, PKK beşinci kongresine sunmuş olduğu Politik Rapor'da paradigmasal olarak arayışlar içinde olduğunu göstermiştir. Zaten topluma olan ilgisi ve toplumla ilişki düzeyi felsefik-ideolojik olarak çok doğmatik olmamasına yol açmıştır. Reel sosyalizm çözülmeden öncede bu sisteme yönelik eleştiriler yapmıştır. Ancak reel sosyalizmin çözülmesi sistem sorunlarını daha fazla açığa çıkarmıştır. 1995 yılından beri gelişen arayışlar İmralı sürecinde paradigmasal bir dönüşüme ulaşmıştır.

Her şeyden önce devlet odaklı olmakla toplumsal sorunların çözümlenemeyeceği açığa çıkmıştır. Devletin her biçiminin köleleşmeye yol açtığı anlaşılmıştır. Bundan dolayı başta devlet, iktidar, parti olmak üzere temel kavramlar yeniden ele alınmış, bu zihniyet ve bu zihniyete dayanan araçlarla sosyalist bir toplumun inşa edilemeyeceği felsefik-ideolojik olarak ortaya konulmuştur. Yine ulus, ulusal kurtuluş mücadelesi konuları devletçi anlayış dışında yeniden ele alınarak formüle edilmiştir. En genelde devletçi uygarlık ve özelde kapitalist modernitenin dışına çıkabilmek için onun zihniyet kalıplarının dışına çıkılması ve araçlarının kullanılmaması gerektiği paradigmasal dönüşümün temelini oluşturmuştur. Bu anlamda demokrasi, siyaset, ahlak, ekonomi vb. kavramlar toplumla bağı kurularak ele alınmıştır. Bu da devletçi çözümle demokratik çözüm arasındaki farkın ortaya konulmasını beraberinde getirmiştir. Yeni paradigma topluma dayanan "demokrasi" kavramına dayanmaktaydı. Toplumsal sorunların çözümünün ancak topluma dayanan demokrasi-eşitlik-özgürlük anlayışıyla gerçekleşebileceği anlaşılmış oluyordu. Demokratik modernite'de (demokratik ulus, komünal ekonomi, ekolojik endüstri) bunun sistemi olarak toplumu inşa etmeyi amaçlıyor.

AKP, süreci kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istemiştir

Önder Apo, üçüncü doğum olarak değerlendirdiği İmralı sürecinde gösterdiği direniş ve geliştirdiği yeni paradigmayla uluslararası komployu büyük oranda boşa çıkarmıştır. 1999 yılında başlattığı stratejik değişim süreci İmralı'da ete kemiğe bürünerek paradigmasal bir dönüşüme ulaşmıştır. İlk elden çatışmasızlık ortamını oluşturarak demokratik siyasal çözümün önünü açmaya çalışmıştır. Gerilla güçlerinin geri çekilmesine ilişkin vermiş olduğu karar da bu temelde olmuştur. Bu temelde hem dağdan hem de

Avrupa'dan barış grupları gitmiştir. Yeni dönemin stratejisi demokratik siyasal yollardan Kürt sorununu çözmeyi amaçlıyordu. Demokratik devrim bir strateji haline gelmiş oluyordu. Bu, aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleşme sorunlarını çözmek anlamına da geliyordu. Bundan dolayı Önder Apo, devlet ve hükümetlerle ilişkiler, diyaloglar geliştirerek sürecin önünü açmaya çalışmıştır. Bülent Ecevit önderlikli DSP-ANAP-MHP hükümetinin klasik inkarcı, statükocu politikaları süreci kavrayamamış ve seçimleri kaybetmişlerdir. Önder Apo'nun çözüm arayışları 2002 yılında iktidar olan ve günümüze kadar da iktidarını koruyan AKP ile yürütülen bir süreç olmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti kurulurken dışlanan üçüncü güç de İslâmcılardı. Onlar da, Kürtler ve solcular kadar olmasa da sistemin baskısına maruz kalmışlardır. Cezaevlerine atılmışlar, sürgünler yaşamışlar, siyasi olarak örgütlenmelerine fırsat verilmemiştir. Ancak soğuk savaş döneminin Sovyetlere karşı Yeşil Kuşak projesiyle bağlantılı 1980'den beri hazırlanan Yeşil Türkçü anlayış; adım adım Türkiye siyaseti, ekonomik ve sosyal yaşamı içinde yer almaya başlamıştır. Sosyalistlerin ve Kürtlerin mücadelesine karşı her zaman kullanılan bir güç olmuşlardır. Gladio'nun, İslam'la Kürtleri oyalayabiliriz yaklaşımı ve diğer partilerin Kürdistan Özgürlük Hareketi karşısında yıpranması AKP'yi açığa çıkarmıştır. Yeşil Kuşak projesini ve bu kullanılma sürecini kendilerine göre değerlendirip örgütlenmelerini ve güçlerini geliştirmişlerdir.

Cumhuriyetin kuruluşundan beri sistemden dışlanmış olmaları, haksızlıklara ve baskılara maruz kalmalarından dolayı 2002 seçimi öncesi demokrasi söylemini AKP fazlasıyla kullanmıştır. Halkın demokrasi ihtiyacını da gördüğünden bu söylemi öne çıkarmış ve iktidar olmuştur. Gladio ve devletin AKP'yi kullanarak Kürt sorununu bitirmek istemesi yaklaşımları karşısında, AKP'de PKK'yi ve çözüm sürecini devleti ele geçirme biçiminde kullanmak istemiştir. Sürece taktiksel yaklaşarak devlet içinde güç olmayı amaçlamıştır. AKP'nin bu politikalarının sürecin ilerlemesini engellemesinden dolayı 1 Haziran 2004 hamlesi başlatılmıştır. Bu hamle hem iç ihanete hem de komplocu güçlere karşı geliştirilmiştir. Eylül 2008'de Oslo'da başlayan görüşmelerle de Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünü açığa çıkaran bir düzey yakalanamamıştır. 2013 Newroz'una kadar devletin ve AKP'nin inkârcı özel savaş politikaları nedeniyle demokratik çözüm sürecinin tıkanması sonucu dönemsel çatışmalı süreçler yaşanmıştır.

Yaşanan bu süreçler PKK'nin şiddetten yana olmadığını göstermiştir. PKK'nin yaklaşımının Kürt sorununu demokratik-siyasal yollardan çözmek olduğunun Türkiye kamuoyu, sol ve demokrat çevreler tarafından anlaşılmasını beraberinde getirmiştir. Devlet, AKP hükümeti ve Cemaatin ise bu süreci PKK'yi bitirme doğrultusunda kullandığı açığa çıkmıştır. Yine AKP bu süreçte devleti büyük oranda ele geçirerek iktidarını sağlamlaştırmıştır. AKP sistem içine alınınca ve devleti ele geçirdikçe demokrasi sorunu kendisi açısından kalmamıştır. Siyasal Islama dayalı yeni bir oligarşik-despotik sistem inşa etmeye yönelmiştir. Böylece 1923 sonrası Kürtler, Solcular ve İslâmcıların dışlanmasıyla başlayan demokrasi sorunu yeni bir karakter kazanmıştır. Buda dışlanan Kürtler ve solcuların, antikapitalist İslamcıların, diğer etnik ve inanç gruplarının, kadın ve gençliğin, feminist hareketlerin, ekolojist hareketlerin, anarşist eğilimlerin yani Türkiye'nin demokratikleşmesinden yana olan herkesin bu yeni oligarşik düzene karşı demokrasi mücadelesi olmaktadır.

2013 Newroz mesajı demokratik siyasette kararlılık mesajıdır

1999 yılından beri PKK, yaşadığı paradigmasal dönüşümle Kürt sorununu demokratik devrimle siyasal yollardan çözmeye çalışmıştır. Mücadelenin bütün taktikleri, yol ve yöntemleri bu stratejiye hizmet etmektedir. Kuşkusuz her çö-

züm ve müzakere sürecinin kendine has özellikleri ve dayandığı ideolojik, siyasal temelleri vardır. Dolayısıyla hem çatışma halindeki güçler açısından hem de bu çatışmanın boyutları ve ittifakları açısından "ateşkes, diyalog, müzakere, çözüm, barış vb." anlam yüklenimleri farklı düzeyler de olabilir. İktidar ve devlet güçleri her şeyin kendi çıkarlarına göre olmasını, gelişmesini isterler. Sonuçta yaşanan bir mücadele sürecidir. Yöntemleri farklılaşmış, öncelikleri değişmiş ama devam eden bir mücadele süreci vardır. Böyle süreçler daha planlı, programlı, örgütlü ve zengin taktiklere sahip olanların daha fazla kazanma imkânlarına sahip oldukları süreçlerdir.

2013 Newroz mesajıyla kamuoyuna mal edilen diyalog süreci bir ilk değildir. Ancak bu diyalog sürecinin diğerlerinden büyük bir farkının olduğu da açıktır. 21 Mart 2013 Newroz sürecinin diğerlerinden farkı TC devletiyle karşılıklı anlaşma temelinde ilan edilmesidir. Zira ilk defa devlet cephesi bu süreci kabul etmiş ve irade beyan etmiştir. Bu sürecin eylem planı çatışmasızlık ortamının sağlanması, anayasal ve yasal süreç ile normalleşme süreci olmaktaydı. Çatışmasızlık ortamı sağlanmış olmasına rağmen anayasal ve yasal sürece girilmemiş, girilmek istenmemiştir. Çünkü, AKP'nin derdi bu süreci zamana yayarak, oyalayarak, seçim yatırımı olarak kullanarak iktidarını güçlendirmeydi.

Önder Apo, bu süreci kendine ve halklara olan güvenle başlatmıştır. Mücadeleyle devlet demokrasiye duyarlı hale getirilebilir ve AKP'ye adım attırılabilir. Yoksa tarihte hiçbir zaman devlet ve iktidar güçlerinin kendiliğinden halklara haklarını verdiği görülmemiştir. Bu yüzden bu sürecin kapsamlı bir mücadele ve kararlılık istediği açıktır. Demokratikleşmeden, eşitlikten, özgürlükten yana olan tüm kesimlerin duyarlılıkları ve mücadeleleriyle ancak gelişebilir. "Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi" bu kesimlerin ortak mücadelesiyle ancak pratikleşebilir. Yaşanan bu süreçler toplumsal duyarlılığın gelişmesine, demokrasi cephesinin daha fazla büyümesine yol açmıştır. Türkiye'nin sorunlarını daha fazla açığa çıkarırken sorunların çözümünün de demokratikleşmeden geçtiğini göstermiştir.

Bu süreçte Ortadoğu'daki gelişmeler de önemli olmuştur. 19 Temmuz 2012'de Kobane'de başlayıp Rojava'da gelişen devrim dalgası Kürtler lehine önemli gelişmeler yaratmıştır. DAİŞ'in Şengal, Mexmur, Kerkük ve Kobane'ye yönelik saldırıları karşısında Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin gerçekleştirdiği sahiplenme ve direniş önemli bir yankı uyandırmıştır. Ortadoğu'da Irak, Suriye gibi devletler bile DAİŞ'e karşı duramazken gerillanın direnişi, özelde kadın gerillaların Kobane'deki direnişi dünya kamuoyu, hatta devletler tarafından sahiplenilmiştir. Türkiye uluslar arası politikalarda DAİŞ üzerinden etkili olarak PKK'yi, DAİŞ'le çatıştırıp zayıflatıp, gündemden düşürerek çözüm sürecini istediği gibi kullanmayı amaçlarken, gelişen direnişle tüm bu amaçları boşa çıkmıştır. DAİŞ'le geliştirdiği ilişki ve işbirliğiyle uluslararası alanda giderek tecrit oldu. PKK'nin terör örgütleri listesinden çıkarılması gündemleşti. PKK, dünya kamuoyunun gündeminde meşru bir örgüt haline gelmiş oldu. DAİŞ gibi kendisinden olmayan her şeyi yok eden, insani değerleri tanımayan, radikal dinci bir çete örgütüne karşı gerillaların direnişi, insanlık değerlerini sahiplenme anlamına geliyordu. Türkiye'li devrimci, demokrat kesimler de Rojava devrimini, Kobane'deki direnişi sahiplenerek enternasyonalist ortaklaşmanın iyi bir örneğini göstermişlerdir. Kürdistan halkının özgürlük mücadelesinin Türkiye'nin demokratikleşmesiyle bağını ortaya koymuşlardır.

Demokratikleşme mücadeleyle yaratılır

Önder Apo, 2014 Kasım ayında hem PKK'yi hem devleti ve hükümeti bağlayan üç aşamalı bir müzakere taslağı sunmuştu. Ancak AKP bu taslağın gereklerini yerine getirmedi ve süreçte bir tıkanma

yaşanmaya başlamıştı. Böyle bir süreçte Önder Apo çok esnek ve yaratıcı siyaset tarzıyla tıkanmaya yol açabilecek birçok unsuru, yeni hamlelerle gidererek tarafların diyalog zemininde buluşmasının önünü açmıştır. Bu kapsamda 10 maddelik müzakere taslağının 28 Şubat'ta Dolmabahçe'de yapılan açıklama ile kamuoyuyla tartışmaya açılması önemli olmuştur. Türk devleti ve hükümeti tarihinde ilk kez kamuoyu önünde Önder Apo'yu ve PKK'yi muhatap olarak kabul etmiş ve açıktan bir sorumluluk altına girmiştir. Bu anlamda 28 Şubat açıklaması tarihi bir dönüm noktasını oluşturmuştur. AKP'yi bu noktaya getiren hiç kuşkusuz Önder Apo'nun ısrarla geliştirdiği direnişçi tutum ve çözüm perspektifi ile hareketimizin Kürdistan'ın dört parçasında ulaştığı mücadele düzeyi olmuştur. Bunun yanında Türkiye devrimci, sosyalist güçlerin Özgürlük Hareketiyle geliştirdiği çeşitli ittifakları, ortak mücadele zeminleri ve Gezi direnişi de önemli rol oynamıştır.

AKP iktidarının hesabı ne olursa olsun artık böyle bir demokratikleşme taahhüdü devlet heyetinin, hükümet heyetinin gözü önünde Türkiye halkına sunulmuştur. Bununla farklı toplulukların demokratik ve özgür yaşamının gerçekleşeceği bir Türkiye taahhüdü yapılmıştır. Türkiye'deki demokratik güçlerin, sol güçlerin, demokrasi isteyen antikapitalist Müslümanların, Alevilerin, kadınların, farklı kimliklerin yürüttüğü mücadelenin ortaya çıkardığı bir birikim ve demokrasi özlemidir. Demokrasi güçleri örgütlenerek, mücadele ederek bu zemin üzerinden Türkiye'yi demokratikleştirip Kürt sorununu çözmeyi sağlayacak imkânlara her zamankinden daha fazla kavuşmuşlardır.

Demokratikleşmenin ayaklarından biri de legal-siyasal zemindir

PKK'nin yürüttüğü mücadele gelişip kitleselleştikçe legal siyasal zeminde kullanılmaya başlanmıştır. Önder Apo, bu konuda klasik devrim anlayışının dışında olduğunu, mücadeleye tutucu ve doğmatik yaklaşmadığını göstermiştir. Özellikle 1988'li yıllarda gelişen kitleselleşme PKK adına kendiliğinden örgütlenmeleri de açığa çıkarmıştır. Açığa çıkan bu kitle gücünü legal-siyasi bir partide toplama anlayışı 1990'lar da HEP'in kurulmasını beraberinde getirmiştir. Devlet legal-siyasi alanı Kürtlere kullandırmamak için baskı uygulamış, parti kapatmış, parti binalarını bombalamış, cezaevi süreçleri yaşatmış, yargısız infazlar yapmıştır. Ancak tüm saldırılara rağmen HEP'le başlayan süreç DEP, HADEP, DEHAP, DTP, BDP ve HDP ile bugünlere gelmiştir. Kürdistan ve Türkiye halklarının ittifakına her zaman önem veren Özgürlük Hareketi legal-siyasal alanda da bunun gelişmesi çabası içinde olmuştur.

Ancak bugün HDP ile gelinen süreç farklılık taşımaktadır. Çünkü HDP programıyla, projesiyle bir Türkiye partisidir. Türkiye halkları için bir yaşam projesidir. Sağıyla soluyla devletçi olan parti anlayışı dışında, toplumun özgürlük değerlerine dayanan alternatif bir partidir. Türkiye'nin bütün toplumsal sorunlarının çözümüne aday bir partidir. Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesinden yana olan tüm kesimlerin partisidir. Bundan dolayı Türkiye demokrasi güçlerinin iradesi HDP üzerinden parlâmentoya yansırsa Türkiye'nin demokratikleşmesine önemli bir katkı sunabilir. Demokrasinin temel koşulu olan kadın özgürlüğünün gelişmesine, siyasal, sosyal, ekonomi, ekoloji gibi tüm toplumsal alanda yerel demokratik güçlerin daha etkili olmasına yol açabilir. Demokratik ve özgürlükçü yeni bir Anayasa'nın yapılmasının koşullarının oluşmasını sağlayabilir.

Türkiye'nin demokrat ve devrimcileri tarihsel rollerini oynamalıdırlar

PKK'nin, Türkiye devrimci hareketinden aldığı mirasla yürüttüğü mücadele Türkiye'de önemli değişimlere yol açmıştır. İmralı süreciyle birlikte dönüşüm geçiren PKK hareketi, Önder Apo'nun öngörüsü, büyük emek ve yaratıcılığıyla Türkiye'yi de değiştirmeye başlamıştır. Ne Türkiye devleti ne de toplumu eskisi gibi

değildir. En son 28 Şubat'ta kamuoyuna sunulan 10 maddelik müzakere taslağının Türkiye'nin demokratikleşmesinin taslağı olduğu ve hemen hemen herkesin istediği ve özlemini duyduğu Türkiye olduğu ifade edilmiştir. Önder Apo, 2015 Amed Newroz'unda açıkladığı Halkların Barış ve Kardeşlik manifestosuyla da güçlü bir demokratik çözüm çağrısı yapmıştır. Dolayısıyla demokratik devrim açısından koşullar her zamankinden daha uygundur. Öncülük misyonunun gerekleri ne kadar yerine getirilebilirse o kadar tarihe mal olabilecek bir süreci yaşıyoruz. Toplumun en dinamik gücü olan kadın ve gençliğin toplumun değişim ve dönüşümündeki rolleri belirleyicidir. Bu kesimlerin sistem dışına çıkmak kadar enerjilerini toplumun örgütlenmesi çalışmalarına katmaları demokratikleşme açısından büyük önem taşımaktadır. Kadın özgürlüğünün toplumun değişimindeki rolü biliniyor. Özgürleşen kadın özgürleşen toplum olmaktadır. Bu anlamda kadının toplumun her alanında örgütlü olması ve bu örgütlülüğünü toplumsal özgürlüğe dönüştürmesi önemli olmaktadır.

Toplumun sol, demokratik, devrimci kesimlerinin toplumu demokratik modernite paradigmasına dayalı olarak örgütleme çalışmalarını güçlendirmesi demokratik duyarlılığın gelişmesi açısından önemlidir. Sistem tarafından ezilen tüm kimliklerin, inançların ve emekçi kesimlerin örgütlülüğü demokrasi bilincini, kültürünü ve özgürlükleri açığa çıkarabilir. Devletin toplum, siyaset, ekonomi ve yaşam üzerindeki tahakkümünü zayıflatarak özgürlük alanlarını genişletebilir. Bunun içinde demokrat ve devrimcilerin ortaklaşması gereklidir. Toplumun sorunlarını çözme konusunda bir araya gelinemiyorsa, parçalı ve tali sorunlara takılıp kalınıyorsa, bir ortaklaşma yaşanmıyorsa orada demokratlıktan, solculuktan ve devrimcilikten bahsedilemez. Klasik sol, devletçi anlayıştan kurtulamayan egemen ulus zihniyetinden bahsedilebilir. Bu zihniyetle de toplumsal sorunların çözülemeyeceği aşikârdır.

Başta Kürt sorunu olmak üzere Türkiye'nin bütün sorunlarının çözümü her şeyden önce toplumun örgütlenmesiyle gerçekleşebilir. Asıl devrim toplumun devletçi-iktidarcı sistem dışında kendi örgütlülüğünü her alanda yaratmasıyla gerçekleşebilir. Bu da toplumun kendi kendisini yönetmesiyle olabilir. Özyönetim gücü haline gelmesiyle gerçekleşebilir. Kendi adına söz söyleyen, tartışan, karar alan ve uygulayan olabilmesi demektir. Bunun için de komün, meclis, kooperatif, akademi çalışmalarının örgütlendirilmesi gerekmektedir. Bu alanlarda ne kadar örgütlü olunursa o kadar toplum kendi gücünün farkına varır ve mücadelesini yürütebilir. O zaman hiçbir güç böyle bir toplumu aldatamaz, iradesini yok sayamaz. Kendisine yönelik her türlü saldırı karşısında öz savunma anlayışıyla kendisini savunabilir hale gelebilir. Böyle bir toplum demokratik devrimini yapmış toplum olarak eşit ve özgür yaşam yolunda önemli bir mesafe almış olabilir.

Yaşananlardan, yürütülen mücadele gerçeğinden Türkiye demokratikleşmeden Kürt sorununun çözülemeyeceği, Kürt sorunu çözülmeden de Türkiye'nin demokratikleşmeyeceği, Türkiye'nin demokratikleşmesiyle Kürt sorununun çözümünün iç içe olduğu, birinin diğerinden koparılamayacağı daha iyi anlaşılmıştır. Önder Apo'nun " Bu toprakların tarihselliğinde en önemli yer tutan "BİZ" kavramının genişliği ve kapsayıcılığı dar, seçkinci iktidar elitleri eliyle "TEK" e indirgenmiştir. "BİZ" kavramına eski ruhunu ve pratiğini vermenin zamanıdır. Bizi bölmek ve çatıştırmak isteyenlere karşı BÜTÜNLEŞECEĞİZ ayrıştırmak isteyenlere karşı BİRLEŞECEĞİZ." anlayışıyla mücadeleyi büyütmek önemli olmaktadır. Ancak bu tarzla Mahirlerin, Denizlerin, İboların, Hakilerin, Kemallerin mirasına sahip çıkabilir ve onların özlemlerini gerçekleştirebiliriz.

KIŞ HAZIRLIK ÇALIŞMALARIMIZ ILE PRATIĞIN DERSLERINI NEWROZ'UN DIRENIŞ RUHUYLA BIRLEŞTIREREK 2015 YILINI ZAFER YILI YAPALIM

PKK Sakine Cansız Ocağı 2014-2015 Kış Dönemi Kobanê Şehitleri Eğitim Devresi sonunda Abbas Arkadaşın yaptığı kapanış konuşmasıdır.

www.serxwebun.org

PKK Sakine Cansız Ocağı Kobanê Şehitleri Eğitim Devresi'nin sonuna geldik. 2014-2015 kış eğitim devrelerimizi genel planda sonuçlandırıyoruz. Bu kış devrelerinde eğitim gören, eğitimini tamamlayan, 2015 özgürlük hamlemize katılmak üzere söz vermiş olan tüm arkadaşlara mücadelelerinde üstün başarı dileklerimizi ifade ediyoruz. Eğitim devremizi tarihimizin önemli, anlamlı gününde, bir Newroz gününde tamamlıyoruz. Bu temelde başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, halkımızın ve insanlığın Newroz direniş ve özgürlük bayramlarını kutluyoruz. Büyük Newroz şehitlerimiz Mazlum Doğan, Mahsum Kormaz, yine Zekiye Alkan, Rahşan ve Ronahi yoldaşlar şahsında bize bu Newrozu daha anlamlı, daha coşkulu ve heyecanlı kutlatan Kobanê, Cezire, Şengal ve Kerkük şehitlerini, tüm özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 2015 mücadele yılında Rojava ve Başur'da süren direnişi daha büyük zaferlere taşıma ve şehitlerimizin anılarını bu zaferlerle yaşatma sözümüzü bir kere daha yineliyoruz.

Newroz direnişi, özgürlüğü, yeni bir yıla girişi temsil ediyor, baharlaşma anlamına geliyor. Önder Apo Newrozlaşan, baharlaşan bir halk gerçeğine ulaştığımızı ifade etti. Kürtleri Newroz halkı, Newrozla baharlaşan halk olarak tanımladı. Newrozların PKK ile daha güzel, daha anlamlı yaşandığını ve kutlandığını belirtti. Kürt varoluşunu en iyi temsil eden ve Kürt halkını tarihten günümüze taşıyan Newrozun özgürlük ve direniş ruhudur. Kürt halkının olduğu kadar Newroz insanlık içinde de çok önemli ve anlamı bir yeri vardır. Newroz gibi topluma dayalı halk bayramı ve bu kadar uzun tarihi süreç

boyunca yaşamış olan bir bayram herhalde yok denecek kadar azdır. İnsanlığın bugün kutladığı bayramlar daha yakın zaman dilimini ifade ederken, esas olarak da devlete, egemen sisteme dayanıyorlar. Aslında bu bayramların çoğunluğu da toplumların yarattığı değerler olmalarına rağmen iktidarcı-devletçi sistemler tarafından özümsenmiş, emilmiş bulunuyorlar. Bu duruma gelmeyen, devletleşmeyen, iktidarlaşmayan, yaratıldığı gibi toplum değeri olarak kalan ender bayramlardan birisi Newroz özgürlük ve direniş bayramıdır. Bu bakımdan da insanlık, insanlığın politik-ahlaki gerçeği ve yine demokratik komünal yaşamı açısından çok büyük önem, anlam ve değer taşıyor.

Diğer yandan parti hareketi olarak özünde bir Newroz hareketi olduğumuzu belirtebiliriz. PKK sadece Newrozları daha anlamlı, yaşanabilir, güzel hale getirmedi, bir Newroz gerçeği olarak doğdu. Newroz özgürlük ve direniş ruhunu, geleneğini, gerçeğini yeniden diriltti, canlandırdı. Kendisi çağımızın Newrozu oldu. Bu resmi olarak da böyledir, fiilen yarattığı gelişmeler, pratik açısında da böyledir. İyi biliyoruz ki, PKK'nin temelleri bir Newroz döneminde atıldı. Önderliksel doğuş, Önder Apo'nun özgürlük ve demokrasiyi etkili kılmak için çıkış yapmaya karar verdiği dönem yine bir Newroz dönemidir. Her ne kadar resmi kuruluşu başka tarihlerde gerçekleşmiş olsa da PKK'nin temelinin Newrozda atıldığı, Önderliksel doğuş iradesinin Newrozda oluştuğu tartışmasızdır. Bunlar tarihimizin hala canlı yaşayan, bilinen gerçekleridir. İnkar ve imha sistemi karşısında, kültürel soykırım rejimi karşısında bir Newrozda doğuş yapıldığı gibi, 12 Eylül faşist askeri darbesi karşısında da yine bir Newrozda doğuş yapıldı. PKK'nin ikinci doğuş hamlesinin çok belirgin boyutu buydu. Yurtdışında Önder Apo'nun çabaları, zindanda ise Mazlum doğan öncülüğündeki o büyük kahramanlık direnişi 12 Eylül faşist askeri rejimi karşısında Kürt halkının varlık ve özgürlüğünü nasıl yaşayacağını, temsil edeceğini, geliştireceğini ortaya koydu.

Büyük zindan direnişi PKK'yi PKK yaptı. Onun direniş ruhunu, özgürlük ruhunu, eylem çizgisini, cesaret ve fedekarlığını, kararlılığını, fedai militan ruhunu ortaya çıkardı. 12 Eylül faşizmine vurduğu öldürücü ideolojik darbeyle de Kürt varlığının ve özgürlüğünün zaferini ilan etti, garantiledi. Bugün gelinen aşamada ise Newroz meydanlarında milyonlarca insanın beyninde, ruhunda, yüreğinde, dilinde yaşıyor. Kadın erkek, genç ihtiyar tüm topluma ruh veriyor, duygu kazandırıyor, öncülük ediyor. Etkisinin azalması bir yana her geçen yıl çok daha etkisi artıyor. Önder Apo bunun için de "Çağdaş Kawa direnişçiliği" dedi. Mazlum Doğan gerçeğini PKK gerçeği olarak ilan etti. Parti Mazlumdur, dedi. Halka çağrı yaptı, "Mazlum Doğan öncülüğünde gelişen zindan direnişinin kölelikten özgürlüğe kurduğu sağlam bir köprü var. Bu köprüden cesaretle, kolaylıkla geçilebilir ve özgürlüğe yürünebilir" çağrısında bulundu. Geçen 33 yıl boyunca Kürt halkı kadın erkek, genç ihtiyar bu Önderliksel çağrıya olumlu cevap verdi. Çağrının gereklerini yerine getirdi ve özgürlüğe yürüdü. Gerilla olarak yürüdü, serhıldan olarak yürüdü, demokratik siyaset olarak yürüdü, özgür basın olarak yürüdü, demokratik kültür hareketi olarak yürüdü. Bugün ulusal diriliş devrimi temelinde bütün insanlığa cesaret veren, moral veren, ilham kaynağı olan bir demokratik ulus haline kendini bu yürüyüşle getirdi. Tarihi özgürlük yürüyüşü de işte budur.

1973 Newroz'unda Ankara'dan başlatılan, 1982 Newrozu'nda Amed Zindanı'nda başlatılan büyük kahramanlık ve özgürlük yürüyüşü bugün bütün meydanlarda, dört parça Kürdistan'da, yurtdışında ve Kürtlerin bulunduğu her yerde on milyonların yürüyüşüyle devam ediyor. Özgürlük sloganları on milyonların dilindeki haykırış oluyor. Özgürlük bayrakları on milyonların elinde taşınan yüksekte dalgalanan bir özgürlük bayrağı olarak yol gösteriyor, güç veriyor. 2015 Newrozu bu anlamda bütün Newrozların en büyüğü, en anlamlısı, en görkemlisi.

Hem coşku, iddia ve irade bakımından hem de nicelik, katılım bakımından tarihin en görkemli Newrozu olarak yaşanıyor. Zindan direnişi temelinde gelişen kahraman gerilla yürüyüşü, Agitlerin, Beritanların, Zilanların kahramanlığı temelinde büyüyen gelişen bu büyük özgürlük ve kahramanlık hareketi, 2014 Ağustosundan bu yana Şengal'de, yine 2013 yazından bu yana Rojava'da tarihin en anlamlı kahramanlık direnişlerinden, zaferlerinden birini ortaya çıkarmış bulunuyor. Bu 2015 Newrozu bu büyük direnişin ve zaferin ruhunu temsil ediyor, coşkusunu temsil ediyor.

1990'ların başından itibaren başlayan ve Ulusal Diriliş Devrimi dediğimiz, merkezinde kadın devriminin olduğu halkın özgürlük yürüyüşü, serhıldanı bugün dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında bir savaşan ve direnen halk gerçeği, halk ordusu temelinde bütün insanlığa yol gösteren, ilham kaynağı olan bir özellik taşıyor. İdeolojik, siyasi, örgütsel, askeri olarak hareketimizin yürüttüğü bütün çalışmalar böyle bir gerilla ve halk gerçeğiyle birleşerek Önder Apo'nun Demokratik Modernite kuramının aydınlatıcılığı temelinde bütün ezilenlere, emekçilere, halklara, özgürlük ve demokrasiye ihtiyacı olan herkese öncülük ediyor. Dünün, ülkesi parçalanan, kimliği yasaklanan, inkar edilen ve imhaya tabi tutulan halkı, bugün böyle bir kahramanlık hareketi ve özgürlük yürüyüşü ile bütün insanlığın umudu haline gelmiş bulunuyor. Newrozlaşan halk gerçeği budur. PKK'nin, Önder Apo'nun ortaya çıkardığı Kürt gerçeği, Kürdistan gerçeği, yarattığı gelişmelerin düzeyi budur. Kuşkusuz ki, bu gelişmeler tarihin en anlamlı, en önemli olayı, en ciddi ve en büyük gelişmelerinden biridir. Asla küçümsenemez, inkar edilemez, zayıf görülemez. Fakat yeterli de görünemez. "Ancak bu olurdu, olabilirdi, buraya kadar olmuş yeter, bundan ötesine gerek yok" da denemez.

Gelişmelerin büyüklüğü, yüceliği, kahramanlığı ne kadar anlamlı ise bunları her gün yeni kahramanlıklarla büyütmek, yeni adımlarla ilerletmek, geliştirmek de o kadar gerekli ve anlamlıdır. Böyle bir özgürlük yürüyüşünde "benim de yerim olsun, katkım ve emeğim olsun" diyenlerin omuzlarındaki temel, tarihi bir görev budur. Bu görevi 2015 yılı içerisinde hareket ve halk olarak daha güçlü, daha etkili ve daha başarılı yerine getireceğimize inanıyoruz. İddiamız bu ve çabamız da bu temelde olacaktır. Bunun için bu kış boyu kapsamlı hazırlık yaptık. Bu hazırlık temelinde yönetim toplantıları yaparak, geçen mücadele yılını bütün yönleriyle değerlendirerek önümüzdeki mücadele yılını, yeni Newroz yıllının mücadelelerini planladık. Platformlar yaptık, Önder Apo'nun 2014 yılı içerisinde geliştirdiği eleştiriler temelinde kendimizi eleştiri-özeleştiri süzgecinden, Önderlik ve Şehitler çizgisinden yeniden geçirerek, Önderlik gerçeğine, Parti gerçeğine doğru, yeterli ve tam katılmaya çalıştık. Bu anlamda en üstte yönetimimizden başlayan eleştiri-özeleştiriyle kendini düzeltme, Önderlik ve parti gerçeğine yeniden katma ve yeniden partileşme hamlesini çok önemli bir dönem çalışması olarak yürüttük. Bu çabalar ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi, partileşme mücadelesi çabaları daha şimdiden çok önemli başarılı sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bu, önümüzdeki süreç mücadelesi açısından derinleşerek ve yayılarak devam edecektir. Bütün kadroları, savaşçıları, yurtsever halkımızın hepsini kapsayacak, daha güçlü ve etkili pratik mücadeleden derslerini daha çok çıkarıp Önderlik çizgisini daha derinden anlayarak pratiğe yürür hale getirecektir.

Yine Medya Savunma Alanları'nda kış boyu eğitimler yapılmıştır. Kürdistan parçalarında, bir yandan Başur ve Rojava'daki DAİŞ faşizmine karşı sürdürülen direnişi desteklemeye, güçlendirmeye çalışırken, diğer yandan da daha büyük özgürlük hamleleri için kendimizi hazırlamak üzere kapsamlı bir eğitim çalışması yürütülmüştür. Akademiler ve parti okullarımız çok kapsamlı ideolojik ve askeri bir eğitim sürecinden geçmiştir. Şimdi bu eğitimleri de tamamlıyoruz ve sonuçla-

rını 2015 mücadele hamlesine seferber ediyoruz. İnanıyoruz ki, bu Newroz ruhuyla birleşerek, yönetim çalışmalarımızın, eleştiri-özeleştiri platformlarımızın ve esas olarak da yürüttüğümüz eğitim çalışmalarının sonuçları bu yeni yıl hamlesine çok büyük katkılar yapacak, öncülük edecektir. Dolayısıyla da yeni Newroz yılını mücadele tarihimizin en güçlü hamlesel yıllarından biri haline getirecektir. En büyük zaferlerin, başarıların kazanıldığı bir yıla dönüştürecektir. Özellikle eğitim gören, böyle bir mücadeleye katılmak için ant içen her bir arkadaşımız böyle bir pratik mücadele içinde öncü düzeyde rol oynayan, büyük katkılar sunan fedai Apocu militanlar olarak rol oynayacaklardır.

toplumsal kesimlere dayanan, hele hele iddia edildi gibi şu veya bu inancın çizgisinde yürüyen bir hareket değildir. DAİŞ, Ortadoğu'da büyük bir kaos içerisinde süren ve artık tıkanan 3. Dünya Savaşı'nın kilitlerini açmak üzere, bir yıkım gücü olarak ortaya çıkartılmış bir provokasyon hareketi ve tetikçi harekettir. Arkasında az veya çok herkes bulunmaktadır. Bu faşist gücün arkasında "şu mu bu mu var" diye ayrım yapmamak lazım. Bu ve benzeri tartışmalar saptırmadır. Arkasında bütün küresel gericilik, tüm bölgesel gericilik, bir de üstüne işbirlikçi Kürt gericiliği vardır. Herkes kendi çıkarı doğrultusunda bu faşist çeteyi kullanmaktadır. Ortadoğu'da önemli değişiklikler bu faşist çetenin sal-

Bugün saldırtılan DAİŞ yok edilse de, Önder Apo'nun "yeni DAİŞ'ler ortaya çıkartılacaktır" diye dikkat çektiği husus açık bir gerçektir. Bu bakımdan Kürt zaferini zayıflatmak, hatta yok etmek üzere Kürt varlığını tehdit etmek, ortaya çıkmış Kürt özgürlük kuvvetlerini darbelemek, zayıflatmak üzere saldırılar sürecektir

Yeni mücadele yılı nereden bakarsak bakalım çok daha kapsamlı ve derinlikli bir çalışma ve mücadele yılı olacağa benzemektedir. Tüm veriler de bunu göstermektedir. Kapitalist modernite sisteminin ve Ortadoğu'nun ulus-devlet statükoculuğunun arkasında olduğu faşist DAİŞ çetelerinin saldırıları Rojava ve Başur halkımıza dönük devam etmektedir. Önümüzdeki yılda da bu saldırıların devam edeceği anlaşılmaktadır. Her ne kadar Kobanê direnişi ve zaferiyle ciddi bir biçimde darbe yemiş ve kırılmış olsa da, yine Til Hemis, Til Berak zaferleriyle beli kırılmış diyebileceğimiz bir darbeyi yemiş olsa da arkasındaki güçler bu faşist gücü besliyor, destekliyor ve yeni saldırılara sevk etmektedirler. Bu bakımdan DAİŞ gerçeğini doğru anlamamız, o cepheden gelen saldırıları doğru görmemiz gerekmektedir.

DAİŞ, herhangi bir tarihe bağlı olan, dırıları temelinde olmuştur.

Binlerle ifade edebileceğimiz sayıda şehit vererek yurdunu ve varlığını korumak için direnip zafer kazanan Kürt halkının, Rojava ve Başur halkının bu zaferini darbelemek, Önder Apo'nun 42 yıllık insanüstü bir çabayla ortaya çıkardığı devrimci birikimi darbelemek, yok etmek üzere yeniden saldırtıyorlar. Besbelli ki, arkasında her türlü gericilik var ve bu gericilikler yıkılmadıkça, kırılmadıkça, aşılmadıkça bu tür çete güçleri saldırtarak sonuç almak istemeye devam edeceklerdir. Bugün saldırtılan DAİŞ yok edilse de, Önder Apo'nun "yeni DAİŞ'ler ortaya çıkartılacaktır" diye dikkat çektiği husus açık bir gerçektir. Bu bakımdan Kürt zaferini zayıflatmak, hatta yok etmek üzere Kürt varlığını tehdit etmek, ortaya çıkmış Kürt özgürlük kuvvetlerini darbelemek, zayıflatmak üzere saldırılar sürecektir. Bu da önümüzdeki yılda da hareket ve

halk olarak bu faşist çeteye karşı savaşmaya devam edeceğimiz anlamına gelmektedir. Bu faşist yapı, arkasındaki her bir besleyici gücün çıkarı doğrultusunda yönlendirdiğine göre, hem küresel sistemin hem de bölgesel gericiliğin Kürdistan üzerinde büyük emellerinin bulunduğu da bir gerçek olduğuna göre, Kürdistan'a saldırmaya devam edeceklerdir. Kürt güneşinin insanlığa aydınlatmasını sınırlandırmaya çalışacakları açık bir gerçektir.

Bu saldırılara karşı kuşkusuz direnceğiz ve savaşacağız. Bu gerçeklik karşısında farklı bir tutum, duruş kesinlikle olamaz. Önder Apo "DAİŞ nerede savaş orada" dedi. Direneceğiz, savaşacağız, ama şimdiye kadar yürüttüğümüz savaştan da dersler çıkararak, daha doğru tarzla, taktikle yapacağız. Bunu, daha sonuç alıcı ve bizi başarıya, zafere taşıyıcı, kayıplarımızı daha da azaltıcı tarzla yapacağız. Bu bakımdan yürütülen direniş, sürdürülen savaş tartışılmazdır, ama aynı zamanda bu savaşın doğru bir tarza, taktiğe kavuşturulması için çalışma da tartışılmazdır. Önder Apo bunu intihar gerillacılığı biçiminde tanımladı, eleştirdi, düzeltilmesini istemiştir. Zaten savaş pratiği de bize bunu net olarak göstermiştir. Halkın tutumu da bizden bunu istemektedir. O halde bizim de boyun borcumuz intihar gerillacılığını aşmak, zafer gerillacılığına ulaşmaktır. HPG ve YJA STAR başta olmak üzere bütün gerilla kuvvetlerimizin hepsinin önünde geçmiş gerilla tecrübesinin derslerini çıkararak taktik ve tarz bakımında gerillacılıkta derinleşme, modern gerillacılık dediğimiz esaslara ulaşma görev ve sorumluluğu vardır.

Diğer yandan, saldırı sadece Rojava ve Başur üzerinden de değil, saldıran, saldırtılan sadece DAİŞ de değildir. Bakur'da da, Rojhılat'ta da benzer saldırılar vardır ve DAİŞ benzeri faşist yapılar oralarda da bulunmaktadır. Bakur'da Hizbulkontra vardı, Rojhılat'ta ise her türlü çete örgütlenmesi geliştirilmektedir. Şunu görmemiz gerekir ki, bölge genelinde mevcut çatışma, savaş durumu devam etmektedir ve devam edecektir. Bu savaşın merkezinde ise Kürdistan var. Dolayısıyla da Kürdistan merkez olmayı sürdürecektir. Bu noktada savaşın diğer parçalara da daha fazla yayılmasıyla derinleşme ihtimali güçlüdür.

İran'la 2011 yazındaki savaş ardından PJAK'ın gerçekleştirdiği bir ateşkes durumu bulunmaktadır. Şimdi süren bu ateşkes pamuk ipliğiyle bile bağlı değildir. Kürtlerin tutarlılığı temelinde devam eden bir ateşkes konumu vardır. Yoksa İran yaptıklarıyla çoktan ateşkes konumunu bozmuş durumdadır. Son olarak alçakça idamları da gerçekleştirdi ki, bu bir savaş tahrikidir. Kobanê zaferini gölgelemek için Hasekê'den saldırı yapan da İran'dı. Cezire'de katliamları yapan, Hizbulkontrayı saldırtan da İran'dı. Bunların hepsini biliyor, gerçekleri göremeyen, olup bitenleri anlamayan durumda değiliz. Dolayısıyla 2011 güzündeki ateşkesin devam edip etmeyeceği belli değildir. Her an bu durum değişebilir ve Rojhılatê Kürdistan da kapsamlı bir savaş alanı haline gelebilir.

Bakur'daki durumu ise hepimiz takip etmekteyiz. Önder Apo'nun Eyüp sabrıyla, büyük bir duyarlılıkla, tedbirle, insanüstü çabayla yürütmeye çalıştığı bir demokratik çözüm sürecini tersyüz etmek için her taraftan saldırılar yürütülmektedir. Sistemin egemen güçleri, partileri CHP ve MHP bir taraftan, AKP diğer taraftan… Böyle ciddi bir olayı günlük

Önder Apo'nun Eyüp sabrıyla, büyük bir duyarlılıkla, tedbirle, insanüstü çabayla yürütmeye çalıştığı bir demokratik çözüm sürecini tersyüz etmek için her taraftan saldırılar yürütülmektedir.

www.arsivakurdi.org

siyasete alet etmek ve içini boşaltmak üzere adeta orta oyunu tarzında kavgayı kendi aralarında sürdürüyorlar. Onların tutumları anlaşılırdır. Gerçekten de tepki duyuyoruz, öfkeleniyoruz. Aslında buna hakkımız yoktur. Tayyip Erdoğan çıktı ve "Kürt sorunu yok" dediğinde öfke duyduk. Başbakanlık yapan zat "fitne" dedi, öfke duyduk. Halbuki bizim görevimi öfke duymak yerine doğru anlamak ve onlara karşı doğru, yerinde mücadeleyi geliştirmektir. Fakat öyle görünüyor ki, bizi öfkeyle, tepkiyle hareket eden bir güç olarak görüyorlar. Akılla hareket etmemizi engellemek için böyle öfkelendirmeye ve tepkilendirmeye çalışıyorlar. Halbuki bu onların gerçeğiydi. Tayyip Erdoğan başka ne biter, ne çıkar! Ahmet Davutoğlu'ndan başka ne çıkar! Türk-İslam sentezciliğinin ruhuna işlemiş, ona en çok sarılan insanlardan birisi Ahmet Davutoğlu'dur. Aslında çok şoven bir Türk milliyetçisidir. Dolayısıyla eğer bunlardan öyle olumsuz etkileniyor, tepki duyuyorsak bu şunu gösteriyor, Önder Apo'nun çabalarını doğru anlamıyoruz. O tepki duyuşumuz aslında bu doğru anlamazlıktan kaynaklanıyor. Dolayısıyla görevlerimizi yerine getirememekten kaynaklanıyor.

Esasında ise İmralı'da yürütülen bu insanüstü büyük çabanın muhatapları görevlerine sahip çıkmıyorlar. Görevine sahip çıkmayanların başında ise biz geliyoruz. Tabi sadece biz değiliz, bütün demokratik güçler, özgürlükçü güçler, kadın ve gençlik hareketleri de böyledir. Önder Apo'yu, o büyük çabalarını AKP'ye mecbur bırakıyoruz. Ondan sonrada "AKP acaba bunu mu şunu mu yaptı? Şu şöyle yanlış olmuyor mu?" diye kendimizi kandırıyoruz. Bunlar doğru tutumlar değildir. Başkaları yapsa da biz yapmamalıyız, Önder Apo'yu doğru anlamalı, doğru hayata geçirmemeliyiz. Dolayısıyla eleştirilerini de doğru kavramalıyız. Önderliğin mevcut tutumumuz üzerine eleştirileri var ve "PKK, sürecin gerektirdiği görevleri yerine getiremiyor" diyor. "Duruşu bir militan öncü duruş değil sağa sola şantajla yürütmeye çalışıyor" diyor; bu çok ağır bir eleştiridir, ama gerçeğimizi de yansıtmaktadır. PKK bir istek gücü, bir aydınlatma gücü, bir tehdit gücü değildir. PKK, ilk günden, Önderliksel çıkışından ideolojik grubuna, zindan direnişinden gerillasına, oradan serhıldanına kadar bakalım, bunların hiçbirisinde tehdit yoktur. Sadece doğruları söyleme yoktur, uygulama vardır. Düşündüğünü, doğru gördüğünü, kendisini örgütleyerek, doğru tarz ve taktiğe kavuşturarak pratikleştirme vardır. PKK bir tehdit hareketi, bir aydınlatma hareketi, bir öfke hareketi değil, bunlarla birlikte daha önemli özelliği bir uygulama hareketi, pratik hareketi, eylem hareketi olmasıdır.

Önder Apo şimdi eylemimizin zayıflığını, taktik ve tarz bakımından dönem görevlerinin gereklerini yerine getiremeyen konumda olduğumuzu ifade ediyor. Bu doğrudur. Bakur'daki süreç bu kadar zora sokuluyorsa, bu kadar oyalama zamana yayma gerçekleşiyorsa, AKP'nin bu kadar tahrik edici, davranışları hepimizin, toplumumuzun psikolojisini bozar bir savaş olarak ortaya çıkıyorsa, bunda onları kötüleyen bir tutumla sonuç almayı değil, onların kötülüğüne bunu bağlamayı değil, bizim yetersizliğimize, Önderlik gerçekliğini doğru uygulayamayışımıza bağlayacağız. O halde bu temelde ders çıkarmamız gerekiyor. Hareket olarak bizim, Türkiye'nin tüm demokratik güçlerinin, Önder Apo'nun geliştirdiği süreç, yaptığı açıklamalar, ortaya koyduğu projeler kapsamında çok somut, ertelenemez görev ve sorumlulukları var. 2013 Newrozunda bu anlamda tarihi bir demokrasi bildirgesi yayınladı, buna Özgürlük ve Demokrasi Manifestosu dedik. Geçen yıl Newrozda bunun uygulanması için çağrı yaptı. Şimdi Kasım 2014'te ortaya konan Barış ve Demokratik Müzakere Süreci Taslağı ve onun somut müzakere başlıklarını ifade eden 28 Şubat Dolmabahçe açıklaması ardından bunların pratiğe geçirilmesi için herkesi görev ve sorumluluklarına sahip çıkmaya çalışan Newroz bildirisi açıklaması yarın Amed Newroz meydanında milyonların önünde

bir kere daha okunacak. Önderlik doğruları ortaya koyuyor. Önderlik çözüm projelerini oluşturuyor, tarihi çağrılarını yapıyor. Önderliksel görev yapılmış oluyor. Gerisi harekete düşüyor, gerisi harekete, halka, demokratik güçlere düşer. Bu kadar Önderlik çabası, çalışması hareket ve halk olarak hepimize büyük görev ve sorumluluklar yükler. Dolayısıyla bu görev ve sorumlulukların sahibi olmamız, gereklerini yerine getirecek bir tutum, çaba içerisinde kesinlikle olmamız gereklidir.

AKP süreci seçim süreciyle birleştirdi. Devletle de bütünleşmek için elinden gelen çabayı harcıyor. Paralel yapı adı altında Fetullahçılarla yürüttüğü mücadelede geldiği nokta burasıdır. Eğer devletle uyumunu, bütünlüğünü güçlendirir, 7 Haziran seçimlerinde de iktidarını bir kere daha sağlamlaştırırsa, ardından Kürdistan özgürlük hareketine saldıracağından şüphe duymamak lazım. Aslında Önder Apo'nun yürüttüğü demokratik çözüm sürecini seçim süreciyle birleştirmesi bu anlama geliyor. 30 Ekim 2014 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısında bu karara vardılar da. Şimdi bu bakımdan mevcut günlük olarak seçim dışında süreci yürütmek üzere çaba harcamamız gereklidir. Önder Apo, yönetimimiz sürecin seçim süreciyle birleştirilmesini eleştirdi, yanlış buldu, onun dışında tutuyor ve ayrı yürütmeye çalışıyoruz, ama karşımızdaki gücün anlayışı, tutumu da budur.

Türkiye'nin nereye gideceği 7 Haziran seçimlerine göre belli olacak. Biz her ne kadar onun dışında tutmaya çalışsak da, karşıtlarımız, hükümet ve devlet durumu bu hale getirdi. Buradan neyi olacağı da açık; eğer demokratik güçler, demokrasi hareketi seçimde önemli bir başarı kazanırlarsa Önder Apo'nun yürüttüğü demokratik siyasi çözüm süreci seçimden sonra da işleyecek. Başta Kürt sorunu olmak üzere Türkiye'nin sorunlarına, demokratikleşme temelinde çözüm arayışları gelişebilir. Yok eğer böyle olmaz da AKP'ye veya karşıtı olan şoven milliyetçi iktidar bloku tek başına iktidar olacak bir sonucu alırsa, bunun Kürtlere dönük, demokratik güçlere dönük yeni bir saldırıyı ortaya çıkartacağı tartışmasızdır. Bu konuda yanılmamalıyız ve ayrım da yapmamalıyız. AKP kazanırsa mı böyle olur, CHP-MHP kazanırsa mı böyle olur dememeliyiz. Al birisini çal ötekine! Birbirlerinden hiçbir farkı yoktur. TC devletinin Kürt karşıtı inkarcı ve imhacı zihniyet ve politik duruşu çerçevesinde bu iki iktidar bloğu arasında çok ciddi bir fark yoktur. Bazıları "PKK, Kürt hareketi, Önder Apo AKP'ye yakın, AKP ile bu süreci yürütüyor" diyor. Yok, ondan önce de Ecevit Başbakanlığındaki koalisyon hükümeti vardı, Önder Apo ve hareketimiz onlarla da ilişki yürüttü. "devletle yürütüyoruz" dedi ve doğru olan da budur. Bugün iktidarda olan onlar olduğu için, bu temelde mücadele yürütülecek muhatap onlar olduğu için yürütülüyor. Bu açıdan 7 Haziran seçim sonucunun da tanımı şu oluyor: Demokrasi hareketi başarılı olursa demokratik siyasi çözüm yürüyebilir, eğer mevcut iktidar bloklarından herhangi birisi başarılı olursa, Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi 400 milletvekilliğiyle meclise girerse, bunun yeni bir soykırım saldırısına dönüşeceğine asla kuşku duymamak lazım. Dolayısıyla savaş ve çatışma olacağı gün gibi açık bir gerçektir. O halde biz bu gerçeklere göre hareket etmek durumundayız.

Savaş durumunu önlemek, sorunların demokratikleşme temelinde çözümünü sağlamak için demokratik siyasetin 7 Haziran'da başarı kazanmasına sağlamaya dönük elimizden gelen çabayı bütün hareket olarak seferber etmeliyiz. İçeride dışarıda, bütün parçalarda böyle bir başarıya kesinlikle seferber olmalıyız. Yönetimimiz böyle bir kararlılığı oluşturdu, Önder Apo bu çalışmalara öncülük ediyor. Önemli bir gelişme de yaşanıyor. Eksiklikleri var, tam bunu garantileyecek bir ittifak düzeyi, demokratik güçlerin tümünü bir blokta birleştirme mümkün olmadı. Ama geçmişe göre çok ileri bir demokrasi bloğu da yaratıldı. ÖDP'nin Birleşik Haziran Hareketi'nin tutumunun

dışında kalması oldu, tam katılmadılar. Bu biraz zarar veriyor, ama onun dışında şimdiye kadar olanın çok ötesinde bir ittifak durumu vardır. Güçlü bir Kürdistani bir ittifak oluşturuldu. Bu çok önemliydi. Biz bunun sadece bir seçim ittifakı olmasından da yana değiliz, gerçekten Kürt sorununu çözecek, Kürt demokrasisini Kuzey Kürdistan'da geliştirecek bir ittifak olarak kalıcı kılmaya çalışmalıyız.

Türkiye cephesinde de şimdiye kadar olanın çok ötesinde bir bloklaşma var, bazı güçler tutumlarında zayıf kaldılar, ama olanda önemli ve ileri bir düzeydedir. Doğru adaylar, belirlenir ve etkili bir kampanya yürütülürse kazanılabilir. Kazanılmaz diye bir kayıt kesinlikle yoktur. O halde bir boyut olarak seçimleri kazanmayı bütün gücümüzü seferber etmeliyiz, ama diğer yandan her ihtimale karşı da hazır olmalıyız. 7 Haziran seçim sonucu böyle olmaz da tersinden gerçekleşirse, o durumda ortaya çıkacak savaş gerçeğine göre de kendimizi hazır kılmalıyız. Önder Apo en son açıklamaları yaptırırken bize şunu sordu: "savaşa da barışı da hazırlar değil mi?" Biz "evet" tekmilini verdik, bu siyasetleri buna göre yürütüyor. Yoksa örgütten, genel gelişmelerden habersiz, kendi başına yapmıyor. Önderlik gerçeğine bu tekmili verdik, bu güvenceyi verdik. O halde bunun gereklerini yerine getireceğiz, bunun gereklerini yapacağız.

Şu ortaya çıkıyor, zaten Başur ve Rojava'da savaş devam ediyor, önümüzdeki yıl içerisinde mevcut savaş durumu dört parçaya yayılabilir. Rojhılat da Bakur da bir savaş haline gelebilir. Hareket olarak bunun gereklerine göre hazır olmalıyız. İstekli olmamalıyız ama gerektiğinde dört parçada birden savaşmaktan da asla geri duramayız. O halde dört parçanın halkı, dört parçanın özgürlük güçleri kendilerini her an ortaya çıkabilecek saldırılar karşısında ülkeyi ve halkı savunmak üzere hazır olmalılar. Hazırlıklarını buna göre yeterli düzeyde mutlaka geliştirmeliler. Bunun çok önemli bir yönü halk savunma güçlerini büyütmektir. Önder Apo "her parçada gerilla 50 bini aşabilir" dedi. Her parçada yüz bine ulaşan potansiyelimizin bulunduğunu söyledi. O halde bunları pratikleştirme zamanıdır.

Diğer yandan, halk savunma güçlerinin eğitimi ve örgütlenmesi de önemlidir. Gücü sadece nicelik olarak görmemek lazım. Hazırlık çalışmalarını nicelik düzeyinde tutmamak gereklidir. Vuruş gücünü arttıran çok önemli bir olay eğitimdir, o da eğitim ve örgütlenme ile kazanılır. O halde halk savunma güçlerinin ideolojik ve örgütsel eğitimini en ileri düzeye çıkarmalıyız. Üçüncüsü de, halkın buna göre hazırlanması, savaşan halk gerçekliğine göre örgütlenmemiz, demokratik ulus inşasını savaşan halk gerçekliği çizgisinde gerçekleştirmemiz önemli. Önder Apo'nun bir uyarısı da bu temelde oldu. Rojava pratiği de bize bunu açıkça gösterdi, aslında Bakur pratiği de buna benzerdir. Yani savaş dursun da kendimizi inşa edelim, anlayışı yanlıştır. Bu, beklentiye yol açıyor ve savaşı da olumsuz etkiliyor. O halde her an gelişebilecek saldırı karşısında devrimi savunmak, ülkeyi, halkı ve özgürlüğü savunmak üzere kendimizi hazır tutan bir demokratik toplum inşasını, demokratik ulus inşasını, demokratik öz yönetimi geliştireceğiz, gerçekleştireceğiz. Bunu esas alırsak bu durumda inşa çalışmalarımız da, demokratik ulusu, demokratik konfederalizm çalışmalarımızı da her alanda çok güçlü ve etkili bir biçimde yürütebiliriz. Gerçek durumla bir-

Rojava pratiği de bize bunu açıkça gösterdi, aslında Bakur pratiği de buna benzerdir. Yani savaş dursun da kendimizi inşa edelim, anlayışı yanlıştır. Bu, beklentiye yol açıyor ve savaşı da olumsuz etkiliyor.

www.serxwebun.org

leşen çalışma doğru yürür, ama kopartılırsa, koşullardan farklı olursa, savunma ile inşa bir birinden kopuk ele alınır, birlikte bütünlüklü olarak ele alınamazsa ne inşa yürütülebilir ne de savunma. O halde düzelttiğimiz ölçüde bu çalışmaları geliştireceğiz.

Mevcut Ortadoğu'ya dayatılan savaşın karakteri Ortadoğu'yu bölüp parçalamadır. Herkesi zayıf düşürmeye çalışıyorlar. Bize yansıyan kesinlikle budur. Dışımızdaki güçlere de baktığımızda herkese yansıyanın da bu olduğu görülebilir. En büyük karşıtımız Türkiye'deki devlet ve hükümettir, onlar da bizim gibi söylüyorlar. İran zaten aynı durumda duruyor. Şimdi ortaya çıkan, aslında kimsenin Ortadoğu'daki mevcut kaos ve savaş durumunu ortadan kaldırmak için kimsenin projesi yok. ABD 90'ların başında Yeni Dünya Düzeni planı çerçevesinde Büyük Ortadoğu Projesi sözünü dillendirdi. İçini dolduramadı. Bu projenin içinde bir şey yoktur. Bu proje temelinde gelişen pratik Ortadoğu'nun bölünüp parçalanması, çatıştırılması, Ortadoğu dinamiklerinin zayıflatılmasıdır. Bunun da bir Siyonist proje ihtimali fazladır. Bütün bunların aslında İsrail'in politikaları olması, projeleri olması ihtimali fazladır. Böyle midir değil midir, bir şey diyemeyiz ama gerçek bunu gösteriyor. Öyle olmaya bilir de, kimden kaynaklandığını bilemiyoruz ama iki proje çatışıyor; birisi Ortadoğu'nun bölüp parçalayan, çatıştıran, gücünü bitiren proje, diğeri Önder Apo'nun Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi projesidir. Savaşı bitirecek, halkları kardeşçe bir arada tutacak, özgür ve demokratik yaşamı var edecek proje kesinlikle Demokratik Ortadoğu projesidir. Diğeri Ortadoğu'yu tarihinden kopardığı gibi günümüzde de dinamiklerini tüketen bir proje oluyor. Bu uygulanıyor, mevcut DAİŞ saldırıları, DAİŞ gibi provokasyon güçlerinin arkasında da Ortadoğu'yu bölüp parçalayan, gücünü tüketmek isteyen proje bulunuyor.

Bütün bunlar karşısında öncelikle olup bitenleri doğru anlamalıyız. Önder Apo uyardı ve sert eleştirilerde bulundu. Zihniyet ve irade yetersizliğinden söz etti. Temel sorunumuzun bu olduğunu belirtti ve zihniyet yetersizliği aslında olup bitenleri, yaşananları doğru ve yeterli anlamamak oluyor. Ortadoğu'da yaşananları, Kürdistan'a dayatılanları doğru ve yeterli anlamamak, ona karşı doğru bir strateji ve taktik duruş gösterememeyi, günlük yaratıcı, sonuç alıcı taktikler, pratik politikalar üretememeyi getiriyor. Önder Apo'nun 26 Haziran tarihli mektubunun eleştirisinin temel içeriği buydu. Hareket olarak bizim de özeleştirimizin temel içeriği bu durumumuzu aşma sözü oldu. Çözümü burada gördük, zihniyet yetersizliğini gidermek, olup bitenleri Önderlik çizgisinde doğru anlamak ve onlara karşı günlük olarak doğru ve yeterli tutum geliştirebilmek… Demek ki anlam gücümüzü geliştirmeliyiz ve derinleştirmeliyiz. Bunun içinde Önderlik çizgisini özümsemek, Önderlik gerçeğini özümsemek, bölgede, Kürdistan'da dünyada yaşananları bu çizgi temelinde derinliğine anlamak büyük önem taşıyor. Bütün arkadaşlar böyle bir anlam gücünü kesinlikle geliştirmeye çalışmalılar. Yeni dönemin başaran Apocu militanı olmak kesinlikle böyle bir anlam gücü kazanmaya, bunu sağlayacak zihniyet devrimi yapmaya bağlıdır. Başarının yolu, çizgiyi doğru anlamanın yolu, çizgiyi başarıyla uygulamanın yolu kesinlikle buradan geçiyor. Doğru tarz ve taktik güç haline gelmek, doğru, yeterli ve derinlikli kavrayışa dayanıyor, anlayışa dayanıyor. O halde Ortadoğu'daki olup bitenleri, Kürdistan'a dayatılanları doğru anlamalıyız. Kimin dost kimin düşman olduğunu doğru bilmeliyiz. Kim ne yapmak istiyor? Kim ne kadar tehlikeli? Hangi çatışmadan nasıl yararlanılabilir? Kimin ne kadar dost ne kadar düşman olunabilir? Kiminle birlikte kiminle karşıt olunabilir? Bu sorularını doğru bir analizi, yeterli bir tespiti kesinlikle önemlidir. Bunu doğru yapamazsak pratikte başarı kazanamayız.

Bununla birlikte ikinci konu ise, irade yetersizliğiydi. İrademizi yeterli hale getirmek demek, günlük doğru tarz ve

taktik uygulama içinde olmayı yaratıcı bir biçimde becermek demektir. Tarz ve taktik zenginliğine ulaşmak demektir, bunu sağlayacak bir yaratıcılığa kavuşmak demektir. Bunun bir yolu Önderlik çizgisini doğru anlamak, anlam derinliği kazanmaktır. Ama sadece bu da değil, pratiğin de kendine göre dili vardır. Tarz ve taktikte zengin ve yaratıcı olabilmeyi becerebilmemiz gerekli. Taktik ve tarz bakımından zenginlik, yaratıcılık nedir? Bunu nasıl sağlarız? Bir tanesi girişkenliktir. Önemli görebildiğimiz, günümüz açısından çok lazım olan girişkenlik, ataklıktır. İmkan ve fırsatları doğru değerlendirebilmek, öyle ki, bu kadar imkan ve fırsat var. Kürdistan'da ve yurtdışında toplum ayakta. PKK'nin doğuş dönemiyle kıyaslandığında her gün birkaç devrimi yapılabilecek imkana ve fırsata sahip olma durumu var, ama bunlar kullanılmıyor. Bir bekleme, izleme, azdan alma, yetinmecilik durumu var. Çok sınırlı olanla yetiniliyor. Risk üstlenme zayıf, girişkenlik az, hamlecilik yok. Tarz ve taktik olmanın çok önemli bir şeyi hamlecilik, ataklık, girişkenliktir. Bu çok çok önemlidir. Öyle ki, arkadaşlarımız, her birimiz olduğumuz imkan ve fırsatları değerlendirsek Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında her gün devrim yaparız.

Hiçbir devrimde, hiçbir ulusal kurtuluş hareketinde, özgürlük hareketinde bu kadar büyük bir halk desteği, bu kadar cesaret ve fedekarlık kazanmış bir halk gerçeği ortaya çıkmamıştır. Bunları daha büyük güç, daha büyük değer mi olabilir. Ama değeri burada görmeme var. Halkın gücünü, değerini anlamama var. Paradigma değiştirememek, demokratik modernite kuramını anlamamak, Demokratik-Ekolojik-Kadın Özgürlükçü Paradigma'ya göre hareket edememek burada ortaya çıkıyor. Değer ve güç parada, silahta, sayıda görülüyor. Halkın gücünde görülmüyor, halkın bilincinde, iradesinde, onun iş yapma yetisinde görünmüyor. Ondan dolayı da bir hantallık var, ağırlık var, tembellik var. Fırsat ve imkanları heba eden, heder eden bir durum var. Bu konuda kendimize Önderlik gerçekliğinden başka örnek bulabilir miyiz? Önder Apo bizi burada eleştirdi. Örneğin, Mazlum Doğan gerçeğini böyle anlayalım. Zindanda beklemedi, "talimat gelsin" demedi. "Buradaki örgütümüz karar alsın" da demedi, örgütün kararının da geciktiğini görünce çizgi neyi gerektiriyorsa yalnız başına yürüdü. Eğer Newroz direnişçiliğini doğru anlayacaksak, Mazlum Doğan gerçeğini, dolayısıyla PKK'nin eylem ruhunu doğru anlayacaksak buraya bakalım. Mahsum Korkmaz örneğine bakalım, bu kadar engele ve geri çekmeye rağmen "başkaları yapmıyor ben de yapmam" demedi. Anladığı kadar, hiçbir tereddüt göstermeden uygulama geliştirdi. Şehit Beritan gerçeğine bakalım, "üst yönetimimiz teslim olmuş, etrafımız kuşatılmış, yapabileceğim bir şey kalmadı" dedi mi? Yoksa Apocu ruh, çizgi, mücadele gerçeği nedir, onu anlayıp uygulamasını mı geliştirdi? İkincisini yaptı. Sara gerçeğini anlayalım, bu Ocak PKK Sakine Cansız Ocağı, arkadaşlar Ocak'ta eğitim gördü, pratiğe gideceksiniz. Eğer hamle ruhu, girişkenlik, imkan ve fırsatların üzerine en küçük bir zayıflık göstermeden gitme için örnek arayacaksak Sakine Cansız örneğini alalım. Yerinde durmayan, hiçbir şeyle yetinmeyen, olup bitenleri yeterli görmeyen, her an başka şeylerin arayışı ve peşinde olan değil miydi? Öyleydi. Bu tarz önemli ve bunu kesinlikle anlamalıyız. Önderlik ve Şehitler gerçeğinden doğru girişken, hamleci bir tarzı edinmeliyiz.

2015 mücadele yılının, özgürlük yürüyüşünün başarısı, birincisi, doğru anlamak kadar tarzda böyle bir düzeltmeye bağlıdır. İkincisi, cesaret ve fedaraklığı küçümsememiz lazım. Bu, çok önemli bir düzeye geldi. Hareket olarak da halk olarak da tam bir fedailik hakim. Kürt toplumu 40 yıl önce böyle değildi. Kültürel soykırım rejimi bütün özelliklerinden düşürmüştü. Önder Apo: "teslim alınmış, kendi gerçeğine ihanet ettirilmiş toplum ve insan duruşu" dedi. Oradan bugüne gelindi. Bugün ki toplumsallık, fedailik eşi bulunmaz, örneği bulunmaz bir düzeydir.

Bu halk ta yaşanıyor, kadın hareketinde yaşanıyor, gençlik hareketinde yaşanıyor. 8 Mart kutlamaları oldu, gördük. Kürdistan'da bütün cihanı aydınlatan kadın özgürlük devrimi şekilleniyor, gelişiyor ve yayılıyor. Gençliğin kahramanlığından gördük, özellikle de gerillada gördük.

Eğitim devremizin adı Kobanê Şehitleri Devresi'ydi, Kobanê direnişi devresi. Zindan direnişiyle başlayan PKK'nin fedai militan çizgisini ortaya koyan kahramanlık duruşunun en son temsilcisi Kobanê direnişçiliği oldu. Kobanê şehitleri yoktan var ettiler. En son noktaya kadar kazanma umutlarını kaybetmediler. Kobanê düştü, yeniden kurtarıldı. O düşüşü kabul etmeyen, oradan kurtuluşu başlatan ve Kobanê'ye bir zafer ocağı haline getiren Kobanê'nin kahraman şehitleri oldu. Arinleri böyle anlamak lazım, Gelhatları, Diyarları, Destinaları, Özgürleri, Hebunları böyle anlamak lazım. Apocu cesaret ve fedakarlık, fedailik kobanê direnişinde de kendisini bariz ortaya koydu. Önder Apo'nun umut zaferden daha değerli sözünü Kobanê'yi kurtarma umudu son ana kadar bu militanların esas aldıkları oldu ve başardılar da. Küçük bir umut kırıntısı doğru ele alınır ve üzerinde durulursa oradan büyük zafer yaratılabileceğini, bu Apocu ilkeyi Kobanê direnişçiliği kanıtladı. Demek ki Kobanê direniş gerçeğini, onun fedai ruhunu, cesaret ve fedekarlığını doğru anlamamız gerekiyor. Tarzımızın önemli bir boyutu da budur. Bunlar yetmiyor, girişkenlik ve fedailikle birlikte koparıcılık da önemlidir. Yani sonuç alıcılık. Koparıcı tarz, sonuç alıcı tarz çok beceremediğimiz tarz ve taktik yandır. Önder Apo'nun eleştirilerinin en çok yoğunlaştığı yer de burasıdır. Önderlik "benim bir işe başlayışım değil, bitirişim görkemlidir" dedi. "Siz sonucuna bakın, başına bakmayın" dedi. Bütün mücadele pratiklerini bu konuda örnek gösterdi. Apocu tarz olarak bunu ortaya koydu. Önder Apo öyle şatafatlı, gösterişli bir başlangıç yapıp da sonunda yeniden ezilen büzülen bir tarzın sahibi olmadı. Sonunda zafer kazanan, her ortamda koparıp almayı bilen tarzın sahibi oldu.

İşte biz bu noktada eksiğiz. Girişkenlik zayıflıkları var ama onu aşan çok önemli pratikler var. Cesaret ve fedekarlık konusunda denecek hiçbir şey yok. İnsanlığa heyecan veriyor, umut veriyor, ama koparıcılık, sonuç alıcılık, sonuçta kazanan olmak çok çok önemlidir. İşte burada zayıflıklarımız var. Bu yeterince önemsenmiyor, dikkate alınmıyor. Aslında bunun gerektiği dayanma, süreklilik gösterilmiyor. İşte burada parçalılık, kopukluk olumsuz rol oynuyor. Sonunu getiremiyoruz, devam ettiremiyoruz, kazandığımız zaferi elde tutamıyoruz. Kazandığımızı da kaybeder noktaya geliyoruz. İşte Rojava'ya şimdi dayatılan saldırılar da bu anlama geliyor. "Sürdüremezler! Kazandılar ama üzerlerine gidersek kaybettiririz…" Bizi biliyorlar ve üzerimize geliyorlar. Kazandığımız zaferi geri almak için, kaybettirmek için yeni saldırılar yapıyorlar. Buna düşmemiz lazım. En çok kendimizi bu konuda eğitmemiz gerekiyor. En fazla değişim dönüşüm gerçekleştireceğimiz, kişilik devrimi yapacağımız nokta burasıdır. Bu husus aklın kullanımını, örgütsel disiplini, örgütlü hareket etmeyi, bütünlüğü gerektiriyor. Yani yo-

Demek ki Kobanê direniş gerçeğini, onun fedai ruhunu, cesaret ve fedekarlığını doğru anlamamız gerekiyor. Tarzımızın önemli bir boyutu da budur. Bunlar yetmiyor, girişkenlik ve fedailikle birlikte koparıcılık da önemlidir. Yani sonuç alıcılık.

www.serxwebunkurdi.org

rulmamayı, durmamayı, tıkanmamayı, kopukluk yaşamamayı ifade ediyor. Biz de bu konularda ciddi eksiklikler ve zayıflıklar var. Önderliğe bakarak, Önderlik çizgisinde yürüyen şehitlerimizin gerçeğine bakarak ders çıkarmaya çalışmalıyız. Reşit yoldaş bir düzeltme hareketini en azından bu temelde gerçekleştirmek üzere çok çalıştı. O da bundan muzdaripti. Bütün çabaları bu koparıcı olamamayı, sonunu getirememeyi aşmak üzere girişkenlikti. Kemal Pir tarzı kendini en çok burada gösteriyordu. Eğitim, örgüt ve eylemi iç içe yürütmek ve sonuç almak. Sonuç almayı, sonunda başarmayı mutlaka gerçekleştirmek… Gösteriş için, bir şeyleri yapıyor diye göstermek için değil, hedeflediğini başarmak üzere bir işe girmek… Bu bizim için çok çok önemli bir husustur.

Önderlik tarzına ulaşmamızın ölçütü kesinlikle budur. Bu noktada bütün eksikliklerimizi, eleştiri-özeleştiriyle, yoğunlaşmayla gidermeliyiz, kendimizi düzeltmeliyiz ve bunları aşmalıyız. Koparıcı olmak, sonuç alıcı olmak, sonuna kadar gitmek, bir atımlık barut olmamak, sonuna kadar gitmek, kazanmak ve başarıyı koruyabilmek önemlidir. Tarzımızın çok önemli bir gerçeği, ilkesi bu olmalı. Tarz düzeltmesinde en fazla yoğunlaşmamız gereken nokta bunlar olmalıdır.

Bunlarla birlikte biz bir özgürlük hareketiyiz, farklılıklara dayalı eşitlik hareketiyiz, paylaşım hareketiyiz. Demokratik komünalizmin ilkelerini, parti yaşamının ilke ve ölçülerini, mücadelenin her alanında, yaşamın her alanında en üst düzeyde hayata geçirmemiz gerekiyor. Örgütlenmiş ve eyleme geçmiş hakikat olma gerçeğini her yoldaş, anlayış ve tarz düzeltmesi temelinde hayata geçirmeyi bilmelidir. Bir lokma, bir hırka felsefesiyle yaşayarak, Önder Apo 1. Manifesto'da da halktan biri gibi yaşamak sözü ile bunu ifade etmişti. Halktan biri gibi yaşayarak halka demokratik toplum yaşamını, demokratik komünal yaşamı bilinç olarak, pratik olarak aşılayarak öncülük etmemiz esas olmaktadır. Bu konuda eleştirdiğimiz parti dışı bireyci, maddiyatçı, kendine göre anlayışları kesinlikle aşılması, pratikte bir izinin bile yaşanmaması gerekiyor. Biz bir demokratik sosyalizm hareketiyiz. Demokratik sosyalizmin özü demokratik komünalizmdir. Özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik, paylaşım, dayanışma ilkelidir. Demokratik toplum duruşu, politik-ahlaki toplum gerçeğinin hayata geçirilmesidir. O halde parti hareketi olarak özgürlük mücadelesine öncülük eden bir demokratik sosyalist hareket olarak, ideolojimizin ve felsefemizin gereklerini pratikte eksiksiz hayata geçireceğiz, onun gereklerine göre yaşayacağız, onun gereklerine göre çalışacağız ve bu temelde de sonuç alacağız. Öncülük görevlerini bu esas üzerinde gerçekleştireceğiz.

2014-2015 kış devreleri boyunca eğitimimizi bu esaslar üzerinde yaptık. En son eleştiri-özeleştiri platformlarını böyle kişilikler olma temelinde gerçekleştirdik. Arkadaşlar sözlerini bu esas üzerinde verdiler, pratiğe gitme onayını da bu temelde alıyorlar. O halde bunun gereklerini pratikte eksiksiz bir biçimde, yüksek başarıyla yerine getirmekte her bir arkadaşın boynunun borucudur. Önderlik ve şehitler çizgisi doğru anlaşılır, bu çizgide kararlı yürünürse de böyle bir ortamda, bunun gereklerini pratikte getirilmemesi diye bir durum kesinlikle yoktur. Bu anlamda aslında eğitimin sonuçları pratiğe yeterli bir düzeyde aktarıldığında ortaya çıkacak olan başarıdır, zaferdir. Bu noktada doğru hareket etmeyi bilelim, Önderlik ve Şehitler gerçeğine göre hareket etmeyi bilelim, öyle hareket ettik mi de kazanacağımıza, başaracağımıza dair sonuna kadar kendimize inanalım, güvenelim.

Bu esas üzerinden bir kere daha tüm yoldaşların Newroz Özgürlük ve Direniş Bayramlarını genel yönetimimiz adına kutluyor, önümüzdeki mücadele yılında tüm yoldaşlara üstün başarılar diliyorum.

Yaşasın Demokratik Sosyalizm!
Bijî Newroz!
Bijî Serok Apo!
20 MART 2015

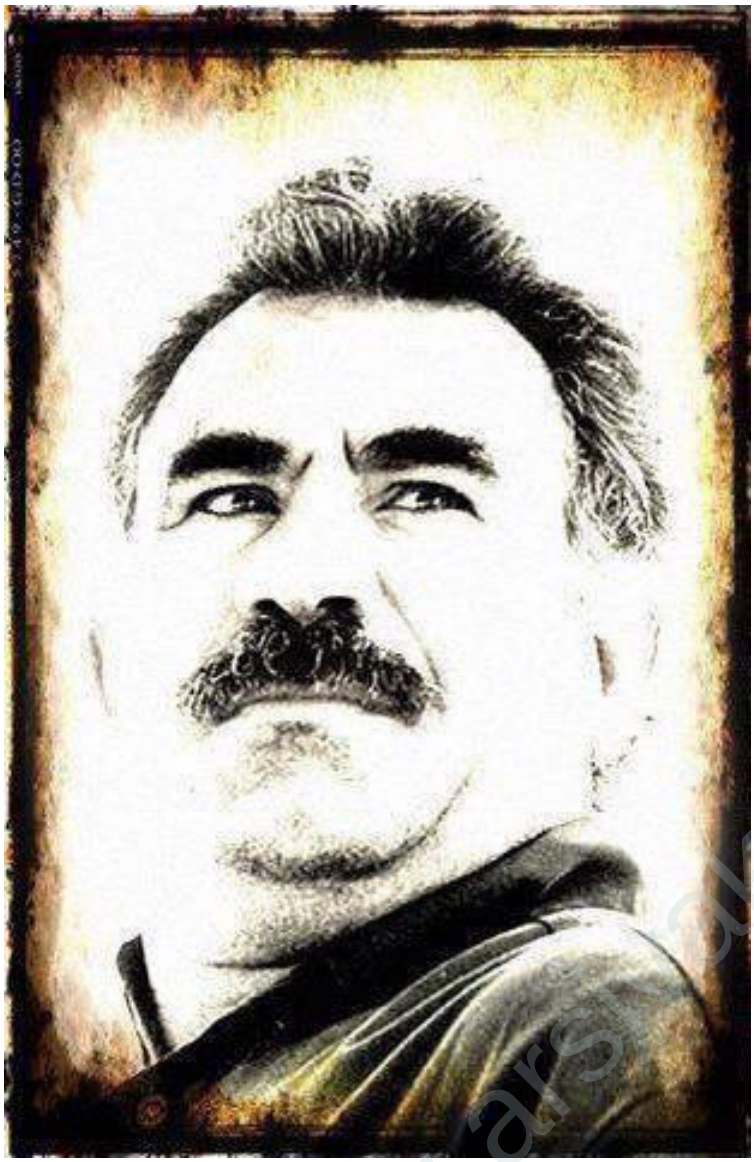

Ortadoğu'da ulus-devletçiliğin parçaladığı, her parçasında değişik imha ve asimilasyonları dayattığı Kürtlerin durumu tam bir felakettir. Ne tam fiziki ne de kültürel tasfiyeleri hemen gerçekleştirilebilmektedir. Kürtler âdeta uzun süreli can çekişmeyi yaşayan bir varlık konumundadır. Dünyada bir benzeri daha olmayan halktır. Sadece zihnen sakatlanmış değildir, beden olarak da parçalanmıştır. Toplumsal yaralı olmak bir yaşam tarzı haline getirilmiştir. Ne eski geleneksel yaşam ne de modern yaşam geçerlidir. Zaten tercihte bulunma şansı son döneme kadar elinden alınmıştı. Şüphesiz bu durum kapitalist modernitenin kurdurduğu hâkim ulus-devletlerden kaynaklanmaktadır. Kürtlerin ulus-devletçilik doğrultusundaki girişimleri ise aynı başarı şansını yakalayamamış, kapitalist modernitenin çıkarlarına denk düşmediği için şansı yaver gitmemiştir.

www.arsivakurdi.org